

APOSTOŁ TRZEŹWOŚCI

Vademecum duszpasterstwa trzeźwości

ZESPÓŁ APOSTOLSTWA TRZEŹWOŚCI

przy Konferencji Episkopatu Polski

2006

Opracował Zespół:

ks. Zbigniew Kaniecki (red. odp.), O. Krzysztof Kościelecki OFM Cap., Danuta Pawłowska, Małgorzata Plebaniak, Barbara Sowińska, Wanda Śniegocka, Małgorzata Tomczak, Sławomir Tomczak, Lena Wójcik, Regina Ziarko Podlaska, Zofia Ziarko

Adres do korespondencji:

Ks. Zbigniew Kaniecki

Ul. Krzywa 15

09 – 402 Płock

tel. (024)261 38 79 lub kom. 0607 237 124

E-mail: zkaniecki@plock.opoka.org.pl

<http://www.duszp.trzezwosci.plock.opoka.org.pl>

Projekt okładki i plakatu na XXXIX TMoTN 2006:

Małgorzata Tomczak

Wydawca:

Płocki Instytut Wydawniczy

Pl. Narutowicza 3

09-400 Płock

tel. (0-24) 262 68 44

e-mail: piw@plock.home.pl

www.wydawnictwo.plock.pl

ISBN 83-89625-48-2

Słowo Ks. Bpa Antoniego Dydyca Przewodniczącego Zespołu Apostolstwa Trzeźwości przy Konferencji Episkopatu Polski

W pierwszym roku po przejściu Jana Pawła II z tego świata do wieczności chcemy przypomnieć wszystkim duszpasterzom trzeźwości o tym, co zawdzięczamy naszemu Papieżowi w trudnej pracy nad uwolnieniem jednostek, rodzin i całego Narodu z niewoli alkoholowej.

Tuż przed swoim wyborem na Stolicę Piotrową ówczesny Metropolita Krakowski pisał z okazji 10-lecia powstania Ośrodka zakroczymskiego: „Z królewskiego miasta Krakowa, od konfesji św. Stanisława Biskupa i Męczennika, który poniósł śmierć w obronie ładu moralnego w Ojczyźnie, a przez to stał się potężnym Orędownikiem naszym przed tronem Boga, czego mamy dowody na przestrzeni IX wieków, pragnę przesłać z serca płynące pozdrowienia i błogosławieństwo, z racji 10-lecia istnienia i owocnego działania Waszego Ośrodka”.

Te serdeczne słowa miały swoje uzasadnienie w głębokim przekonaniu J. E. Ks. Kardynała Karola Wojtyły o szczególnym niebezpieczeństwie płynącym z racji na uzależnienie alkoholowe. Pisał bowiem: *„Problem zagrożenia narodu przez alkoholizm widzimy z całą wyrazistością. Podejmujemy go w naszych staraniach duszpasterskich i modlitewnych. Korzystamy w jakiś sposób z Waszych prac, które widzimy jako promieniujące błogosławionymi skutkami od Bałtyku po Tatry”*.

Musimy w tym miejscu zauważyć, że późniejszy Sternik Nawy Piotrowej na tej samej płaszczyźnie kładzie działalność duszpasterską i modlitwę; jedno i drugie w intencji uwolnienia się naszych rodaków od uzależnienia alkoholowego. Z tego też względu i w naszej działalności, czego dowodem jest treść obecnego także Vademecum 2006, również jest położony wielki nacisk na pracę i modlitwę, na modlitwę i pracę.

Jest to ważne także i z tego względu, że w duszpasterskim programie ogólnopolskim spotykamy się z wezwaniem do głoszenia Ewangelii ubogim. Jasna rzecz, że mówiąc o ubogich, nie możemy się ograniczać wyłącznie do ludzi biednych pod względem materialnym. Nasi bracia i siostry, będący

w pętach alkoholu są ludźmi wyjątkowo biednymi, nie wiem nawet, czy nie można byłoby ich określić mianem najuboższych. Zresztą, oni swoim ubóstwem wpływają również na ubóstwo rodzin, a nawet niektórych środowisk.

Do przewyciężenia takiego stanu rzeczy jest potrzebne pospolite ruszenie, najpierw na polu modlitewnym, a następnie w działalności zewnętrznej a więc kaznodziejskiej, katechetycznej, dziennikarskiej; a więc poprzez książkę, prasę, radio i telewizję.

Vademecum 2006 jest takim płonącym stosem na wzgórzu, nawołującym wszystkich ludzi dobrej woli do wspólnego wysiłku, do modlitwy i pracy na rzecz trzeźwości naszego Narodu.

W pełni zdawał sobie sprawę z powagi sytuacji Ojciec Święty i z tego względu przestrzega nas wszystkich. *„Na przestrzeni wieków alkoholizm nie upokarzał tak, jak dziś upokarza Polaków. Alkohol nadużyty przez człowieka niszczy jego godność, wolność i kulturę ducha. Nadużywany przez wielu, prowadzi do upadku kultury i bytu narodu. Stąd duszpasterska rola Kościoła – ratowanie z zagrożenia kultury, a przez to i bytu narodu”* (wszystkie trzy cytaty za: List od kardynała Wojtyły, w: Kapucyński apostołat trzeźwości. Drukarnia Loretańska – Warszawa, Zakroczym – 1997).

Dzięki tej wypowiedzi lepiej rozumiemy wielką służbę trzeźwości, jakiej przykład daje nam Jan Paweł II. A przed nami jest wielka przestrzeń ludzi ubogich moralnie, zagubionych i uzależnionych. Może się wydawać, że jest to zadanie jakby ponad nasze siły.

Tak jednak nie jest, gdyż wciąż słyszymy głos Jana Pawła II i Jego wezwanie: *„Mówię więc do każdego i do każdej: nie niszcz siebie! Nie wolno ci niszczyć siebie, bo nie żyjesz tylko dla siebie. Kiedy więc degradujesz siebie przez nałóg, to równocześnie niszczysz drugich. Szkodzisz twojej rodzinie, twoim dzieciom. Osłabiasz społeczeństwo, które liczy na twoją trzeźwość, zwłaszcza przy pracy”* (Jan Paweł II, Częstochowa, Apel Jasnogórski, 12.VI.87).

A jednocześnie ten sam Papież prowadzi nas ku Tej, która nigdy nas nie zawiodła, a Naród Polski nie raz wyprowadzała z niewoli. Ona i teraz chce nam pomagać. Dlatego prosimy ją wespół ze Sługą Bożym: *„Maryjo, Królowo Polski, bądź nadal natchnieniem tych wszystkich, którzy walczą o trzeźwość swych bliskich, o trzeźwość siebie samych. O trzeźwość narodu!”* (Jan Paweł II, jw.).

+ R. P. Bydyz

Biskup Drohiczyński

Podstawowe założenia duszpasterstwa trzeźwości

Misja zbawcza Kościoła dotyczy tak wieczności człowieka, jak i pełni jego rozwoju doczesnego. Nadużywanie alkoholu uniemożliwia taki rozwój człowieka na ziemi oraz życie w miłości, prawdzie i wolności. Z tego względu staje się poważną przeszkodą na drodze do zbawienia.

W Polsce istnieje wiele dramatycznych problemów osobistych, rodzinnych i społecznych, będących konsekwencją nadużywania alkoholu.

Kościół w Polsce, świadom zagrożeń wynikających z nadużywania napojów alkoholowych, podejmował i podejmuje działania duszpasterskie w celu rozwijania i ugruntowania cnoty trzeźwości w Narodzie oraz w celu niesienia pomocy tym, którzy są zagrożeni lub cierpią na skutek problemów alkoholowych.

Każdy człowiek ma moralny – wynikający z prawa Bożego i naturalnego – obowiązek życia w trzeźwości. Istotą cnoty trzeźwości – zawartej w kardynalnej cnocie umiarkowania – jest odpowiedzialna postawa wobec napojów alkoholowych, wyrażająca się w korzystaniu z nich zgodnie z rozumem i wiarą /zob. KKK 1804/.

W odniesieniu do dzieci i młodzieży cnota trzeźwości oznacza całkowitą abstynencję.

W odniesieniu do dorosłych oznacza abstynencję lub spożywanie alkoholu w niewielkich ilościach.

Przeciwnie cnoty trzeźwości jest każde nadużycie alkoholu. Jego konsekwencją staje się najczęściej alkoholizm, czyli chorobliwe uzależnienie od alkoholu.

*Zespół Apostolstwa Trzeźwości
przy Konferencji Episkopatu Polski*

Modlitwa o Łaskę wytrwania w trzeźwości do Maki Bożej z Rokitna

Maryjo Królowo Polski, Pani i Matko moja, Tobie, Twojemu potężnemu i nieustannemu wstawiennictwu zawierzam wszystkie swoje sprawy i wybory, których dziś dokonam.

Wyjednaj mi proszę łaskę ciągłego nawracania się, wytrwania i wzrostu w dobrym, w tym co prowadzi do Boga, abym dziś i nigdy więcej nie sięgnął po alkohol (narkotyk, papierosy, kawa,...), nie dopuścił do siebie żadnych złych, nieczystych, samolubnych myśli, rzeczy i osób oraz skutecznie unikał wszelkich okazji ku temu.

Dopomóż mi wybierać jedynie to, co jest wolą Twojego Umiłowanego Syna, a naszego Pana Jezusa Chrystusa. Amen.

„Zdrowaś Maryjo” (3x)

I NIEDZIELA ADWENTU – 27.11.2005 R.

Czytania: Iz 2,1-5; Rz 13,11-14; Mt 24,37-44

Wprowadzenie do Mszy św.

Nowy rok kościelny, który dziś rozpoczynamy wprowadza nas w bezpośredni czas przygotowania do świąt Bożego Narodzenia. Jest to czas radości, ale jednocześnie czas oczekiwania, czas czujności. Trzeba więc u progu tego nowego czasu łaski odrzucić to wszystko co może osłabić w nas tę czujność: złe myśli, złe przyzwyczajenia także złe pragnienia które powstają w naszych umysłach i naszych sercach. Na początku tej Mszy św. przepraszajmy dobrego Boga za te wszystkie nasze niewierności.

Modlitwa wiernych

Do Boga który przyjął naszą ludzka naturę i stał się jednym z nas zanieśmy nasze pokorne błagania.

- Za Kościół św. i jego pasterzy, aby odważnie i z mocą przepowiadali współczesnemu światu Dobrą Nowinę.
- Za stowarzyszenia i organizacje abstynenckie, by były miejscami prawdziwej odnowy człowieka.
- Za nauczycieli by nie tylko słowem, ale także przykładem życia formowali sumienia uczniów im powierzonych.
- Za rekolekcjonistów, aby Słowo Boże przez nich głoszone dotarło do wszystkich ludzi.
- Za nas samych byśmy umieli dzielić się z innymi tym, czego doświadczamy i co słyszymy w czasie każdej Mszy św.

Boże, który widzisz nasze upadki, ale także dobrą wolę przyjdź nam z pomocą. Przez Chrystusa Pana naszego.

Propozycje ogłoszeń

Przeżyjmy ten czas Adwentu w skupieniu i zamyśleniu nad swoim życiem. Podejmijmy także konkretne działania, aby z naszego życia wyeliminować zło, które istnieje w różnej postaci. Takim widomym znakiem będzie wpis do parafialnej księgi abstynenckiej.

Propozycja wpisu do Parafialnej Księgi Trzeźwości:

„Tam, gdzie zawodzą wszelkie środki medyczne, konieczne jest odwołanie się do abstynencji.”

Bp Antoni P. Dydycz

Jako uczeń Chrystusa, mając świadomość moralnych i społecznych skutków picia alkoholu postanawiam podjąć dobrowolnie zobowiązanie abstynencji od spożywania napojów alkoholowych. Ponadto nie będę napojów alkoholowych kupował, ani nikogo nimi częstował. Zobowiązanie to podejmuję na okres Adwentu 2005 (tj. od 28.11 do 24.12.2004 r.) w wiadomej sobie intencji i uzewnętniam niżej złożonym podpisem.

I NIEDZIELA STYCZNIA 1.01.2006 R.

NMP. Bożej Rodzicielki

Czytania: Syr 24, 1-2.8-12; Ef, 1,3-6. 15-18; J1. 1-18 (J1. 1-5. 9-14)

Wprowadzenie do Mszy św.

Kościół zachęca nas, byśmy Nowy Rok rozpoczynali z Matką Bożą. Ona pierwsza stanęła przed Tajemnicą naszego Odkupienia i w pokorze odpowiedziała Bogu „Tak niech mi się stanie”. Podążajmy i my za wzorem Maryi i zgadzajmy się z tym, co Bóg nam przygotował na nadchodzące dni i miesiące.

Modlitwa wiernych

Chrystusa, który pozwala rozpocząć nam kolejny rok kalendarzowy, prosimy, by przemieniał nasze życie.

- Za Kościół, by jak najskuteczniej realizował tu na ziemi dzieło zbawienia człowieka.
- Za naszą Ojczyznę, by panował w niej ład moralny
- Za ludzi uzależnionych od alkoholu, by ten Nowy Rok był dla nich czasem powstania ku dobremu życiu.
- Za rodziców by wychowywali dzieci w wierności Chrystusowi i Jego nauce.
- Za nas samych, abyśmy dostąpili łaski oczyszczenia z wszelkich naszych wad i grzechów.

Panie Jezu, który znasz serce i słabości każdego z nas, wysłuchaj pokorne modlitwy i pomóż wypełniać Twoją wolę. Który żyjesz i królujesz na wieki wieków.

Propozycje ogłoszeń

Przeżywając okres karnawału nie zapominajmy o godności Dzieci Bożych, którą jesteśmy obdarzeni. Niech nasze świętowanie będzie bez alkoholu i innych używek.

30 STYCZNIA

Wspomnienia bł. Bronisława Markiewicza,
*kapłana, założyciela Zgromadzeń św. Michała Archaniola,
ojca opuszczonych dzieci i młodzieży*

Antyfona na wejście:

„Duch Pański spoczywa na Mnie, ponieważ Mnie namaścił i posłał Mnie, abym ubogim niósł dobrą nowinę, więźniom głosił wolność, a niewidomym przejrzenie; abym uciśnionych odsyłał wolnymi, abym obwoływał rok łaski od Pana” (Łk 4, 18, zob. Iz 61, 1).

Kolekta:

Wszechmogący i miłosierny Boże, Ty wybrałeś błogosławionego Bronisława, kapłana, na opiekuna i ojca młodzieży opuszczonej, spraw, prosimy, byśmy zachęteni przykładem jego powściągliwego i pracowitego życia, mogli wiernie pełnić Twoją świętą wolę. Przez naszego Pana, Jezusa Chrystusa. Amen.

Pierwsze czytanie Iz 61, 1-3.

Czytanie z Księgi Proroka Izajasza

Duch Pana Boga nade mną, bo Pan mnie namaścił. Posłał mnie, by głosić dobrą nowinę ubogim, by opatrywać rany serc złamanych, by zapowiadać wyzwolenie jeńcom i więźniom swobodę; aby obwieszczać rok łaski Pańskiej, i dzień pomsty naszego Boga; aby pocieszać wszystkich zasmuconych, „by rozweselić płaczących na Syjonie”, aby im wieniec dać zamiast popiołu, olejek radości zamiast szaty smutku, pieśń chwaty zamiast zgnębienia na duchu.

Oto słowo Boże

PSALM RESPONSORYJNY Ps 89 (88)

Refren: Bóg Wszechmogący wierny jest na zawsze

Na wieki będę opiewał łaski Pana,
moimi ustami będę głosił Twą wierność przez wszystkie pokolenia,
albowiem powiedziałeś: „Na wieki ugruntowana jest łaska”,
utrwaliłeś swoją wierność w niebiosach.

Ref. Bóg Wszechmogący wierny jest na zawsze

Pan mówi: „Zawarłem przymierze z moim wybrańcem;
przysięgłem słudze memu, Dawidowi:

Utrwalę na wieki twoje potomstwo
i tron twój utrwalę z pokolenia na pokolenie”.

Ref. Bóg Wszechmogący wierny jest na zawsze

Znalazłem Dawida, sługę mego,
namaściłem go świętym olejem moim,
aby ręka moja zawsze z nim była
i umacniało go moje ramię.

Ref. Bóg Wszechmogący wierny jest na zawsze

Z nim moja wierność i łaska,
w moim imieniu moc jego się wzniesie,
On będzie wołał do Mnie: „Ty jesteś moim Ojcem,
Bogiem moim i Skałą mego ocalenia.

Ref. Bóg Wszechmogący wierny jest na zawsze

Drugie czytanie Rz 12,3-13

Czytanie z Listu Św. Pawła Apostoła do Rzymian

Bracia, mocą bowiem łaski, jaka została mi dana, mówię każdemu z was: Niech nikt nie ma o sobie wyższego mniemania, niż należy, lecz niech sądzi o sobie trzeźwo – według miary, jaką Bóg każdemu w wierze wyzna-
czył. Jak bowiem w jednym ciele mamy wiele członków, a nie wszystkie członki spełniają tę samą czynność – podobnie wszyscy razem tworzymy jedno ciało w Chrystusie, a każdy z osobna jesteśmy nawzajem dla siebie członkami. Mamy zaś według udzielonej nam łaski różne dary: bądź dar proroctwa – [do stosowania] zgodnie z wiarą; bądź to urząd diakona – dla wykonywania czynności diakańskich; bądź urząd nauczyciela – dla wypełniania czynności nauczycielskich; bądź dar upominania – dla karcenia. Kto zajmuje się rozdawaniem, [niech to czyni] ze szczodroblivością; kto jest przełożonym, [niech działa] z gorliwością; kto pełni uczynki miłosierdzia, niech to czyni ochoczo. Miłość niech będzie bez obłudy! Miejcie wstręt do złego, podążajcie za dobrem! W miłości braterskiej nawzajem bądźcie życzliwi! W okazywaniu czci jedni drugich wyprzedzajcie! Nie opuszczajcie się w gorliwości! Bądźcie płomiennego ducha! Pełnijcie służbę Panu! Weselcie się nadzieją! W ucisku bądźcie cierpliwi, w modlitwie – wytrwali! Zараdzajcie potrzebom świętych! Przestrzegajcie gościnności!

Oto słowo Boże.

Śpiew przed Ewangelią (Mt 18,4):

Kto się uniży jak dziecko,
ten jest największy w królestwie niebieskim.

Ewangelia Mk 10,13-16

Słowa Ewangelii według Św. Marka

Przynosili Mu również dzieci, żeby ich dotknął; lecz uczniowie szorstko zabraniali im tego. A Jezus, widząc to, oburzył się i rzekł do nich: „Pozwólcie dzieciom przychodzić do Mnie, nie przeszkadzajcie im; do takich bowiem należy królestwo Boże. Zaprawdę, powiadam wam: Kto nie przyjmie królestwa Bożego jak dziecko, ten nie wejdzie do niego”. I biorąc je w objęcia, kładł na nie ręce i błogosławił je.

Oto słowo Pańskie.

Modlitwa nad darami:

Przyjmij, Wszechmogący Boże, dary, które Ci składamy w dzień wspomnienia błogosławionego Bronisława, kapłana, i spraw, abyśmy za jego przykładem służąc bliźnim, osiągnęli życie wieczne. Przez Chrystusa, Pana naszego. Amen.

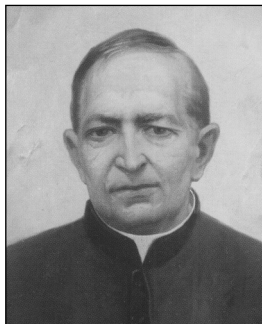
Antyfona na Komunię:

„Przyjdźcie do Mnie wszyscy, którzy utrudzeni i obciążeni jesteście, a Ja was pokrzepię” (Mt 11, 28).

Modlitwa po Komunii:

Boże, nasz Ojcze, posiliłeś nas Ciałem i Krwią Twojego Syna, spraw, abyśmy naśladowując miłość błogosławionego Bronisława, stali się jednym ciałem i jedną duszą. Przez Chrystusa, Pana naszego. Amen.

MODLITWA PIUSA X, UPOWSZECHNIONA PRZEZ BŁ. KS. B. MARKIEWICZA

Boże, Ojcze mój, dla okazania mojej względem Ciebie miłości, dla wynagrodzenia za zniewagi wyrządzone Twojej czci, dla uproszenia duszom zbawienia, mocno postanawiam: dnia dzisiejszego ani wina, ani wódki, ani piwa, ani też jakiegokolwiek innego upajającego trunku nie używać. To umartwienie ofiarowuję Tobie w połączeniu z ofiarą Twego Syna Jezusa Chrystusa, który codziennie ofiarowuje siebie samego na ołtarzu dla Twojej chwały. Amen.

XXXIX

Tydzień Modlitw o trzeźwość narodu 26 lutego – 4 marca 2006

Hasło:

JAN PAWEŁ II W SŁUŻBIE TRZEŻWOŚCI

Niedziela 26 lutego 2006 r.

- Dzień wdzięczności Bogu za Jana Pawła II i jego naukę o wolności i trzeźwości człowieka.
- *Modlimy się za podejmujących decyzję rezygnacji z używania napojów alkoholowych, kupowania ich i częstowania nimi.*

Poniedziałek 27 lutego 2006 r.

- Dzień wdzięczności Bogu za Krucjatę Wyzwolenia Człowieka – Dar Ruchu Światło – Życie dla Jana Pawła II
- *Modlimy się za rodziny alkoholików i pijaków.*

Wtorek 28 lutego 2006 r.

- Dzień wdzięczności Bogu za Krucjatę Niepokalanej dzieci i dorosłych jako odpowiedź na objawienia fatimskie i naukę Jana Pawła II o roli Maryi w życiu człowieka.
- *Modlimy się za należących do ruchów, stowarzyszeń i pracujących w organizacjach apostołstwa trzeźwości.*

Środa 1 marca 2006 r. (Popielec)

- Dzień wdzięczności Bogu za Ruch Trzeźwości im. Św. Maksymiliana Kolbego jako kontynuację dzieła trzeźwości podejmowanego przez Bractwa Trzeźwości w XIX i XX wieku.
- *Modlimy się za uczestników spotkań w grupach samopomocowych (AA, Al – Anon, Al – Ateen, DDA).*

Czwartek 2 marca 2006 r.

- Dzień wdzięczności Bogu za sierpień jako miesiąc abstynencji.
- *Modlimy się za pracowników lecznictwa odwykowego i instytucji pracujących nad trzeźwością narodu.*

Piątek 3 marca 2006 r.

- Dzień wdzięczności Bogu za beatyfikację apostoła trzeźwości O. Honorata Koźmińskiego
- *Modlimy się za nauczycieli i wychowawców.*

Sobota 4 marca 2006 r.

- Dzień wdzięczności Bogu za beatyfikację ks. Bronisława Markiewicza, apostoła trzeźwości
- *Modlimy się za kapłanów i świeckich apostołów trzeźwości.*

INSTRUKCJA DUSZPASTERSKA

NA TYDZIEŃ MODLITW O TRZEŹWOŚĆ NARODU

1. Alkoholizm należy dzisiaj do największych zagrożeń moralnych naszego społeczeństwa. Już od 39 lat przeżywając na początku Wielkiego Postu Tydzień Modlitw o Trzeźwość Narodu, uświadamiamy sobie naszą odpowiedzialność za zbawienie siostr i braci uzależnionych od alkoholu.

2. TM o TN jest realizowany w ramach duszpasterstwa zwyczajnego i nadzwyczajnego, które stawia sobie na celu:

- a) wyrobienie u wiernych odpowiedniej postawy wobec alkoholików,
- b) wychowanie do trzeźwości,
- c) kształtowanie nowych obyczajów,
- d) osobisty przykład abstynencji i modlitwy,

3. Duszpasterstwo trzeźwościowe prowadzi się m.in. przez głoszenie kazań, katechezy, nabożeństwa.

4. TM o TN jest tygodniem refleksji nad trzeźwym a zarazem radosnym sposobem spędzania wolnego czasu (od ostatniej niedzieli karnawału do środy popielcowej). Jest też czasem modlitwy i pokuty w intencji tych, którzy nadużywają napojów alkoholowych. (od środy popielcowej do I niedzieli Wielkiego Postu).

5. Aby dobrze przeżyć TM o TN należy w niedzielę 6 lutego 2006 r. przygotować w kościele stół, na którym należy wyłożyć Parafialną Księgę Trzeźwości. Niech przy tym stole trzeźwości dyżur pełni osoba ciesząca się dużym autorytetem religijnym i moralnym w parafii.

7. W niedzielę i wszystkie dni TM o TN korzystamy z pomocy liturgicznych zawierających **WPROWADZENIE** do liturgii i **MODLITWĘ WIERNYCH**.

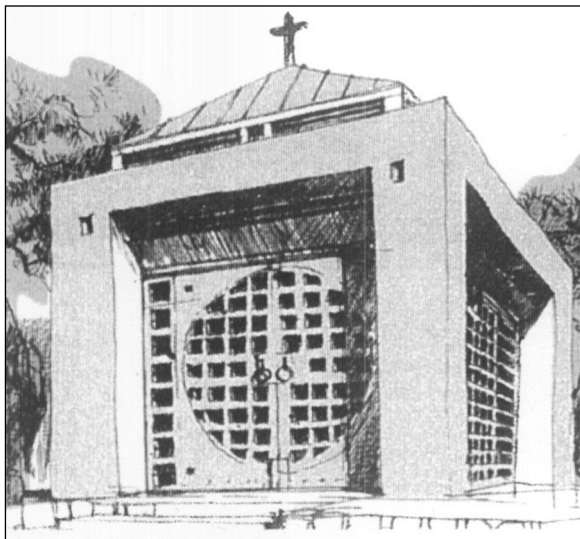
8. W niedzielę proponujemy następujące ogłoszenie:

„Dzisiejszą niedzielą rozpoczynamy dni Modlitw o Trzeźwość Narodu. Jest w naszej tradycji, że Wielki Post przeżywamy podejmując różnego rodzaju umartwienia. Między innymi wielu z nas rezygnuje z picia alkoholu, czy palenia tytoniu. Prosimy Was, abyscie uzewnętrznili to zobowiązanie składając podpis w Księdze Trzeźwości. Ci, którzy piją, niech dadzą świadectwo, że w imię Chrystusa ukrzyżowanego walczą ze swoją słabością. Niepijący niech potwierdzają, że życie bez alkoholu może być radosne i pełne.

Zachęcamy do uzewnętrznienia swojego stylu życia bez alkoholu, także tych, którzy kiedyś takie zobowiązanie składali na całe życie. Jest to wasze ponowienie tych przyrzeczeń, a dla parafii świadectwo, że są wśród nas ludzie niepijący, ludzie traktujący poważnie Wielki Post, Kościół i jego Pasterzy.”

„Przez abstynencję wielu do trzeźwości wszystkich”

Jako uczeń Chrystusa, mając świadomość moralnych i społecznych skutków picia alkoholu postanawiam podjąć dobrowolnie zobowiązanie abstynencji od spożywania napojów alkoholowych. Ponadto nie będę napojów alkoholowych kupował, ani nikogo nimi częstował. Zobowiązanie to podejmuję na okres WIELKIEGO POSTU (tj. od 26 lutego do 15 kwietnia 2006 r.) w wiadomej sobie intencji i uzewnętrzniam niżej złożonym podpisem.

XVIII. Stacja Kalwarii Rokitniańskiej

„Powstanie z Upadku”

Modlitwa, Poświęcenia. Kaplicy.

Boże Ojczy Wszechmogący pobłogosław tę kaplicę, którą postawiliśmy wśród rokitniańskich pól ku czci Męki Twojego Syna Jezusa Chrystusa.

Niech to miejsce mocą Twoją stanie się źródłem powstania z upadków dla nas obciążonych grzechem, ziemi i wszelkim zniewoleniem. A odnaleziona nadzieja niech pomnaża dobre czyny i pomaga wytrwać w szlachetnych postanowieniach przez Chrystusa Pana naszego. Amen.

Ks. Bp. Paweł Socha - 2004 r.

VIII NIEDZIELA ZWYKŁA „B”

26 lutego 2006 r.

Czytania: Oz 2,16.17b. 21-22; 2 kor 3,1b-6; Mk 2,18-22

- Dzień wdzięczności Bogu za Jana Pawła II i jego naukę o wolności i trzeźwości człowieka.
- Modlimy się za podejmujących decyzję rezygnacji z używania napojów alkoholowych, kupowania ich i częstowania nimi.

Wprowadzenie do Mszy Św.

Dzisiaj zapewnia nas Chrystus: „Gdzie dwaj albo trzej są zebrani w imię Moje, tam Ja jestem pośród nich”. Cieszymy się obecnością Zbawiciela, ponieważ tam, gdzie On jest, tam ludzie nie są sami. Zawsze On pomoże, gdy przeżywa człowiek samotność, kłopoty, ma problemy. Dzisiejszą niedzielą rozpoczynamy XXXIX Tydzień Modlitw o Trzeźwość Narodu. W tym roku przeżywamy go w duchu wdzięczności Bogu za Ojca św. Jana Pawła II, który swoimi słowami przyczynił się do podjęcia apostołstwa trzeźwości przez wielu Polaków. To jego nauczanie było źródłem powstania ruchów apostołstwa trzeźwości w Polsce (Krucjaty Wyzwolenia Człowieka, Krucjaty Niepokalanej, Ruchu Trzeźwości im. św. Maksymiliana Kolbego) oraz wielu stowarzyszeń i organizacji trzeźwościowych.

Jego nauczanie sprawiło, iż wielu naszych braci i siostr podjęło decyzję rezygnacji ze spożywania napojów alkoholowych, niekupowania ich i nieczęstowania nimi. W tym pierwszym dniu Tygodnia Modlitw o Trzeźwość Narodu dziękujemy Bogu za te osoby, które podjęły taką decyzję z troski o swoje i innych zbawienie.

Chrystus jest pośród nas, aby okazać nam, miłosierdzie i pojednać nas z Bogiem. Do Jezusa wołajmy więc z ufnością przepraszając za nasze grzechy.

- Panie, Ty nas wyzwalas z grzechów. Zmiłuj się nad nami.
- Chryste, Ty zwyciężyłeś śmierć i obiecujesz nam życie wieczne. Zmiłuj się nad nami.
- Panie, Ty otwierasz przed nami bramy królestwa niebieskiego. Zmiłuj się nad nami.

Kazanie

„Śmierć Jana Pawła II i następujące po niej dni były dla Kościoła i świata w widoczny sposób czasem łaski”. Benedykt XVI, Kaplica Sykstyńska 20.IV.2005 r.

Wstęp

Mamy jeszcze przed oczyma szczerze wypełnione wiernymi plac św. Piotra w Rzymie i okoliczne ulice. Na środku placu na ziemi postawiono

trumnę z ciałem Jana Pawła II. Tych ludzi zebrał wokół siebie On, ten który odszedł do Ojca. Jak za życia tak, i po śmierci wokół Jego osoby zgromadzili się wyznawcy różnych religii, przedstawiciele różnych państw, by po raz ostatni zaświadczyć, jak ważną osobą na przełomie tysiącleci był Ten Papież. Może nie do końca zgadzali się z Jego nauką, ale nie można było obok niej przejść obojętnie. I to był jeden z wielkich fenomenów Jana Pawła II. Jednoczenie ludzi. Ten cud powtórzył się w czasie pogrzebu. Zastanówmy się wspólnie nad wielkim przesłaniem Ojca św., które zawarte zostało w dwóch zdaniach wypowiedzianych podczas inauguracji pontyfikatu dnia 22 października 1978 r.

Rozwinięcie

1. Pierwsza homilia papieża Jana Pawła II zapowiadała, może jeszcze nie wprost, czym ten pontyfikat będzie się charakteryzował. „Nie lękajcie się” i „otwórzcie drzwi Chrystusowi” to dwa zdania, które opisywały w skrócie posługę Ojca św. Konsekwentna wierność temu programowi sprawiła, że Benedykt XVI mógł mówić o śmierci Jana Pawła II jako o „czasie łaski”.

2. Sam nie lękał się wychodzić do świata z Chrystusowym przesłaniem. Podążał nawet do tych krajów, gdzie katolicy stanowili mniejszość. Podróżował tam, gdzie rządziły inne, obce chrześcijaństwu dyktatury. Spotykał się z ludźmi w różnych strefach geograficznych.

3. Wychodził do tych, którzy byli pokrzywdzeni przez los, jaki zgotowali im inni lub sami z własnego wyboru taki los wybrali. Wyciągał ręce do więźniów, bezdomnych, narkomanów, alkoholików, ludzi sparaliżowanych i dotkniętych śmiertelną chorobą. Przypomnijmy słowa skierowane do Rodaków w roku 1987 o potrzebie wysiłku na polu trzeźwości. „*Maryjo, Królowo Polski, bądź nadal natchnieniem tych wszystkich, którzy walczą o trzeźwość swych bliźnich, o trzeźwość siebie samych. O trzeźwość narodu. Jestem szczególnie wdzięczny tym, którzy podejmują inicjatywy w tej dziedzinie – zwłaszcza w miesiącu sierpniu, a także w czasie przygotowania do tej papieskiej pielgrzymki. Nie wolno tych inicjatyw ośmieszać i pomniejszać! Nie wolno! Zbyt wysoka jest stawka, o którą chodzi. Wiemy to dobrze z historii. Zbyt wysoka jest stawka! I trzeba tutaj iść pod prąd! Pod prąd społecznego nawyku i płytkiej opinii. Pod prąd ludzkiej słabości. Pod prąd źle rozumianej ‘wolności’. Wolność nie została człowiekowi dana przez Stwórcę do tego, ażeby niszczył siebie i innych. Wolność to nie jest samowola. Maryjo, Królowo Polski, Pani Jasnogórska, bądź natchnieniem polskich sumień. Bądź naszą Matką i Wychowawczynią! Nie zrażaj się naszymi słabościami. Bądź dla nas wymagająca! W tej godzinie Jasnogórskiego Apelu dziękuję Ci za wszystkich, którzy walczą o życie nie narodzonych. I którzy walczą o życie i zdrowie całe-*

go narodu, każdego człowieka zagrożonego nalogiem.” (Apel Jasnogórski, czerwiec 1987 roku)

4. Upominał się o poszanowanie praw każdej osoby, od poczęcia do naturalnej śmierci.

5. Mówił w imieniu tych, którym systemy totalitarne odebrały prawo głosu. W sposób wyraźny głos Papieża jako adwokata zniewolonych zabrzmiał na polskiej ziemi w roku 1979 podczas pierwszej pielgrzymki, a potem w 1983 podczas drugiej wizyty. W czasie pierwszej pielgrzymki przypominał nam, Polakom, o innych narodach słowiańskich, które jeszcze znajdują się w okowach komunizmu.

6. Szczególną troską otaczał młodzież. Jest ona najbardziej narażona na złe prądy współczesnego świata. Nie bał się mówić jej o rzeczach trudnych i zachęcał do wyrzeczeń. Po dwudziestu sześciu latach pontyfikatu można mówić o pokoleniu Jana Pawła II. On to pokolenie wychował, właściwie je ukształtował.

7. Pamiętamy apele, z którymi zwracał się przy różnych okazjach. Ostatni z tych apeli to przestroga przed wojną w Iraku, a wcześniej jeszcze próba mediacji, by do tej wojny nie doszło. Wielokrotnie błagał o litość dla porwanych, którzy stali się zakładnikami różnych grup terrorystycznych.

Zakończenie

Na naszych oczach odchodził do domu Ojca Papież, o którym już za życia mówiono „wielki”. Na ten tytuł zasłużył sobie poprzez konsekwentną obronę człowieka. Czynił to, bo tak nakazywała Mu Ewangelia Chrystusa, którą strzegł i głosił współczesnemu światu. Robił to z żelazną konsekwencją. Była to droga wiodąca do świętości. Obyśmy i my wpatrzeni w ten świetlany przykład starali się chociaż w części podążać drogą świętości Jana Pawła II. By „czas łaski” stał się także i naszym udziałem.

O. Krzysztof Kościelski OFM Cap.

„Maryjo, Królowo Polski, bądź nadal natchnieniem tych wszystkich, którzy walczą o trzeźwość swych bliźnich, o trzeźwość siebie samych. O trzeźwość narodu”.

Jan Paweł II

Modlitwa wiernych

Do Chrystusa, który jest sprawcą naszej nadziei i radości, módlmy się z ufnością.

1. Za Kościół, aby zawsze był twierdzą i ostoją dla swoich dzieci, zagubionych w wirze doczesności.

2. Za Naród polski, aby na nowo odkrył wartość życia bez alkoholu.
3. Za kapłanów, aby przez codzienną pracę i modlitwę budzili w wier-nych tęsknotę za życiem w łączności z Bogiem bez nałogów.
4. Za mężów i ojców rodzin, aby trudności z jakimi spotykają się na co dzień, nie sprowadzały ich na drogę załamania i pijaństwa, lecz pobu-dzwały do głębszego zaufania Bogu.
5. Za zmarłych, aby jak najszybciej uzyskali dar oglądania Boga.
6. Za nas samych, abyśmy zrozumieli potrzebę czasów obecnych i przy-kładem życia apostołowali na rzecz trzeźwości Narodu.

Wszechmogący wieczny Boże, który nie chcesz śmierci grzeszników lecz ich nawrócenia, spraw łaskawie, abyśmy powstali z grzesznych nałogów, zasłu-żyli na pokój i radość w życiu doczesnym, w przyszłym zaś życiu dostąpili chwały. Przez Chrystusa Pana naszego. Amen.

Na rozesłanie

Nie lękajmy się Boga. On pragnie być kochany. Z miłości do Boga po-dejmuje każde działanie, które przybliży zbawienie nam i naszym bliźnim. Bądźmy też gotowi do podjęcia postu, polegającego na rezygnacji z napo-jujów alkoholowych. Prośmy Pana i Stwórcę naszego, aby nam błogosławił.

Kolejny raz powróćmy do wzruszającego zapisu Jana Pawła II, za-wartego w *Mane nobiscum, Domino*: „Na naszej drodze pełnej pytań, niepokoju, nieraz także bolesnych rozczarowań, Boski Wędrowiec na-dal przyłącza się, do nas i nam towarzyszy, prowadząc nas przez wyja-śnianie Pism do zrozumienia Bożych tajemnic. Kiedy spotkanie staje się pełne, miejsce światła Słowa zajmuje światło płynące z 'Chleba życia', przez który Chrystus wypełnia w najdoskonalszy sposób swą obietnicę, że 'będzie z nami przez wszystkie dni, aż do skończenia świata' (por. MT 28,20)” (JP II, *Mane nobiscum, Domine*, 2).

Bądźmy trzeźwi podczas naszej wędrówki, abyśmy byli w stanie do-strzec zbliżającego się Jezusa i zaprosić, iżby pozostał z nami. Bądźmy więc naprawdę trzeźwi!

I nie żałujmy sił, poświęcenia, pomysłów i zabiegów. Trzeba rato-wać życie naszego Narodu. Trzeba pomagać mu w podnoszeniu się z nałogu pijaństwa! Trzeba prowadzić go ku trzeźwości!

Maryjo, наша Matko i Królowa, wspomóż nas! Św. Maksymilianie, bądź naszym orędownikiem! Księżu Jerzy, nie zapominaj, skąd odszedłeś!

Bp Antoni P. Dydycz

PONIEDZIAŁEK 27 LUTEGO 2006 R.

po VIII Niedzieli Zwykłej „II”

Czytania: 1P 1,3-9; Mk 10,17-27

Dzień powszedni

- Dzień wdzięczności Bogu za Krucjatę Wyzwolenia Człowieka – Dar Ruchu Światło – Życie dla Jana Pawła II
- Modlimy się za rodziny alkoholików i pijaków.

Wprowadzenie do Mszy św.

Bóg powołał nas do życia w wolności. Człowiek niestety często traci wolność popełniając grzech. Chrystus pragnie nas obdarzyć na nowo wolnością, przebacząc nasze przewinienia. Papież Polak prosił nas: „Proszę, abyście przeciwstawiali się wszystkiemu, co uwłacza ludzkiej godności i poniża obyczaje zdrowego społeczeństwa, co czasem może aż zagrażać jego egzystencji i dobru wspólnemu”. Dziękujemy dzisiaj Bogu za ogłoszenie przez Sługę Bożego ks. Franciszka Blachnickiego Krucjaty Wyzwolenia Człowieka, jako odpowiedź na prośbę Jana Pawła II.

Prośmy w tej eucharystii za wszystkich, którzy mają w swoich rodzinach alkoholików i pijaków. Niechaj doczekają się dnia, gdy ich bliscy staną się ludźmi wolnymi od alkoholu.

Niechaj Bóg okaże nam swoje miłosierdzie i przebaczy nasze zwątpienia, iż On jest wszechmocny. Przepróśmy Boga za nasze grzechy.

Rozważanie

Krucjata Wyzwolenia Człowieka

Krucjata Wyzwolenia Człowieka jest formą chrześcijańskiego świadectwa życia, formą apostołstwa w oparciu o naukę Kościoła. Jest chrześcijańską drogą do wyzwolenia człowieka.

Została podjęta przez Ruch „Światło – Życie” w odpowiedzi na apel Papieża Jana Pawła II, skierowany do Polaków w dniu 23 października 1978r.: „Proszę, abyście przeciwstawiali się wszystkiemu, co uwłacza ludzkiej godności i poniża obyczaje zdrowego społeczeństwa, co czasem może aż zagrażać jego egzystencji i dobru wspólnemu”.

KWC wyrosła z Ruchu „Światło – Życie”, ale nie ogranicza się tylko do niego. Obejmuje szerszą grupę ludzi. Do Krucjaty mogą należeć i należą osoby, które nigdy nie miały kontaktu z ruchem oazowym.

Krucjata Wyzwolenia Człowieka została uroczystie ogłoszona podczas pierwszej wizyty Ojca Świętego Jana Pawła II w Polsce, na lotnisku w Nowym Targu 8 czerwca 1979r.

Swój program opiera na teologii wyzwolenia głoszonej przez Papieża Jana Pawła II. „Wyzwolenie jest rzeczywistością wiary wpisaną głęboko w wybawicielską misję Chrystusa, w Jego dzieło, w Jego nauczanie”, „Chciałbym dodać, że my, Polacy, mamy swoją własną teologię wyzwolenia, jest ona bardzo głęboko wpisana w dzieje naszej Ojczyzny. Wiemy, że Chrystus w najgorszych czasach tych dziejów był dla nas natchnieniem i źródłem, ażeby nie rezygnować z wolności człowieka i wolności narodu” (21,02.1979 r.).

Wszelką działalność podejmowaną na rzecz wyzwolenia człowieka, narodu, czy w ogóle ludzkości należy widzieć jako kontynuację zbawczej misji Chrystusa, której program On sam proklamował w następujących słowach: „Duch Pański spoczywa na Mnie, ponieważ Mnie namaścił i posłał Mnie, abym ubogim niósł dobrą nowinę, więźniom głosił wolność, a niewidomym przejrzenie, abym uciśnionym odsyłał wolnymi, abym obwoływał rok łaski od Pana” (Łk 4,18-19). Zbawienie, które przynosi Chrystus musi być pojmowane jako wprowadzenie do nowego życia. Jest to równoznaczne z wewnętrzną przemianą człowieka, z odkupieniem i wyzwoleniem go z niewoli grzechu i z powstaniem w nim nowego człowieka.

Wyzwolenia człowieka może dokonać tylko Chrystus. Tylko opierając się na Jego słowie, na prawdzie, którą On przyniósł, człowiek może stać się człowiekiem wolnym,

Krucjata Wyzwolenia Człowieka zrodziła się ze zrozumienia podwójnej prawdy. Pierwszej, że człowiek posiada wielką godność dzięki Chrystusowi i że ta godność związana jest z jego wolnością. I drugiej, że obok nas jest wielu ludzi, którzy znajdują się w niewoli grzechu, przez co utracili poczucie wielkości i godności. Krucjata jest wspólnotą ludzi, którzy w oparciu o misję Chrystusa i w zjednoczeniu z Nim, podejmują misję wyzwolenia serc z niewoli zła. Jest walką o człowieka zagrożonego przez alkoholizm, nikotynizm, narkomanię, lęk i wszelkie zło poniżające jego godność. Nie własnymi siłami, ale mocą zjednoczenia z Chrystusem, na wzór Maryi stojącej pod krzyżem.

Formuła wyzwolenia objawiona przez Chrystusa brzmi: „Poznać prawdę, a prawda was wyzwoli” (J 8,32). Wolność w najgłębszej swej istocie jest dobrowolnym uzależnieniem się od prawdy. Osoba realizuje swoją wolność wtedy, kiedy żyje prawdą. Człowiek staje się wolny o tyle, o ile dochodzi do poznania prawdy, o ile ona kieruje jego wolą. Jeżeli nasza wola jest całkowicie poddana światłu prawdy, jeżeli świadomie wybiera to, co rozum ukazuje jako prawdę i wartość, wtedy stajemy się nowym człowiekiem, bo nosimy w sobie łaskę Bożego życia. Nowy człowiek – to człowiek wolny.

Istotą wolności jest uczynienie daru z siebie na rzecz większej wartości, służenie drugiemu człowiekowi. Człowiek „nie może odnaleźć się w pełni

inaczej jak tylko poprzez bezinteresowny dar z siebie samego” (KOK 24). Im bardziej człowiek realizuje siebie poprzez bezinteresowny dar z siebie, tym bardziej jest wolny. Człowiek wolny – to człowiek zakochany w Krzyżu Chrystusa i zatroskany o życie, które obok marnieje. Należący do Krucjaty starają się zatem iść za Chrystusem drogą prawdy i miłości, dając świadectwo życia człowieka wolnego. Wyrzekają się sami wszelkich nałogów i pomagają innym w uwolnieniu się od nich. Podejmują całkowitą abstynencję od alkoholu i innych narkotyków. Przeciwdziałają się towarzyskiemu zwyczajowi picia, propagując wszelkie spotkania i uroczystości bez alkoholu. Swoją postawą pragną podtrzymywać słabych i zależnych i podawać pomocną dłoń tym, którzy nie mogą już wyzwolić się o własnych siłach.

Zofia Ziarko

Modlitwa wiernych

Przez Jezusa Chrystusa, który pokonał wszelkie zło i swoim naśladowcom daje siłę do nawrócenia i przemiany życia, zanośmy do Boga pokorne prośby.

1. Za przyczyną Maryi Matki Kościoła módlmy się za Kościół św., by gromadził rozproszonych, dawał nadzieję pokrzywdzonym i niósł światło wiary nie znającym Boga. Ciebie prosimy...
2. Przez wstawiennictwo Królowej Apostołów módlmy się za Ojca Świętego, biskupów i kapłanów, aby zawsze gorliwie służyli tym, którzy potrzebują duchowego wsparcia. Ciebie prosimy...
3. Naśladując Maryję, pokorną Służebnicę Pańską, prośmy za wszystkich, którzy podejmują inicjatywy prowadzące do życia w trzeźwości naszych Rodaków, aby w nas znaleźli gotowych do współpracy apostołów trzeźwości oraz żeby ich poświęcenie wydało owoce. Ciebie prosimy...
4. Wzywając Wspomożycielski Wiernych, módlmy się za władze państwowe, by stanowiły prawa służące dobru obywateli. a także za wszystkich dobrowolnych abstynentów, aby ich przykład pociągał innych do życia bez alkoholu. Ciebie prosimy...
5. Przez wstawiennictwo Maryi Królowej Polski módlmy się za wszystkich, którym bliska jest sprawa trzeźwości Narodu, by nie zrażali się brakiem widocznych owoców na niwie trzeźwości, ale trwali w tej pracy i oddawali siebie na służbę Bogu w kształtowaniu cnoty trzeźwości potrzebnej do zbawienia oraz otrzymali od Boga moc i radość na tej drodze życia. Ciebie prosimy...

6. Za przyczyną Niepokalanej, Jutrzenki wolności, prosimy za nas samych, abyśmy umieli ochotnie odpowiadać na wszelkie wyzwania współczesnego świata. Ciebie prosimy...

Boże, z Twojej woli w łonie Maryi Panny Twój Syn Jednorodzony stał się człowiekiem, aby przez Krzyż poprowadzić nas do chwały zmartwychwstania, wspieraj nas ustawicznie swoją łaską na drodze życia wiecznego. Przez Chrystusa Pana naszego. Amen.

Na rozesłanie

Podczas ziemskiego życia otrzymujemy wiele znaków mówiących o trosce Boga o nas. Odpowiedzmy Bogu decyzją przyjęcia wszystkiego co pomoże nam stawać się ludźmi wolnymi. W tej pracy nad sobą niechaj nam towarzyszy błogosławieństwo Boga.

Jesienna Sesja Zespołu Apostolstwa Trzeźwości przy Konferencji Episkopatu Polski w Zakroczymiu 26-27 września 2005 roku. Pd lewej: ks. Henryk Korża, Krajowy Moderator Ruchu Trzeźwości im. Św. Maksymiliana Kolbego, p. Joanna Mikula, Dyrektor Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Bp Antoni P. Dydycz, Przewodniczący Zespołu Apostolstwa Trzeźwości przy Konferencji Episkopatu Polski

WTOREK – 28 LUTEGO 2006 R.

po VIII Niedzieli Zwykłej „II”

Czytania: 1 P, 10-16; Mk 10,28-31.

- Dzień wdzięczności Bogu za Krucjatę Niepokalanej dzieci i dorosłych jako odpowiedź na objawienia fatimskie i naukę Jana Pawła II o roli Maryi w życiu człowieka.
- Modlimy się za należących do ruchów, stowarzyszeń i pracujących w organizacjach apostołstwa trzeźwości

Wprowadzenie do Mszy św.

W czasie objawień fatimskich Matka Boża powiedziała do Łucji: „Moje Serce będzie dla ciebie schronieniem i drogą, która zaprowadzi cię do Boga.” Właśnie w Sercu Niepokalanej znajdujemy odpowiednie bezpieczeństwo i możliwość rozwoju. W tym też Sercu jest pewna droga do Jezusa, który jest celem naszego życia.

Niech Bóg będzie uwielbiony za Krucjatę Niepokalanej dzieci i dorosłych, dla powstania której inspiracją były słowa Jana Pawła II. Powierzamy w tej eucharystii Bogu należących do ruchów, stowarzyszeń i pracujących w organizacjach apostołstwa trzeźwości.

Za małe zaangażowanie w podejmowaniu starań, aby wypełnić prośby Maryi z Fatimy przepróśmy teraz Boga.

Rozważanie

O triumf Najświętszych Serc

Odejdźcie od nas do innego życia papieża Jana Pawła II, skłania do wspomnień i refleksji. Warto spojrzeć wstecz i zauważyć związek z tym Wielkim Papieżem. Dzieło „Signum Magnum”, które powstawało w 1979 roku, było zainspirowane Jego nauką i apelami. Papież Jan Paweł II zachęcał: „Proszę was, abyście przeciwstawiali się wszystkiemu, co uwłacza ludzkiej godności.”. Wezwanie to odczytane zostało przez kilkanaście osób jako zachęta do pracy na rzecz drugiego człowieka, aby pomóc mu w uświadamianiu godności i trwaniu w wolności dzieci Bożych. Pierwszą inicjatywą była Dziecięca Krucjata Niepokalanej (reaktywowana po 20 – tu latach) oraz Wspólnota Pomocników Niepokalanej. Dla Dziecięcej Krucjaty Niepokalanej utworzone zostało pismo „Promyk Jutrzenki”. Ruch Dziecięcej Krucjaty i obecnie Krucjaty Niepokalanej dla dorosłych oparty jest na wezwaniu Matki Bożej Fatimskiej. Prosi Ona o codzienną modlitwę różańcową, o podejmowanie ofiar w intencji nawrócenia grzeszników i o szczególną miłość i oddanie się Jej Niepokalanemu Sercu.

Początki dzieła „Signum Magnum” wiązały się ściśle z powstaniem „Promyka Jutrzenki” i „Zwycięstwa Niepokalanej” w roku 1980. Pisma te zaistniały po to, aby szerzyć cześć Niepokalanej, według życzeń Pana Jezusa, które Matka Boża wyraziła w Fatimie: „Jezus pragnie, abym była więcej znana i miłowana”. Od początku program działania oparty był na orędziu fatimskim i orędziu Miłosierdzia Bożego. Warto przypomnieć – pierwszy numer „Zwycięstwa Niepokalanej” powstał w 1980 (wstęp napisany 13 listopada), potem w 1981 i w 1982 jeszcze dwa tematyczne numery, a pierwszy numer „Promyka Jutrzenki” został wydany na początku stanu wojennego w grudniu 1981 r. Następne trzy numery „Promyka” w 1982 r. Potem kilka numerów na powielaczu. Pod przymusem Służb Bezpieczeństwa trzeba było zaprzestać wydawania czasopism. Dopiero od roku 1992 wznowione zostało wydawanie „Promyka Jutrzenki”, a kwartalnika „Zwycięstwo Niepokalanej” od 1998 roku.

Przez około dwadzieścia lat zostało podjętych szereg działań. Niepokalana po swojemu prowadziła to dzieło, zmieniając założenia i plany ludzi. Obecnie istnieje Krucjata Niepokalanej dla dorosłych i dla dzieci. Nazwa dzieła „Signum Magnum” powstała później – w październiku 1987 roku – w Roku Maryjnym ogłoszonym przez Jana Pawła II, w 70-tą rocznicę objawień fatimskich, a w 20-tą rocznicę wydania adhortacji apostolskiej *Signum Magnum* Papieża Pawła VI.

Obecnie dzieło „Signum Magnum”, chcąc jeszcze bardziej odpowiedzieć na Boże wezwanie, jest otwarte na nowe osoby, które mogą się włączać. Nazwa wspólnoty – Najmniejsi w Sercu Jezusa i Maryi – oddaje duchowość jej członków. We wspomnianej wspólnotcie jedni oddają się całkowicie temu dziełu na wzór siostr zakonnych, inni wspierają je poprzez apostolskie zaangażowanie, między innymi modlitewnie i przez podejmowanie ofiar duchowych.

Wszystkie prace w tym dziele, wykonywane z gorliwością, wysiłki, ofiary, mają zmierzać do tego, aby nastąpił tryumf Niepokalanego Serca Maryi. Ona sama to zapowiedziała w Fatimie: „W końcu moje Niepokalane Serce zatryumfuje”. W tym zwycięstwie chciejmy uczestniczyć. Zwycięstwo Niepokalanej dokonuje się przez Jej matczyną miłość w naszych sercach. Jeżeli my chcemy odnosić zwycięstwo nad złem, Ona da nam wszelkie potrzebne łaski.

Przypomnijmy sobie, jak w czasie objawień fatimskich powiedziała do Łucji: „Moje Serce będzie dla ciebie schronieniem i drogą, która zaprowadzi cię do Boga.” Właśnie w Sercu Niepokalanej znajdujemy odpowiednie bezpieczeństwo i możliwość rozwoju. W tym też Sercu jest pewna droga do Jezusa, który jest celem naszego życia.

Możemy sobie wyobrazić wielkie zjednoczenie Serca Matki Najświętszej z Jej Synem. Niektórzy mówili już kilka wieków wcześniej o Sercu Jezusa i Maryi – „Najświętsze Serca”, albo nawet jako o jednym sercu – „Najświętsze Serce”. Tryumf Niepokalanego Serca Maryi jest tryumfem Serca Jezusowego. Nastąpi on z taką pewnością, jak wschodzi słońce każdego ranka, a wieczorem następuje jego zachód. Jednak dla nas byłoby lepiej, aby on już nastąpił. Przyczyniamy się do Tryumfu Najświętszych Serc, współpracując w różnych dziełach istniejących w Kościele, nie oczekując zapłaty tu na ziemi, lecz mówiąc zawsze „słudzy my nieużyteczni”.

Wspólnota stała Najmniejsi w Sercu Jezusa i Maryi, poświęca swoje życie Bogu w celu oddania się całkowicie pracy ewangelizacyjnej, głównie poprzez media oraz służby na rzecz dzieci pokrzywdzonych, biednych, porzuconych.

Chętni do włączenia się do Wspólnoty proszeni są o kontakt listowy na adres redakcji „Promyk Jutrzenki”, ul. Dworek 12, 44-200 Rybnik lub telefoniczny – (032) 422 93 82.

OiM

Modlitwa wiernych

Przez Jezusa Chrystusa, Syna Maryi, który przez Mękę i Krzyż prowadzi nas do chwały zmartwychwstania, zanośmy pokorne błagania do Ojca niebieskiego:

1. Módlmy się za Kościół święty, aby rozważając na różańcu tajemnice życia Jezusa, niósł całemu światu Jego Ewangelię. Ciebie prosimy...
2. Módlmy się za Ojca Świętego, biskupów i kapłanów, aby prowadzili wiernych drogą prawdy i miłości nie kierując się względami ludzkimi i otrzymali od Boga łaskę zdrowia i radości. Ciebie prosimy...
3. Módlmy się wspólnoty różańcowe i koła żywego różańca, aby towarzyszyły swoją modlitwą tym, którzy przeżywają problemy z nadużywaniem alkoholu, ich rodzinom i wszystkim, którzy nie potrafią czy też nie chcą się modlić. Ciebie prosimy...
4. Módlmy się za wszystkich dobrowolnych abstynentów, aby ich przykład pociągał innych do życia bez alkoholu. Ciebie prosimy...
5. Módlmy się za wszystkie ruchy, stowarzyszenia i organizacje apostołstwa trzeźwości, aby należący do nich oddawali siebie na służbę Bogu w kształtowaniu cnoty trzeźwości potrzebnej do zbawienia i otrzymali od Boga moc i radość na tej drodze życia. Ciebie prosimy...

6. Módlmy się za siebie wzajemnie, aby kontemplacja oblicza Jezusa w tajemnicach różańcowych otwierała nas na Chrystusa obecnego w drugim człowieku. Ciebie prosimy...

Boże, z Twojej woli w łonie Maryi Panny Twój Syn Jednorodzony stał się człowiekiem, aby przez Krzyż poprowadzić nas do chwały zmartwychwstania, wspieraj nas ustawicznie swoją łaską na drodze życia wiecznego. Przez Chrystusa Pana naszego. Amen.

Na rozesłanie

Niech słowa Maryi z Fatimy: „Moje Serce będzie dla ciebie schronieniem i drogą, która zaprowadzi cię do Boga”, wytyczają drogę naszych starań o trzeźwość własną i naszych bliźnich. Na te starania przyjmijmy błogosławieństwo Boga.

Do Matki Bożej o trzeźwość w narodzie.

Maryjo, Królowo i Matko moja! Pragnę przyczynić się do przyspieszenia królowania Twego przez wypełnienie Ślubów Jasnogórskich, przez miłość i zgodę w naszych rodzinach. Oddaję Ci się zwycięska Pani Jasnogórska jako Twoje narzędzie i jako pomoc Twoja, aby stoczyć pod Twoim sztandarem święty bój ze straszną klęską rozbicia rodziny, wzajemnej nienawiści, pijaństwa i niemoralności.

Cechuje mnie jednak słabość i nieudolność. Proszę Cię więc pokornie, abyś mnie natchnęła odwagą i siłą, mocą i wytrwałością. Chcę w każdym środowisku jako chrześcijanin dawać świadectwo całkowitej trzeźwości i zawsze kierować się w życiu dobrem innych ludzi. Proszę Cię więc o ratunek dla moich braci, nieszczęśliwych niewolników różnych nałogów, a szczególnie nałogu alkoholowego. Dobra Matko, wzmocnij ich słabą wolę, ulecz z choroby alkoholowej, opiekuj się ich rodzinami. Proszę Cię, abyś jak najprędzej zakrólowała w narodzie trzeźwym i czystym, wiernym Bogu, Krzyżowi, Ewangelii, Kościołowi i Jego Pasterzom.

ŚRODA – 1 MARCA 2006 R.

POPIELEĆ

Czytania: Jl 2,12-18; 2 Kor 5,20-6,3; Mt 6,1-6. 16-18

- Dzień wdzięczności Bogu za Ruch Trzeźwości im. Św. Maksymiliana Kolbego jako kontynuację dzieła trzeźwości podejmowanego przez Bractwa Trzeźwości w XIX i XX wieku.

- Modlimy się za uczestników spotkań w grupach samopomocowych (AA, AI – Anon, AI – Ateen, DDA).

Wprowadzenie

Rozpoczynamy czas Wielkiego Postu. Do każdego z nas Bóg kieruje wezwanie: „Pokutuj”, tzn. zmień swój sposób myślenia o Mnie samym. Uznaj, że jestem twoim Ojcem. Chciej być moim dzieckiem i ochraniaj świat, w którym żyjesz, ponieważ Ja go stworzyłem i dałem go tobie w posiadanie.

W tym szczególnym dniu Tygodnia Modlitw o trzeźwość Narodu dziękujemy Bogu za Ruch Trzeźwości im. Św. Maksymiliana Kolbego jako kontynuację dzieła trzeźwości podejmowanego przez Bractwa Trzeźwości w XIX i XX wieku.

Prosimy natomiast za uczestników spotkań w grupach samopomocowych (AA, AI – Anon, AI – Ateen, DDA). Prosimy, aby program 12 kroków przynosił owoce w ich życiu.

Rozważanie

Ruch Trzeźwości im. Św. Maksymiliana Kolbego

„Naród ginie, gdy znieprawia swojego ducha”

(Jan Paweł II w homilii podczas Mszy św. Jubileuszowej,
Jasna Góra 19 czerwca 1983 r.)

Reaktywowanie Bractw Trzeźwości jako Ruchu Trzeźwości im. św. Maksymiliana Kolbego, dokonane zostało 19 września 1982 r. na Jasnej Górze podczas I Krajowej Pielgrzymki Apostolstwa Trzeźwości. Ruch ten jest kontynuacją bractw trzeźwości sprzed 1939 roku. Jego reaktywowanie jest odpowiedzią Kościoła i Narodu na prośbę Jana Pawła II wyrażoną do Rodaków 23 października 1978 roku w sprawie skutecznego przeciwstawienia się obyczajom zagrażającym egzystencji i dobru wspólnemu człowieka oraz jego rodzinie i narodowi.

Podstawowym celem ruchu jest: „przez dobrowolną, całkowitą abstynencję wielu do trzeźwości stanowej i zawodowej wszystkich”. Do tego celu służą wszystkie środki, „wszystkie możliwe, nadprzyrodzone i przyrodzone byle zawsze moralnie godziwe”. W ramach RTMK Biskupi erygowali w swoich diecezjach stowarzyszenia trzeźwościowe, które często noszą nazwę „Bractwo Trzeźwości”

Patron Ruchu Trzeźwości św. Maksymilian Kolbe dał następujące pojęcie „Ruchu”:

„Życie to ruch – dążenie do celu. Każdy rozumny człowiek musi znać cel, do którego zdąży i każdą rzecz waży wedle celu. (...) Ostatecznym celem dla każdego stworzenia jest chwała Boża”.

Papież Pius XII uwypuklił moralny, społeczny i apostolski walor „ruchu”: „Ruch to akcja (działalność), która stara się przyciągnąć jak najwięcej ludzi do ideału, budząc z letargu sumienia, poruszając ich problemy i czuwając nad wykonaniem ich określonych zadań. U podstaw więc każdego ruchu powinna być jakaś idea prawdziwie płodna i zdobywcza, ideał, który w swej zaborczości przekazuje wszystkim członkom, na wzór serca, impuls żywotny i nieodparty.

Jest więc ruch zbiorowym i jednolicie zorganizowanym działaniem apostolskim ludzi przejętych – w przypadku RTMK – pociągającą ideą otrzeźwienia Polski i przywrócenia – na właściwe i godne miejsce w życiu każdego człowieka – cnoty trzeźwości i abstynencji i pragnących na serio osiągnąć jasno wytknięty cel przez Niepokalaną.

...”Niepokalana – uczy św. Maksymilian Kolbe – oto nasz ideał. Samemu do Niej się zbliżyć, do Niej się upodobnić, pozwolić, by Ona opanowała nam serca i całą naszą istotę, by Ona żyła i działała w nas i przez nas, by Ona miłowała Boga naszym sercem, byśmy do Niej należeli bezgranicznie – oto nasz ideał”.

...”Niecić wszędzie miłość i ufność ku Maryi Niepokalanej, a ujrzycie że nawet z oczu najzatwardziały grzeszników popłyną łzy, opróżnią się więzienia, zwiększy się zastęp trzeźwych pracowników, a ogniska domowe zawonieją cnotą, pokój i szczęście wyniszczy niezgodę i ból” (...).

Oto głównie dlaczego Ruch Trzeźwości im św. Maksymiliana Kolbego nie może być organizacją czy stowarzyszeniem o strukturach czysto socjologicznych i celach tylko społecznych. Przerost formalizmu organizacyjnego wnet „uśmierca życie ruchu”. Stąd też RTMK chce być żywą i integralną, częścią, a zarazem jedną z form duszpasterstwa zwyczajnego, czerpiącego swoją siłę ku permanentnemu rozwojowi z żywotności Kościoła” – pisał w roku 1985 w „Ramowym Regulaminie Ruchu Trzeźwości im. Świętego Maksymiliana Kolbego” bp Jan Mazur, Przewodniczący Komisji Episkopatu Polski ds. Trzeźwości. Prosił także duszpasterzy, aby „wspólnie z apostolskim laikatem – w mocy wiary, nadziei i miłości walnie przyczynili się do przywrócenia trzeźwości i abstynencji należnego miejsca w życiu każdego człowieka”.

Członkiem, przyjacielem i miłośnikiem w RTMK zostaje się przez:

- a) złożenie przyrzeczenia wstrzemięźliwości w czasie nabożeństwa specjalnie w tym celu urządzonego.
- b) wypełnienie i podpisanie deklaracji członkowskiej oraz wpisanie do Księgi Trzeźwości.

opr. XZK.

(Do ewentualnego wykorzystania po rozważaniu i błogosławieństwie popiołu, a przed rozpoczęciem posypania głów):

Siostry i bracia, w tym świętym czasie, którego Środa Popielcowa jest pierwszym dniem, jesteśmy wezwani do nawrócenia, czyli zawierzenia słowu, które kieruje do nas Bóg. Popiół jest znakiem przemijania i znikomości ludzkiego życia. Prośmy miłosiernego Boga, by nas przyjął w bramy swego królestwa.

(Pieśń: np. *Ludu mój ludu, cóżem Ci uczynił*).

Modlitwa wiernych

Wnieśmy bracia i siostry, do Boga Ojca przez Pana naszego Jezusa Chrystusa i za wstawiennictwem Jego Matki Niepokalanej, nasze modły o trzeźwość i kulturę duchową Narodu.

1. Módlmy się za wszystkich chrześcijan, aby idąc za głosem Pana naszego Jezusa Chrystusa, opanowali żądze i popędy ciała. Ciebie prosimy...
2. Módlmy się za Naród polski, aby skutecznie stawiał czoło zagrożeniom ze strony nienawiści, niewiary, rozwiązłości i pijaństwa. Ciebie prosimy...
3. Módlmy się za Maksymiliański Ruch Trzeźwości powołany do istnienia przez biskupów, aby za wstawiennictwem św. Maksymiliana, objął swoim apostołstwem cały naród. Ciebie prosimy...
4. Módlmy się za alkoholików podejmujących pracę według 12 kroków, aby otrzymali pogodną trzeźwość w tym życiu i szczęście wieczne po śmierci. Ciebie prosimy...
5. Módlmy się za naszych zmarłych, aby Dobry Bóg obdarzył ich łaską nieba, oni zaś nas swoją pomocą w trosce o otrzeźwienie Polski i moralne odrodzenie Narodu. Ciebie prosimy...
6. Módlmy się za nas tutaj zgromadzonych, abyśmy przykładem życia z Chrystusem i własną postawą trzeźwości przyczyniali się do realizowania Królestwa Bożego na ziemi. Ciebie prosimy...

Wszchemogący Boże, naucz nas prowadzić życie uczciwe, trzeźwe i abstenenckie, godne Twoich dzieci, abyśmy mogli przez trudy życia dojść do Ciebie w niebie. Przez Chrystusa Pana naszego. Amen.

Na rozesłanie:

Niech Ruch Trzeźwości im św. Maksymiliana Kolbego stanie się nam bliski. Niechaj ożywa w nas świadomość, że Niepokalana jest dla nas ide-

ałem. Niechaj wzbudzi w nas pragnienie żeby samemu do Niej się zbliżyć, do Niej się upodobnić, pozwolić, by Ona opanowała nam serca i całą naszą istotę, by Ona żyła i działała w nas i przez nas, by Ona miłowała Boga naszym sercem, byśmy do Niej należeli bezgranicznie. Niechaj na ten trud błogosławi nam Bóg.

Papież nie pije alkoholu tylko oranżadę

Wybór papieża elektorzy uczcili wznosząc toast nie szampanem, jak podały niektóre media, lecz winem musującym – wyjaśnił arcybiskup Turynu kardynał Severino Poletto.

Metropolita turyński poinformował o tym istotnym jego zdaniem szczególe podczas spotkania z dziennikarzami. „To było zwykłe wino musujące” – podkreślił kardynał Poletto i – co zauważyli dziennikarze – nie podał nie tylko nazwy wina, ale nawet regionu Włoch, z którego pochodziło. Z jego wypowiedzi nie wynika, czy także nowy papież pił wino, gdyż – jak ujawnił znany pisarz Vittorio Messori – jest on całkowitym abstynentem i zamiast alkoholu pije oranżadę.

Arcybiskup Turynu zapytany o posiłki, jakie jedli kardynałowie podczas konklawe, odparł: „Były bardzo skromne, normalne, takie, jakie je się w każdej rodzinie”.

CZWARTEK – 2 MARCA 2006 R.

Czwartek po Popielcu

Czytania: Pwt 30, 15-20, Ps. 1 Lk 9, 22-25

- Dzień wdzięczności Bogu za sierpień jako miesiąc abstynencji.
- Modlimy się za pracowników lecznictwa odwykowego i instytucji pracujących nad trzeźwością narodu.

Wprowadzenie do Mszy św.

Wczoraj rozpoczęliśmy Wielki Post. Jest to czas łaski. Z wiarą wyznajmy, że Pan Jezus jest naszym usprawiedliwieniem i pokojem naszych serc, ponieważ przynosi nam odpuszczenie win i nieprawości.

Dzisiaj pragniemy podziękować Bogu za sierpniowe dni abstynencji. Dziękujemy także za wsparcie przez Jana Pawła II tych, którzy w sierpniu podejmują apostołstwo trzeźwości.

Modlitwą obejmijmy dzisiaj pracowników lecznictwa odwykowego i instytucji pracujących nad trzeźwością narodu. Niechaj Bóg wynagrodzi im poświęcenie dla potrzebujących ich pomocy. Abyśmy godnie prosili Boga w naszych sprawach, przepróśmy Go za grzechy.

Sierpień miesiącem abstynencji

W dniach 15-16 czerwca roku 1984, w Radomiu, podczas 201-szej Konferencji Plenarnej Episkopatu Polski podjęto uchwałę, że miesiąc sierpień, jako miesiąc wielkich uroczystości maryjnych i doniosłych rocznic narodowych będzie miesiącem trzeźwości Narodu. W tym czasie obchodzimy następujące święta: 2 sierpnia – Matki Bożej Anielskiej, 6 sierpnia – Przemienienie Pańskie, 14 sierpnia – św. Maksymiliana Kolbego, 15 – Wniebowzięcie Matki Bożej, 22 – Matki Bożej Królowej, 26 – Matki Bożej Częstochowskiej. Znaczące zaś dla Narodu daty historyczne to między innymi: 14 sierpnia 1385r – Unia Polski z Litwą w Krewie, 15 sierpnia 1920 r. – Cud nad Wisłą, 1 sierpnia 1944 r. – wybuch Powstania Warszawskiego, 26 sierpnia 1956 r. – Jasnogórskie Śluby Narodu, 31.08.1980 r. – podpisanie solidarnościowych Umów Społecznych. Początkowo był to miesiąc rezygnacji z wódki. Wyjaśniano wówczas: „Sierpniowy akt sprzeciwu będzie polegał na niepicciu, niepodawaniu i nie kupowaniu wódki, a także na jej nie wytwarzaniu oraz na bezwzględnym zachowaniu trzeźwości przy picciu wina i piwa”. Do roku 2000 sierpień był obchodzony jako Miesiąc Trzeźwości. Od 2001 roku jest on przeżywany jako Miesiąc Abstynencji. Motywem tej zmiany stał się fakt, że znalazły się osoby, które zaczęły twierdzić, że nie chodzi o abstynencję w sierpniu, tylko o nie nadużywanie alkoholu. Te fakty spowodowały, iż „pierwotna idea biskupów została rozmyta”. Zatem, żeby wszystko stało się klarowne – sierpień stał się miesiącem abstynencji.

W czerwcu 1987 roku podczas Apelu Jasnogórskiego w trakcie III Pielgrzymki do Ojczyzny, Papież Jan Paweł II modlił się na Jasnej Górze: „Maryjo, Królowo Polski, bądź nadal natchnieniem tych wszystkich, którzy walczą o trzeźwość swych bliźnich, o trzeźwość siebie samych. O trzeźwość narodu. Jestem szczególnie wdzięczny tym, którzy podejmują inicjatywy w tej dziedzinie – zwłaszcza w miesiącu sierpniu, a także w czasie przygotowania do tej papieskiej pielgrzymki. Nie wolno tych inicjatyw ośmieszać i pomniejszać! Nie wolno! Zbyt wysoka jest stawka, o którą chodzi. Wiemy to dobrze z historii. Zbyt wysoka jest stawka! I trzeba tutaj iść pod prąd! Pod prąd społecznego nawyku i płytkiej opinii. Pod prąd ludzkiej słabości. Pod prąd źle rozumianej ‘wolności’. Wolność nie została człowiekowi dana przez Stwórcę do tego, ażeby niszczył siebie i innych. Wolność to nie jest samowola. Maryjo, Królowo Polski, Pani Jasnogórska, bądź natchnieniem polskich sumień. Bądź naszą Matką i Wychowawczynią! Nie zrażaj się naszymi słabościami. Bądź dla nas wymagająca! W tej godzinie Jasnogórskiego Apelu dziękuję Ci za wszystkich, którzy walczą o życie nie narodo-

nych. I którzy walczą o życie i zdrowie całego narodu, każdego człowieka zagrożonego nalożym.”

Pozostańmy zawsze wierni Jasnogórskim ślubom, w których wołamy do Matki Bożej – iż „przrzekamy wypowiedzieć walkę pijaństwu”.

Jeden miesiąc to tak niewiele i jednocześnie tak nieskończenie dużo, jeśli cały Naród właśnie w miesiącu sierpniu połączy się solidarnie w trzeźwości.

Niech w tym dziele otrzeźwienia wspiera nas opieka naszej Matki.

Opr. x.ZK

Modlitwa wiernych

Pan powiedział „proście a otrzymacie” – zanieśmy więc nasze prośby do Boga, który może nas wybawić od wszelkich uzależnień.

1. Módlmy się za Kościół Boży, aby na całym świecie mógł przekazywać ludziom prawdę o wolności i godności ich człowieczeństwa. Ciebie prosimy...
2. Módlmy się za sprawujących władzę w naszym państwie, aby poprzez mądre ustawy i zarządzenia przyczynili się do otrzeźwienia narodu. Ciebie prosimy...
3. Módlmy się za Naród Polski, aby sierpniowe ofiary życia wielu Polaków przyczyniły się do owocnej pracy nad wolnością od wszelkich nalożów.. Ciebie prosimy...
4. Módlmy się za wszystkie polskie rodziny, aby panowały w nich prawdziwie trzeźwe i chrześcijańskie obyczaje. Ciebie prosimy...
5. Módlmy się za lekarzy, terapeutów i wszystkich pracowników lecznictwa odwykowego i instytucji pracujących nad trzeźwością narodu, aby mieli dużo sił i cierpliwości oraz naśladowców w swojej pracy. Ciebie prosimy...
6. Módlmy się za nas wszystkich, abyśmy na serio potraktowali apele Ojca św. Jana Pawła II o trzeźwość Polaków.

Boże Ojczy, spraw przez Jezusa Chrystusa Syna Swego, aby dzięki trzeźwości ojców naszych zapanował pokój Boży w naszych rodzinach. Amen.

Na rozesłanie

„Maryjo, Królowo Polski, bądź nadal natchnieniem tych wszystkich, którzy walczą o trzeźwość swych bliźnich, o trzeźwość siebie samych.” Niechaj te słowa będą i naszą prośbą do Boga za wstawiennictwem Maryi. Niechaj Bóg nam błogosławi.

„Prawdziwa wolność wymaga ładu. (...) Chodzi przede wszystkim o ład moralny, ład w sferze wartości, ład prawdy i dobra. W sytuacji pustki w dziedzinie wartości, gdy w sferze moralnej panuje chaos i zamęt – wolność umiera, człowiek z wolnego staje się niewolnikiem – niewolnikiem instynktów, namiętności czy pseudowartości”.

Jan Paweł II

PIĄTEK – 3 MARCA 2006 R.

Piątek po Popielcu

Czytania: Iz 58, 1-9 Ps. 86; Mt 9, 14-15

- Dzień wdzięczności Bogu za beatyfikację apostoła trzeźwości O. Honorata Koźmińskiego
- Modlimy się za nauczycieli i wychowawców.

Wprowadzenie do Mszy św.

Post cielesny należy łączyć z uczynkami miłości. Za zło, które popełniliśmy obowiązują nas „zadośćuczynienie Panu Bogu i bliźniemu”.

Dzisiaj wyrazamy Bogu wdzięczność za beatyfikację przez Jana Pawła II O. Honorata Koźmińskiego, kapucyna. Ten człowiek podjął działania, których owocem było powstanie gospód i herbaciarni tanich i bezalkoholowych.

Niechaj Bł. O. Honorat będzie wzorem działań dla nauczycieli i wychowawców, których powierzamy Bogu, prosząc dla nich o dar współpracy z nimi rodziców dzieci, które uczą. Niechaj za tę ciężką pracę otrzymają wdzięczność ze strony ludzi już tu na ziemi a kiedyś szczęście przebywania w radościach Nieba.

Uznajmy, że jesteśmy grzeszni i prosmy Boga o wybaczenie.

Rozważanie

Bł. o. Honorat Koźmiński, kapucyn

Bł. o. Honorat Koźmiński, kapucyn 1829-1916. Urodził się w Białej Podlaskiej. Wychowany w duchu religijnym w okresie szkoły średniej zachwiał się w wierze i zaprzestał praktyk religijnych. W 1846 został posądzony o udział w spisku przeciw władzom carskim. Osadzony w cytadeli warszawskiej doświadczył głębokiego nawrócenia wewnętrznego. W 1848 r. wstąpił do Zakonu Braci Mniejszych Kapucynów i otrzymał imię zakonne Honorat. Od pierwszych lat kapłaństwa dał się poznać jako gorliwy dusz-

pasterz. Propagował Koła Żywego Różańca i III Zakon Świeckich. Był cennym misjonarzem ludowym. Dużo czasu poświęcał pracy pisarskiej. Słynął zwłaszcza jako wytrawny kierownik duchowny i spowiednik. Największym dziełem o. Honorata było stworzenie nowej formy życia zakonnego-życia ukrytego, bez habitów i oznak zewnętrznych. W sumie założył 26 wspólnot zakonnych od jego imienia zwanych honorackimi.

Zakładane przez niego zgromadzenia podejmowały najbardziej palące problemy życia publicznego. Takim problemem był też alkoholizm. Niektóre zgromadzenia miały wyraźne cele i zadania apostołstwa trzeźwości. Przykładem może być Zgromadzenie Służek Najświętszej Maryi Panny. Siostry z tego zgromadzenia miały być apostołkami trzeźwości zwłaszcza wśród ludności wiejskiej. To zadanie zostało im przydzielone jako odpowiedź na apel Matki Bożej, który skierowała w Gietrzwałdzie (1877) do Polaków prosząc ich o zaprzestanie picia wódki, codzienne odmawianie różańca i apostołowanie we własnych domach. o. Honorat tak pisał: „Czyż nie godziłoby się nam przeto przypuścić, że pod naszą ubogą strzechą szuka Matka Boża dusz, które by były jakby zawiązkiem tego odrodzenia zepsutego świata, że na tej niwie od wieków niepłodnej, jakby odłogiem leżącej, chce Ona zaszczerpić nową Ewangeliczną winnicę, która by obfite owoce wydała”.

W 1880 r. wspólnie z o. Franciszkiem Szymanowskim podjęli inicjatywę zakładania gospód bezalkoholowych. Powołana do tego zadania została wspólnota quasi zakonna martanek (gospodziarek). W 1882 r. połączyły się ze „Służkami” i one przejęły prowadzenie gospód i herbaciarni. W latach 1879-83 było ponad 70 takich gospód między innymi w Zakroczymiu, Nowym Mieście, Wronie, Płońsku. Z nakazu władz rządowych Królestwa Polskiego placówki te stopniowo likwidowano pod zarzutami „szerzenia zasad socjalizmu”. Tak o tej inicjatywie pisał błogosławiony Honorat „Zaprowadził on wstrzemięźliwość od wódki między ludem, ale ciągle mu przeszkadzali Żydzi ściągając chłopów i pobudzając do pijaństwa. Żeby przeto odwrócić lud ów od Żydów, założył gospodę chrześcijańską, w której za 5 groszy można było dostać kubek herbaty z bułką, do czego rzucił się lud ubogi. A że pokazało się, że mimo wielkiej taniości można było wyjść na swoje, więc nie tylko „Gospoda Nowomiejska” olbrzymio wzrosła, ale w krótkim czasie po całym kraju pozakładano podobne gospody”.

Może warto byłoby i w dzisiejszych czasach do tej idei bł. o. Honorata wrócić?

O. Krzysztof Kościelecki OFM Cap.

Modlitwa wiernych

Świadomi zagrożeń, jakie alkohol niesie z sobą dla pracy wychowawczej w narodzie, módlmy się teraz do Niebieskiego Ojca.

1. Módlmy się za Kościół św., aby jaśniał cnotami ku chwale Bożej i zbudowaniu tych, do których jest posłany. Ciebie prosimy...
2. Módlmy się o beatyfikację Ojca św. Jana Pawła II, który wielokrotnie nawoływał Polaków do trzeźwości. Ciebie prosimy...
3. Módlmy się za rodziny żyjące trzeźwo i pobożnie, aby trwały w swoim sposobie życia i przykładem pociągały innych do Chrystusa. Ciebie prosimy...
4. Módlmy się za wszystkich chorych i cierpiących, aby swoje cierpienia ofiarowali w intencji moralnego odrodzenia Narodu Polskiego. Ciebie prosimy...
5. Módlmy się za wszystkie zgromadzenia, które założył Bł. O. Honorat, aby były wierne charyzmatowi swego Założyciela. Ciebie prosimy...
6. Módlmy się za nas biorących udział we Mszy św. abyśmy wzmocnieni słowem Bożym, byli trzeźwi każdego dnia. Ciebie prosimy...

Panie Jezu, który przez swojego apostoła Piotra zachęcałeś nas do trzeźwości, umocnij nas w dobrych postanowieniach i naucz zło dobrem zwyciężać. Który żyjesz i królujesz na wieki wieków. Amen.

Na rozesłanie

Idąc dzisiaj do naszych codziennych spraw rozważmy słowa O. Honorata: „Czyż nie godziłoby się nam przeto przypuścić, że pod naszą ubogą strzechą szuka Matka Boża dusz, które by były jakby zawiązkiem tego odrodzenia zepsutego świata, że na tej niwie od wieków niepłodnej, jakby odłogiem leżącej, chce Ona zaszczerpić nową Ewangeliczną winnicę, która by obfite owoce wydała”. Przyjmijmy Boże błogosławieństwo.

Duszpasterstwo trzeźwości jest stałym i nieprzerwanym zadaniem nas wszystkich. Jest rzeczą budującą, gdy duszpasterze – w duchu wynagrodzenia i pokuty – sami dobrowolnie rezygnują z użycia alkoholu lub ograniczają to użycie do całkowitego minimum. Trudno tu ustalić sztywne normy. Nie wchodzimy tu bowiem w to, co jest grzechem, ale pozostajemy w obrębie tego, co moralnie dozwolone. Niech jednak i w tym zakresie miłość do Chrystusa Pana i dusz ludzkich dyktuje nam miarę dobrowolnej abstynencji.

Kard. Karol Wojtyła, *List do kapłanów*

DROGA KRZYŻOWA

„Byśmy trzeźwo i z uwagą zdolali stawić czoła siłom zła”.

(kard. J. Ratzinger „Droga Krzyżowa w Koloseum 25. III. 2005 r.)

Modlitwa na rozpoczęcie.

Panie Jezu uczyleś nas że „kto kocha swoje życie traci je, a kto nienawidzi swego życia na tym świecie, zachowa je na życie wieczne„(J 12,250. Jakże daleko nam do realizacji tych słów w konkretnym życiu. Jesteśmy tak bardzo przywiązani do tylu spraw i ludzi. Nie rozumiemy do końca, że jedynie ofiarując swoje życie możemy je ocalić. Dotyczy to także naszego zaangażowania w dzieło otrzeźwienia naszego narodu. Wielu z nas ucieka lub się wycofuje słysząc o abstynencji. Pomóż nam Jezu odczytać w świetle tej drogi nasze postawy. Niech to rozważanie nie będzie tylko pobożnym uczuciem woli, ale zachęci nas do konkretnych czynów.

Stacja pierwsza. Jezus na śmierć skazany.

Piłat po ludzku stara się ocalić Człowieka, który przed nim stoi. Jednak krzyk tłumu zagłusza jego słowa, a jeszcze bardziej głos sumienia. Ludzie domagają się śmierci Jezusa. Piliat bojąc się reakcji tłumu, wbrew własnemu sumieniu wydaje wyrok-śmierć.

Pomóż nam Jezu zawsze w każdej chwili być wiernymi cichemu głosowi swojego sumienia. Niech zawsze stajemy po stronie człowieka krzywdzonego i niesłusznie oskarżanego.

Stacja druga. Jezus bierze krzyż na swoje ramiona.

Król wyśmiany z krzyżem na ramionach i w cierniowej koronie rusza w swoją ostatnią drogę. Niesie krzyż – narzędzie zbawienia i odkupienia człowieka. W ten sposób pokazuje każdemu z nas jak ma zachować się wówczas, gdy spadają różne niezasłużone cierpienia. Ukazuje, w jaki sposób odnajduje się drogę do prawdziwego człowieczeństwa.

Panie, pomóż nam rozpoznawać Twoje oblicze w ludziach zepchniętych na margines, a nam samym dodawaj wiary i odwagi, abyśmy nigdy nie uciekali od krzyża. Pomóż nam przyjmować codzienne krzyże.

Stacja trzecia. Jezus upada po raz pierwszy.

Człowiek pod wpływem alkoholu upada wiele razy. Staje się karykaturą siebie i pośmiewiskiem dla innych. W wielu wypadkach dzieje się tak dlatego, bo wierzymy w nasz spryt, nasze możliwości, nasze zdolności. Nasze życie kształtuje pycha. Jezus pokazał, że drogą do pokonania pychy jest uniżenie.

Jezu, pozwól podnosić się nam z upadków powodowanych przez pychę. Chcemy uczyć się od Ciebie pokory. Chcemy uczyć się odrzucania każdego grzechu, nawet najmniejszego.

Stacja czwarta. Jezus spotyka Matkę swoją.

„A Twoją duszę miecz przeniknie„(Łk 2,35). Oto teraz na drodze krzyżowej realizują się te słowa. Staje się to rzeczywistością. Matka stoi z odwagą i wiarą, gdy inni uciekają. Wierzy, że tylko w ten sposób jej Syn może wypełnić zamił Odwiecznego Ojca.

Święta Matko, ucz nas wiary, że mimo tryumfującego zła, biorącego swój początek w alkoholu możemy z nadzieją patrzeć na zwycięstwo dobra także w duszach tych, którzy teraz tkwią jeszcze w okowach zniewolenia.

Stacja piąta. Szymon Cyrenejczyk pomaga nieść Krzyż Jezusowi

Szymon wracał z pola po ciężkiej pracy. Wracał do swojego domu. Ale na drodze spotyka orszak skazańców i zostaje siłą przymuszony do pomocy jednemu z Nich. W tej chwili jego serce przepelnia złość i niechęć. Musi upłynąć jeszcze wiele miesięcy, by odkrył Komu pomagał dźwigać ciężki krzyż. Chyba inaczej spojrział wówczas na tę sytuację.

Jezu, pomóż nam przychodzić innym z pomocą nawet wówczas, gdy na to nie mamy ochoty. Obyśmy rozumieli, że niosąc krzyż bliźnich stajemy się sługami zbawienia.

Stacja szósta. Weronika ociera twarz Jezusowi.

Weronika była w stanie precyzyjnie się przez żołnierski kordon, by otrzeć zakrwawioną twarz Skazańca. Mimo niesprzyjających sytuacji i panoszącego się zła pozostaje „dobrą kobietą”. Jest to jakże prosty gest współczucia dla człowieka znajdującego się w potrzebie, niezależnie czy słusznie czy niesłusznie skazanego.

Panie, niech przykład św. Weroniki pomoże uwrażliwiać nasze sumienia na potrzeby innych. Niech nasze serca będą czyste i otwarte tak, by mogły zobaczyć Twoją obecność pośród świata i byśmy mieli dużo odwagi, by Twój obraz ukazywać temu światu.

Stacja siódma. Jezus upada po raz drugi.

Wielu z nas, patrząc na rozpicie polskiego społeczeństwa, opuszcza bezradnie ręce i z trwogą myśli o przyszłości, ale nic nie robi by temu zapobiec. Postawa bierności i narzekania dominuje w wielu środowiskach. Brak jest chęci, by zaangażować się w różne ruchy, stowarzyszenia i organizacje o charakterze trzeźwościowym. Chrystus upada pod ciężarem krzyża i spogląda na nas z nadzieją, by obudziło się nasze serce.

Chryste, daj nam wielkie serce, byśmy mogli odrzucić pokusy wygodnictwa i byli gotowi przeciwstawiać się wszystkiemu, co zniewala człowieka.

Stacja ósma. Jezus spotyka płaczące niewiasty.

Próżny lament czynią jerozolimskie kobiety. Płaczą nad losem Jezusa, ale nie widzą swoich win i zaniedbań. Często stajemy w roli takich kobiet. Czynimy próżny żgiełk i lament nad innymi. Zauważamy ich „trudne położenie”. Nie umiemy i nie podejmujemy próby wyzwolenia się z własnych słabości.

Chryste, który mówiłeś płaczącym niewiastom o pokucie, pomóż nam zrozumieć samych siebie. Zawracaj nas z drogi grzechu i błędów. Niech podążamy drogami Prawdy i Dobra.

Stacja dziewiąta. Jezus upada po raz trzeci.

Patrzymy na Chrystusa po raz trzeci leżącego na ziemi. W tym obrazie chcemy zobaczyć nasze sprzeniewierzenia się woli Ojca. Zły przykład dawany dzieciom i młodzieży oraz brak zainteresowania ich życiem sprawia, że wielu z nich sięga po alkohol tylko po to, by zwrócić na siebie uwagę dorosłych.

Panie, pozwól nam rozumieć problemy współczesnych młodych ludzi. Pomóż im powstawać z upadków nie zawsze przez nich zawinionych. Daj młodym jak najwięcej dobrych przewodników po trudnych współczesnych czasach.

Stacja dziesiąta. Jezus z szat obnażony.

Ogołocenie Jezusa przypomina i nasze огоłocenie wówczas, gdy jesteśmy pozbawieni łaski uświęcającej, gdy żyjemy w grzechu i uważamy, że tak trzeba, bo inni tak czynią. Chrystusowi tę szatę zdarto przemocą. W grzechach tkwimy z własnej winy. Nie wstydzimy się takich sytuacji.

Chryste, obnażony z szat i wystawiony na ludzkie pośmiewisko pozwól nam dostrzegać grzech tam, gdzie inni go nie widzą. Pomóż nam także dostrzegać biedę i ubóstwo naszych braci, a zwłaszcza ubóstwo i biedę duchową. Pamiętajmy o nich w naszych modlitwach.

Stacja jedenasta. Jezus przybity do krzyża.

Kaci rozciągnęli ciało Chrystusa na drzewie krzyża. Teraz zadają raz po raz straszliwe rany, wbijając gwoździe. Jezus nie szuka uśmierzenia swojego bólu ani w ludzkich dobrych słowach pocieszenia, ani w środkach znieczulających. Chce być do końca świadom tego co się z nim dzieje. Chce świadomie przeżywać ostatnie chwile ziemskiego życia.

Panie Jezu, pozwól mi w chwilach trudnych także być świadomym otaczającej mnie rzeczywistości. Nie pozwól, bym uciekał przed problemami dnia codziennego w złudny świat alkoholu i narkotyków.

Stacja dwunasta. Jezus umiera na krzyżu.

Królewskość Jezusa nawet na krzyżu wystawiono na wyszydzenie. Bo jaki król umiera na krzyżu? Krzyż-tron Chrystusa podpisano aż w trzech językach, aby było wiadome światu kto na nim umiera. Jedyne poganin, rzymski setnik odkrywa i ogłasza Kim był ukrzyżowany Człowiek

Jezu Chryste, pozwól nam odkryć Twoją Osobę pośród ciemności i załamętu współczesnego świata. Pozwól nam iść za Tobą zwłaszcza w chwilach Twojej pozornej nieobecności, gdy wszystko zdaje się spowijać mrok.

Stacja trzynasta. Jezus zdjęty z krzyża i złożony w ramiona Matki.

Ta scena przywołuje obrazy z Nazaretu, gdzie żyje szczęśliwa rodzina: Maryja, Józef i Jezus. Ileż razy był wówczas kołysany na rękach Matki. Ileż było wtedy radości i łez szczęścia. Jakże inne są teraz owe łzy Matki. Inaczej gładzą martwe ciało Jezusa dłonie Matki.

Panie, prosimy Cię, aby w naszej Ojczyźnie nie było matek, które stoją nad grobami swoich dzieci, bo odchodzą za wcześniej na skutek śmiertelnego zapicia.

Stacja czternasta. Jezus złożony do grobu.

W ogrodzie człowiek dopuścił się po raz pierwszy grzechu. W ogrodzie spoczęło ciało Tego, który nas od grzechu wybawił. Ten moment przypomina nam także prawdę o obumieraniu ziarna pszenicznego, które wydaje plon obfity. Każdego dnia podczas Mszy św. Jezus staje się dla nas chlebem na życie wieczne. Wielu z tego obfitego owocu korzysta. Ilu jest także tych którzy mogą, a nie chcą?

Panie Jezu, podczas każdej Mszy św. przychodzisz do nas pod niepozorną postacią chleba i wina. Umacniasz nas tym pokarmem na drogach ziemskiej wędrówki. Prosimy, aby ten pokarm stał się udziałem także tych, którzy opuszczają zwłaszcza niedzielne Eucharystie. Niech świadomość mocy płynącej ze Stołu Pańskiego dodaje odwagi również i tym, którzy opowiadają się po stronie dobra.

Zakończenie.

Sługa Boży Jan Paweł II chętnie odprawiał nabożeństwo „Drogi Krzyżowej”. Szczególnie wyraźnie odczuwaliśmy tę miłość, gdy po raz ostatni ze swojej kaplicy z krzyżem w dłoniach towarzyszył „Drodze Krzyżowej”

odprawianej w Koloseum. Niech Jego przykład zachęca nas do ciągłej adoracji Jezusa cierpiącego i ukrzyżowanego. Niech będzie zachętą do zmiany swojego życia, do powstawania z upadków i kroczenia w blaskach Jezusowej Ewangelii.

O. Krzysztof Kościelecki OFM Cap.

„W obliczu licznych zagrożeń, z którymi boryka się nasze życie, umacniamy się w wierze, otwieramy się na Boże Miłosierdzie i nie ustawiamy w pracy nad moralnym odrodzeniem Polski. Teraz (...), podejmujemy coraz to nowe wysiłki, aby postawić raz na zawsze tamę pijanństwu i alkoholizmowi. Czas najwyższy, żeby w naszej Ojczyźnie nie było ludzi, którzy chcą się bogacić produkując i sprzedając alkohol; aby radio, telewizja i prasa wstydyli się reklamować napoje wysokokowe; abyśmy byli wolni od tych, którzy propagują wśród młodzieży nałogi, osłabiając jej wolę w dążeniu ku dobru”.

+ A. P. Dydycz
Biskup Drohiczyński

SOBOTA 4 MARCA 2006 R

Sobota po Popielcu

Czytania: Iz 58, 9b-14; Ps. 86; Łk. 5,27-32

Święto Św. Kazimierza Królewicza

- Dzień wdzięczności Bogu za beatyfikację ks. Bronisława Markiewicza, apostoła trzeźwości
- Modlimy się za kapłanów i świeckich apostołów trzeźwości.

Wprowadzenie do Mszy św.

Bł. ks. Bronisław Markiewicz, za którego beatyfikację dzisiaj dziękujemy Bogu, mówił: „Gdy brakuje świętych w narodzie, robi się ciemno w głosach ludzkich i ludzie nie widzą dróg, którymi należy postępować.”

Jesteśmy szczęśliwi, że w polskim narodzie jest św. Kazimierz Królewicz. Niechaj jego przykład umiłowania Boga w Eucharystii pomoże i nam być blisko Jezusa i będzie przykładem jak należy postępować.

Modlmy się dzisiaj za kapłanów i świeckich apostołów trzeźwości. Kard. Wyszyński mówił: „Przez całkowitą abstynencję duchowieństwa

katolickiego – do trzeźwości całego Narodu polskiego!” Niechaj świeccy wspierają swoich duszpasterzy. Przepróśmy Boga za nasze grzechy.

Rozważanie:

Bł. ks. Bronisław Markiewicz, Apostoł Trzeźwości

Urodził się 13 lipca 1842 roku w Pruchniku koło Przemyśla. Świecenia kapłańskie otrzymał 15 września 1867 roku. Pracował jako wikariusz w Harcie koło Jarosławia a następnie w parafii katedralnej w Przemyślu. Po trzyletnim pobycie w Przemyślu odbył uzupełniające studia z filologii klasycznej i pedagogiki na Uniwersytetach we Lwowie i Krakowie. Proboszczem był w parafii Gać koło Przeworska a następnie od 1877 roku w Błazowej koło Rzeszowa, gdzie z jego inicjatywy rozwinął się ruch trzeźwościowy. Z kolei był profesorem seminarium w Przemyślu. W 1885 roku postanowił poświęcić się życiu zakonnemu. We Włoszech spotkał się z ks. Janem Bosko i poznał jego metodę wychowawczą. W 1892 roku wrócił do Polski, aby w duchu Jana Bosko zorganizować zakład wychowawczy dla opuszczonej młodzieży. Został proboszczem w podkarpackiej osadzie Miejsce, którą później nazwał Miejsce Piastowe. Ta zaniedbana parafia w szybkim tempie zmieniła się pod względem religijnym i obyczajowym. Zahamował się tam proces degeneracji wywołany pijaństwem i marnotrawstwem, podniósł się poziom gospodarczy i kulturalny. W lipcu 1898 roku ukazał się pierwszy numer założonego przez niego pisma „Powściągliwość i Praca”. Ważnym działem tematycznym pisma były problemy wychowawcze i trzeźwościowe, walka z pijaństwem, nikotynizmem, karciarstwem, wyzyskiwaniem ludu. Założył dwa zgromadzenia – michalitów i michalitek. Natchniony niezwykłym charyzmatem u początku XX wieku przepowiedział wojnę światową, rolę chrześcijańskiej Polski w przyszłych wydarzeniach dziejowych oraz wybór Polaka na papieża. Zmarł 29 stycznia 1912 roku w Miejscu Piastowym w opinii świętości.

Jako kapłan szczególnie troszczył się o trzeźwość tych, wśród których Bóg go postawił. Aby odciągnąć ludzi od pijaństwa inicjował w parafiach rozrywki kulturalne, organizował orkiestry i chóry śpiewacze, czytelnictwo dobrej lektury, zachęcał do modlitwy, do nabożeństw ekspiacyjnych, do udziału w bractwach trzeźwościowych. Spośród jego metod była i taka. W parafii Gać „chcąc położyć koniec zgorszeniom, zażądał, aby gospodarze przed ślubem syna lub córki składali na ręce ks. proboszcza kaucję, tj. pewną sumę pieniędzy, która będzie im zwrócona, gdy wesele odbędzie się spokojnie, bez kłopotu i bijatyki; inaczej pieniądze miały być rozdzielone między ubogich w parafii. Środek okazał się zbawienny i skuteczny. Czuwali bowiem gospodarze, aby nie dopuścić do kłótni i awantury; była ostrożniejsza i młodzież, aby nie narazić rodziców na utratę kaucji. Czuwała też stara

Urszula, żebraczka, która zwykle krążyła przy domu wesela oczekując, czy się pobiją. Gdy się to jeszcze czasem i pomimo kaucji zdarzyło, biegła zdyszana na plebanie i już z daleka wołała: Pobili się, jegomościu, pobili. Kaucja dla biednych. Niech im Pan Jezus da zdrowie, pobili się!”

W 1996 roku Jan Paweł II napisał: „Myślę wracam (...) do Sługi Bożego Księdza Bronisława Markiewicza. Kapłan ten, przepełniony miłością Boga i człowieka, poświęcił swe życie zapomnianym i odepchniętym sierotom, biednym dzieciom oraz opuszczonej i zaniedbanej moralnie młodzieży. Swoim córkom i synom duchowym dał wzór żywej wiary i nadziei, umiłowania modlitwy i przykład bezinteresownej troski o zbawienie dusz ludzkich” (*List Jana Pawła II na Jubileusz 75-lecia Zgromadzenia Św. Michała Archaniola*).

Dnia 20 grudnia 2004 roku w obecności Ojca Świętego Jana Pawła II został odczytany dekret o cudzie za wstawiennictwem Czcigodnego Sługi Bożego ks. Bronisława Markiewicza i przez Papieża Polaka potwierdzony.

Beatyfikacja Sługi Bożego ks. Bronisława Markiewicza została początkowo wyznaczona na dzień 24 kwietnia 2005 roku w Rzymie, ale śmierć Jana Pawła II spowodowała przesunięcie terminu na dzień 19 czerwca 2005 roku. Beatyfikacja odbyła się w Warszawie. Dokonał jej legat papieski kard. Józef Glemp – Prymas Polski. Wspomnienie liturgiczne zostało wyznaczone na dzień 30 stycznia. (Formularz Mszy św. zob. str. 9)

Opr. x. ZK

Modlitwa wiernych

Do Boga, który dla umocnienia naszej wiary dokonał tak wiele cudów i znaków w ciągu dziejów Kościoła zanieśmy naszą modlitwę.

1. Módlmy się za Kościół święty, aby był dla świata znakiem i narzędziem wewnętrznego zjednoczenia z Bogiem przez nawrócenie i pokutę. Ciebie prosimy...
2. Módlmy się za Ojca świętego Benedykta XVI, aby spotykając się z wiernymi przygotował ich na spotkanie z miłosiernym Chrystusem, który samego siebie za nas wydał. Ciebie prosimy...
3. Módlmy się za wszystkich działających na rzecz otrzeźwienia narodu, aby ich liczba wzrastała, aby nie załamywali się licznymi trudnościami, lecz w Jezusie Chrystusie dostrzegli źródło swej mocy. Ciebie prosimy...
4. Módlmy się za wszystkich, którzy rozpijają Polaków, którzy prowadzą nielegalną sprzedaż alkoholu, aby pamiętali, że są przyczyną nieszczęść i moralnego upadku. Ciebie prosimy...

5. Módlmy się za wszystkich kapłanów, aby zachowali nieskazitelność swego życia i wytrwali w wierności Chrystusowi. Ciebie prosimy...

6. Módlmy się za nas samych, abyśmy poważnie potraktowali wezwania Jana Pawła II do życia w trzeźwości. Ciebie prosimy...

Boże, Tobie jest miła każda modlitwa zanoszona w pokorze. Wejrzyj na nas i błogosław nas. Przez Chrystusa Pana naszego. Amen.

Na rozesłanie

Bł. ks. Bronisław Markiewicz stwierdził: *„Uczy nas historia, że im większe dzieło, tym większe musi przechodzić próby i przeciwnieństwa.”* Niechaj te słowa będą dla nas potrzymaniem w trudnych chwilach troski o trzeźwość Narodu.

Jesienna Sesja Zespołu Apostolstwa Trzeźwości – Zakroczym 26-27 września 2005 r.

OGÓLNOPOLSKA PIELGRZYMKA APOSTOLSTWA TRZEŻWOŚCI NA JASNA GÓRĘ

18.06.2006 r. – XI Niedziela zwykła
(trzecia sobota i niedziela czerwca)

Czytania Jr 20, 10-13; Rz 5,12-15; Mt 10, 26-33

Wprowadzenie do Mszy św.

W sposób duchowy łączymy się podczas tej Mszy św. ze wszystkimi, którzy gromadzą się u stóp Matki Bożej na Jasnej Górze, by błagać o dar trzeźwości dla naszego narodu. Niech nasze modlitewne czuwanie będzie okazją by szczególnie prosić o łaskę trzeźwości dla tych parafian, którzy borykają się z tą straszną chorobą. Prosimy także za ich rodzinami.

Modlitwa wiernych

Przez wstawiennictwo Maryi, Jasnogórskiej Jutrzenki Wolności, polecamy Bogu nasze pokorne prośby.

1. Za Ojca św. by za swoje zawierzenie cieszył się Jej szczególną opieką.
2. Za niewiasty i dziewczęta by z pomocą Maryi zaprowadzały ład moralny w szkole, pracy, i rodzinie.
3. Za dobrowolnych abstynentów, by ich przykład był zachętą dla innych w wyborze dobra.
4. Za dzieci pierwszokomunijne, by Maryja wspierała ich w zachowywaniu złożonych przyrzeczeń abstynenckich.
5. Za nas samych, byśmy umieli szanować tych którzy nie piją i nie podają alkoholu.

Panie, Jezu Chryste, niech Maryja wspiera nasze wysiłki, by wiara, nadzieja i miłość ku Tobie nigdy w naszych sercach nie wygasły. Który żyjesz i królujesz na wieki wieków. Amen.

Propozycja ogłoszeń.

W tym tygodniu zachęcamy do modlitwy za tych, którzy troszczą się o trzeźwość w naszej parafii. Niech takich osób będzie pośród nas jak najwięcej. Oby realizowało się hasło „przez abstynencje wielu do trzeźwości wszystkich”.

SIERPIEŃ – MIESIĄCEM ABSTYNENCJI

XVII Niedziela Zwykła – 30.07.2006 r.

(ostatnia niedziela lipca)

Czytania: 2Krl4,42-44; Ef 4,1-6; J 6,1-15.

Wprowadzenie do Mszy św.

Gromadzi nas Jezus Chrystus, który udziela się nam w swoim Ciele i w swoim Słowie. Otwórzmy się na Jego tajemniczą obecność. Prośmy o wszelkie potrzebne łaski dla naszych najbliższych, zwłaszcza dla tych, którzy przebywają na wakacjach by ten czas regeneracji sił duchowych i psychicznych spędzali bez alkoholu.

Modlitwa wiernych

Jakże często w swoim życiu wołamy „Panie ratuj nas”; ufajmy, że Pan przyjdzie nam z pomocą.

1. Za Kościół, by Pan przychodził mu z pomocą zwłaszcza w godzinach próby.
2. Za osoby leczące uzależnionych od alkoholu, by nigdy nie zabrakło im mocy i siły w pokonywaniu codziennych trudności.
3. Za katolickie organizacje młodzieżowe, by umiały zaszcześcić piękne wzorce moralne w sercach ludzi młodych.
4. Za rządzących naszym państwem, by dobrobytu Narodu nie budowali kosztem innych, zwłaszcza ludzi dotkniętych chorobą alkoholową.
5. Za nas samych, byśmy w swoim środowisku zauważali, tych którzy naszej pomocy potrzebują.

Ojcze nasz, który jesteś w niebie pomóż nam już tu na ziemi realizować zapowiedź Twojego Królestwa. Przez Chrystusa Pana naszego. Amen.

Propozycje ogłoszeń.

Zbliża się miesiąc sierpień. Przez pamięć o wielkich dziełach, które Bóg dokonał w naszym Narodzie w tym miesiącu oraz odpowiadając na apel Kościoła powstrzymajmy się od spożywania napojów alkoholowych. Zachęcamy także do intensywniejszej osobistej modlitwy w intencji trzeźwości całej naszej parafii.

Na chwałę Boga i ku czci Matki Najświętszej, w poczuciu odpowiedzialności za losy Kościoła i Ojczyzny w trosce o ocalenie najwyższych wartości Narodu, na wynagrodzenie Panu Bogu za grzechy i w celu uproszenia daru trzeźwości dla Narodu przyrzekam powstrzymać się od używania napojów alkoholowych w miesiącu sierpniu 2006 roku.

XVIII NIEDZIELA ZWYKŁA

6.08.2006 r. – Przemienienie Pańskie

Czytania: Dn 7,9-10.13-14; 2P 1,16-19; Mk 9,2-10.

Pierwsza niedziela sierpnia.

Wprowadzenie do Mszy św.

Jakże głęboko zapisał się w naszej narodowej pamięci miesiąc sierpień. Dla wielu z nas był to czas przemiany duchowej i moralnej, by nic z tego nie stracić Kościół apeluje do naszych sumień, by w tym miesiącu poczuć się wolnymi od alkoholu. Podejmijmy ten apel i prośmy Boga podczas tej Mszy św. o potrzebne łaski by w dobrych postanowieniach wytrwać.

Modlitwa wiernych

Prośmy Pana byśmy nie tylko wargami, ale także całym naszym życiem wznawali Imię Jego i dlatego wołamy.

1. O potrzebne łaski dla Ojca św., biskupów i kapłanów, by ich życie było światłem świata.
2. O odrodzenie moralne naszych rodzin zwłaszcza z alkoholizmu i wszelkich z tym związanych skutków, by radość i szczęście były udziałem wszystkich naszych rodaków.
3. O siły duchowe i fizyczne dla pielgrzymów zdążających na Jasną Górę, by mogli wpatrywać się w oblicze Matki Bożej.
4. O błogosławieństwo Boże dla rolników, by ich ciężka praca została stokrotnie nagrodzona.
5. O światło Boże przy wyborze dobra, a odrzucaniu zła dla każdego z uczestników tej Najświętszej Ofiary.

Panie, z ufnością przedstawiliśmy Ci nasze prośby, pomóż nam przezwyciężyć pokusy wewnętrzne i zewnętrzne. Przez Chrystusa Pana naszego. Amen.

Propozycje ogłoszeń.

W miesiącu sierpniu, miesiącu abstynencji pamiętajmy o wielkiej tragedii, która wyrządza alkohol w wielu naszych rodzinach i życiu naszych najbliższych. Możemy im pomóc przez naszą modlitwę, wpisanie się do parafialnej księgi abstynenckiej, konkretną pomoc materialną rodzinie, gdzie jest problem alkoholowy, odmówienie sobie różnych przyjemności i. t. p. Niech wszystkie te czyny będą widowym znakiem naszej solidarności z tymi, którzy tej pomocy oczekują

Wiosenna Sesja Zespołu Apostolstwa Trzeźwości – Zakroczym 7-8 lutego 2005 r.

Od lewej: ks. Mirosław Kszczot - Kierownik Pieszej Pielgrzymki w intencji Trzeźwości Narodu z Radomia do Niepokalanowa; Augustyn Wiernicki - Prezes Katolickiego Stowarzyszenia im. Brata Krystyna w Gorzowie Wlkp.

ODNOWIENIE TRZEŹWOŚCIOWYCH ŚLUBOWAŃ JASNOGÓRSKICH

(do wykorzystania w trakcie nabożeństw)

Dzisiejszy nasz religijny i patriotyczny zarazem czyn jest pokornym wyrazem odnowienia i utrwalenia w sercach naszych JASNOGÓRSKICH ŚLUBÓW związanych z Wielką Nowenną i Tysiącleciem chrześcijaństwa w Polsce. Właśnie wtedy – w 1956 roku na Jasnej Górze, a potem we wszystkich polskich parafiach ślubowaliśmy Niepokalanej tymi słowami:

„Zwycięska Pani Jasnogórska! Przyrzekamy stoczyć pod Twoim sztandarem najświętszy i najcięższy bój z naszymi wadami. Przyrzekamy wypowiedzieć walkę lenistwu i lekkomyślności, marnotrawstwu, pijaństwu i rozwiązłości. Przyrzekamy zdobywać cnoty: wierności i sumienności, pracowitości i oszczędności, wyrzeczenia się siebie i wzajemnego poszanowania, miłości i sprawiedliwości społecznej.”

Cały wierzący lud polski wtedy odpowiedział: „KRÓLOWO POLSKI, PRZYRZEKAMY!”.

Od tego czasu upłynęło już 49 lat. Alkoholizm i publiczne pijaństwo, brak trzeźwości w ruchu rodzinnym i osobistym, w zakładach pracy i biurach, nietrzeźwość na wsi i w mieście, w życiu ludzi dorosłych – a nawet dzieci i młodzieży – NADAL NAS NĘKAJĄ. Dzisiaj po ratunek przychodzimy do Gietrzwałdzkiej Pani.

Prymas Tysiąclecia – Ks. Kardynał Stefan Wyszyński uczył nas, że: *„Mamy w Ojczyźnie naszej błogosławione doświadczenia dziejowe, które nakazują nam ufać i. we wszystkim zawierzać Matce Chrystusowej, Matce Kościoła i Królowej naszego Narodu”*.

Właśnie dziś raz jeszcze Jej zawierzamy apostołstwo trzeźwości i sami osobiście za chwilę w duchu głębokiej wiary odnawiamy nasze Jasnogórskie Ślubowania w trzeźwościowym zakresie.

Bracia i Siostry!

Kapłan: Czy przyrzekacie w życiu codziennym w dalszym ciągu solidnie wypełniać Jasnogórskie Śluby Narodu?

Wierni: *Królowo Polski, przyrzekamy!*

Kapłan: Czy przyrzekacie w duchu uczczenia Boga i Jego prześlągania za nasze grzechy oraz w duchu maryjnej służby bliźnim i w trosce o własne zbawienie zachowywać w życiu osobistym trzeźwość, a kto tylko może lub powinien – także i abstynencję od napojów alkoholowych?

Wierni: Królowo Polski, przyrzekamy!

Kapłan: Czy przyrzekacie osobiście i wspólnymi siłami walczyć na różne sposoby z pijaństwem publicznym oraz z rozpiciem dzieci i młodzieży?

Wierni: Królowo Polski, przyrzekamy!

Kapłan: Czy przyrzekacie nikogo nie zmuszać i nie namawiać do picia alkoholu?

Wierni: *Królowo Polski, przyrzekamy!*

Kapłan: Czy przyrzekacie religijne uroczystości obchodzić bez alkoholu?

Wierni: *Królowo Polski, przyrzekamy!*

Kapłan: Drodzy rodzice, czy przyrzekacie nie używać alkoholu w latach rodzicielstwa i wychowywać swoje dzieci w trzeźwości i abstynencji?

Wierni: Królowo Polski, przyrzekamy!

Kapłan: Czy przyrzekacie szacunek i uznanie dla niepijących alkoholu i niepalących tytoniu oraz troskę o to, aby na waszych przyjęciach były napoje bezalkoholowe?

Wierni: *Królowo Polski, przyrzekamy!*

Kapłan: Czy przyrzekacie w czasie pracy nie używać alkoholu?

Wierni: Królowo Polski, przyrzekamy!

Kapłan: Drodzy kierowcy, czy przyrzekacie przed i w czasie jazdy nie używać żadnego napoju alkoholowego?

Wierni: *Królowo Polski, przyrzekamy!*

Kapłan: Bracia i Siostry, Rodzice i Wychowawcy: Czy przyrzekacie, aby dzieci i młodzież – począwszy co najmniej od I-szej Komunii św. – wychowywać w praktykowaniu cnoty abstynencji od alkoholu i nikotyny dając w tym względie również dobry przykład własny?

Wierni: *Królowo Polski, przyrzekamy!*

Kapłan: Kochana młodzieży czy przyrzekasz w kwiecie swego młodzięczego życia nie używać żadnych napojów alkoholowych, nikotyny i narkotyków?

Wierni: *Królowo Polski, przyrzekamy!*

Bracia i Siostry!

Świadomi jesteśmy przestrogi św. Piotra: „Bądźcie trzeźwi! Czuwajcie! Przeciwnik wasz, diabeł, jak lew ryczący krąży szukając kogo pożreć. Mocni w wierze przeciwstawcie się jemu”

Naszą apostołską pracą odpowiadamy na prośbę naszego Rodaka Jana Pawła II, który z Watykanu 3 maja 1979 roku tak powiedział:

„Nie przestajemy prosić, ażeby Maryja zwyciężała w polskich sercach. Żeby to zwycięstwo było zwycięstwem wiary, nadziei i miłości. Żeby to zwycięstwo było zwycięstwem dobra, uczciwości, szlachetności i trzeźwości”.

Świadomie i dobrowolnie mocą Maryi służyć będziemy Bogu i Ojczyźnie. Tak nam dopomóż Panie Boże Wszechmogący w Trójcy Jedyny i Wszyscy święci. Amen.

„Eleuteria”

„Eleuteria” to pismo Krucjaty Wyzwolenia Człowieka. Ułatwia krążenie informacji i podtrzymywanie więzi między członkami i wspólnotami KWC, służy pomocą w edukacji, organizowaniu akcji, inspirowaniu modlitwy i ciągłemu ożywianiu zapału do niesienia „Ewangelii Wyzwolenia”. Eleuteria to słowo greckie oznaczające „wyzwolenie” streszcza program pisma i wyraża sprawę, której ono służy. „Nie ma ono być pismem naukowym, specjalistycznym, informującym dla zaspokojenia ciekawości; ma być listem, kierowanym do konkretnej wspólnoty ludzi złączonych tym samym ideałem i celem, dla przynoszenia zachęty, dawania świadectwa, inspirowania działań – ma być pismem podtrzymującym i „zagrzewającym” ruch KWC. Ma wśród jego członków rozbudzić poczucie jedności i wspólnoty, ma być umocnieniem we wspólnej pracy, zmaganiach i walkach” – tak pisał w pierwszym numerze Eleuterii założyciel pisma, sługa Boży ks. Franciszek Blachnicki. Pismo ukazywało się od 1980 roku z różną częstotliwością. Od 1999 roku (Eleuteria 37) ukazują się rocznie cztery zeszyty. Zawierają one artykuły popularnonaukowe, informacje, listy, świadectwa, propozycje nabożeństw, homilie, reportaże. Jest ono pismem bardzo pomocnym w parafii do pracy trzeźwościowej, szczególnie profilaktycznej wśród młodych i dorosłych.

Pismo można otrzymać pisząc na adres redakcji:

„Eleuteria”, 34-450 Krościenko, ul. ks. Franciszka Blachnickiego 2,

tel. 018/262 32 35, fax 262 56 41, e-mail: eleuteria@oaza.pl.

Strona internetowa: www.eleuteria.oaza.pl

Z NAUCZANIA JANA PAWŁA II

Jan Paweł II

CNOTA UMIARKOWANIA

Przemówienie Ojca Świętego Jana Pawła II

wyłoszone 22 listopada 1978 r. w czasie srodowej Audiencji Ogólnej

W ciągu tego pierwszego miesiąca mojej papieskiej posługi staram się wypełnić „testament” mego umiowanego poprzednika Jana Pawła I. Nie zostawił nam -jak wiadomo - żadnego spisanego testamentu, śmierć przyszła do Niego nagle i nieoczekiwanie. Ale pozostawił zapiski, z których wynikało, że zamierza w pierwszych swoich spotkaniach srodowych mówić o głównych podstawach życia chrześcijańskiego, mianowicie o trzech cnotach teologicznych (Boskich) - co zdążył uczynić, oraz o czterech cnotach kardynalnych - co już czyni Jego niegodny następca. Dzisiaj wypada mu mówić o czwartej z kolei cnotie kardynalnej - o „umiarkowaniu” - i w ten sposób niejako doprowadzić do końca program Jana Pawła I, który możemy uważać za swoisty testament zmarłego Papieża.

Zawsze, gdy mówimy o cnotach - nie tylko o tych głównych (czyli kardynalnych), ale o wszystkich, o jakiegokolwiek, musimy mieć przed oczyma realnego, konkretnego człowieka. Cnota nie jest czymś abstrakcyjnym, ode-rwanym od życia. Jest ona, wręcz przeciwnie, bardzo głęboko „wpisana” w życie - z tego życia wyrasta i jemu nadaje kształt. Cnota stanowi o tym, jak człowiek żyje i jak działa, jak postępuje. Dlatego w tych wszystkich rozważaniach nie tyle mówimy o „cnotcie”, ile o człowieku żyjącym i działającym, „cnotliwie”: o człowieku roztroprnym, sprawiedliwym, mężnym - i wreszcie dziś: o człowieku „umiarkowanym” (albo, „wstrzemięźliwym”).

Dodajmy też zaraz, że wszystkie te przymioty (raczej: postawy) człowieka, o których stanowią poszczególne cnoty kardynalne, są wzajemnie z sobą powiązane. Nie można więc być człowiekiem prawdziwie roztroprnym, ani rzetelnie sprawiedliwym, ani naprawdę mężnym - jeśli brakuje cnoty umiarkowania. Można powiedzieć, że ta ostatnia cnota pośrednio stanowi o wszystkich innych, ale też wszystkie inne są nieodzowne, aby człowiek mógł być „umiarkowany” (lub, „wstrzemięźliwy”).

Sama nazwa, „umiarkowanie” zdaje się niejako wskazywać „poza człowieka”. Umiarkowanym nazwiemy wszak tego, który nic nadużywa pokarmów, napojów, przyjemności zewnętrznych, który się nie upija alkoholem, nie pozbawia świadomości przez używanie narkotyków itd. Jednakże całe to odniesienie na zewnątrz ma swoją podstawę wewnątrz człowieka. W każdym z nas bowiem jest jakby, „wyższe” i, „niższe” „ja”. O tym niższym „ja” stanowi poniekąd nasze „ciało” i to, co z nim jest związane: jego potrzeby, ale także jego pożądania, namiętności o charakterze nad wszystko zmysłowym. Otóż cnota umiarkowania zapewnia w każdym człowieku panowanie „wyższego ja” nad „niższym”. Czy oznacza to poniżenie naszego ciała? Jakiś jego upośledzenie? Wręcz przeciwnie, oznacza to jego dowartościowanie. Cnota umiarkowania przyczynia się do tego, że ciało i zmysły zyskują właściwe dla siebie pozycje w całym naszym człowieczeństwie.

Człowiek umiarkowany – to człowiek opanowany; człowiek, w którym namiętności zmysłowe nie biorą góry nad jego rozumem, wolą – a także i „sercem”; człowiek, który umie nad sobą panować! Jeśli tak – to od razu jasno widzimy, jak zasadnicze, właśnie „kardynalne” znaczenie ma cnota umiarkowania. Jest ona po prostu nieodzowna dlatego, aby w pełni „być” człowiekiem. Wystarczy spojrzeć na kogoś, kto pofolgował swoim namiętnościom, dał się im ponieść, stał się ich „ofiara” (np. pijak, który się pozbawił używania rozumu). Wówczas bez trudu uznamy, że „być” człowiekiem równa się zachować godność człowiekowi właściwą – to znaczy między innymi: kierować się cnotą umiarkowania.

Cnota ta nazywa się także „wstrzemięźliwością”. Bardzo słusznie. Abyśmy bowiem mogli panować nad naszymi namiętnościami, nad pożądliwością ciała, nad wybuchami zmysłowości (np. w odniesieniu do osób drugiej płci) – musimy niejako „zachować dystans” wobec siebie samych, a przede wszystkim wobec naszego niższego, „ja”. Jeśli nie zachowamy potrzebnego dystansu, nie potrafimy się opanować. Czy to znaczy, że człowiek cnotliwy, umiarkowany, nie może być, „spontaniczny”, nie może się cieszyć, nie może płakać, nie może dawać zewnętrznego wyrazu swoich uczuć, że musi uczuciowo, „obojętnie”, oziębnąć, niejako, „skamienieć”? Żadną miarą. Wystarczy spojrzeć na Pana Jezusa, aby o tym się przekonać. Etyka chrześcijańska nie utożsamiała się nigdy ze stoicką. Natomiast – przyjmując całe bogactwo uczuć i wzruszeń, jakim obdarzony jest każdy człowiek, każdy zresztą inaczej, inaczej też mężczyzna, inaczej kobieta przez swoje serce -trzeba również zgodzić się na to, iż ten człowiek nie może inaczej osiągnąć dojrzałej spontaniczności, jak tylko przez pracę nad sobą i przez swoiste, „czuwanie” w całym swoim postępowaniu. Jest to właśnie wyraz cnoty, „umiarkowania”, cnoty, „wstrzemięźliwości”.

Myślę też, że cnota ta domaga się od każdego z nas swoistej pokory wobec darów, jakie Bóg złożył w naszej ludzkiej naturze. Powiedziałbym, że jest to, „pokora ciała”, jest to także, „pokora serca”. Taka pokora jest szczególnie warunkiem wewnętrznej, „urody” człowieka: piękna, „wewnętrznego”. Niech się nad tym dobrze zastanowią wszyscy, może zwłaszcza chłopcy, a jeszcze bardziej dziewczęta w tym wieku, w którym tak bardzo zależy im na tym, aby być piękną (pięknym), aby się podobać! Pamiętajcie, że człowiek musi być przede wszystkim wewnętrznie piękny. Bez tej urody wszystkie zabiegi skierowane do samego człowieka nie uczynią go ani jej naprawdę pięknym człowiekiem.

A zresztą – czyż właśnie ciało, zdrowie, nic ponosi również dotkliwych i często tak wyraźnie odczuwalnych szkód, gdy człowiekowi zabraknie cnoty umiarkowania, wstrzemięźliwości. Wiele by o tym mogły powiedzieć rejestry i kartoteki wszystkich szpitali na świecie. Wiedzą o tym niemal lekarze prowadzący poradnie małżeńskie, narzeczeńskie, młodzieżowe. Wprawdzie nie możemy przesądzać o cnocie wedle kryterium samego zdrowia psycho-fizycznego, tym niemniej ogromnie wiele jest dowodów na to, że brak cnoty, brak umiarkowania, wstrzemięźliwości niszczy zdrowie.

Wiem, że w tym miejscu wypada mi skończyć, choć równocześnie czuję, że to raczej przerwanie tematu niż jego wyczerpanie. Może jeszcze kiedyś wypadnie nam do niego powrócić.

Na razie tyle.

W ten sposób starałem się, jak potrafiłem, wypełnić, „testament” Jana Pawła I.

Proszę Go, aby modlił się za mnie, gdy z kolei wypadnie mi przejść do innych tematów w czasie śródowych audycji.

PRZEMÓWIENIE DO MŁODZIEŻY

(nie wygłoszone)

Kraków, 8 czerwca 1979 (*fragment*)

Jesteście przyszłością świata, narodu, Kościoła. „Od was zależy jutrzejszy dzień”. Przyjmijcie w duchu odpowiedzialności prostą prawdę, jaką zawierają w sobie słowa tej młodzieżowej piosenki. I nieraz proście Chrystusa przez Jego Matkę, abyście sprościli.

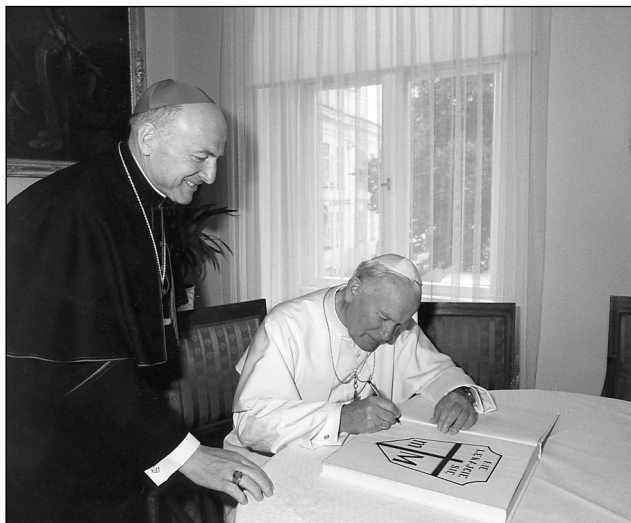
Wy macie przenieść ku przyszłości to całe olbrzymie doświadczenie dziejów, któremu na imię „Polska”. Jest to doświadczenie trudne. Chyba jedno z trudniejszych w świecie, w Europie, w Kościele. Tego trudu się nie lękajcie. Lękajcie się tylko lekkomyślności i małoduszności. Z tego trudnego doświadczenia, które nosi nazwę „Polska”, można wydobyć lepszą przy-

szłość, ale tylko pod warunkiem uczciwości, trzeźwości, wiary, wolności ducha i siły przekonań.

Bądźcie konsekwentni w swojej wierze!

Bądźcie wierni Matce Pięknej Miłości. Zaufajcie Jej, kształtując waszą własną miłość, tworząc wasze młode rodziny.

Niech Chrystus pozostanie dla was „drogą, prawdą i życiem”.

Dnia 8 czerwca 1991 roku Papież Jan Paweł II podczas obecności w Płocku w trakcie IV Pielgrzymki do Ojczyzny, podpisał się na Godle Krucjaty Wyzwolenia Człowieka w Księdze Czynnów Wyzwolenia Diecezji Płockiej. Obok Ojca Świętego ówczesny Biskup Płocki Zygmunt Kamiński (Obecnie Arcybiskup Szczecińsko-Kamieński)

Wszyscy uważamy za swój obowiązek duszpasterski pracę nad trzeźwością. W wielu wypadkach praca ta musi się przeobrazić w trudną walkę z nadużyciem alkoholu, Prowadzimy tę walkę na ambonie, w konfesjonale, w czasie odwiedzin i innych kontaktów duszpasterskich. Prowadzimy ją, chociaż czasem może nam się, zdawać, że wysiłki nasze nie odnoszą skutków. Jednakże z postąnnictwa, jakie w tej dziedzinie wyznaczył nam Chrystus Pan i Kościół nie możemy zrezygnować. Nie możemy się cofnąć przed żadnym wysiłkiem. Leży nam na sercu dobro naszego społeczeństwa tak bardzo zagrożonego pod tym względem.

kard. Karol Wojtyła, *List do kapłanów*

SŁUŻYĆ EWANGELII NADZIEI

Z księdzem Zbigniewem Kanieckim, sekretarzem Zespołu Apostolstwa Trzeźwości przy Konferencji Episkopatu Polski, rozmawia Tadeusz Pulcyn

– Kiedy i w jakim celu został powołany Zespół Apostolstwa Trzeźwości przy Konferencji Episkopatu Polski?

Zespół został powołany na 288 Konferencji Plenarnej Episkopatu Polski w miejsce Komisji Episkopatu Polski ds. Trzeźwości. Podstawowym zadaniem Zespołu jest wspomaganie Konferencji Episkopatu Polski w jej pracy...” (Statut art. 42) oraz wspomaganie poszczególnych biskupów w ich misji duszpasterskiej”, mając na względzie wychowanie do życia w trzeźwości. Zespół jest też powołany do animowania i koordynowania współpracy pomiędzy diecezjalnymi i zakonnymi duszpasterzami (referentami) do spraw trzeźwości. Gromadzi materiały i dane dotyczące wychowania w trzeźwości, a ponadto stara się uwrażliwiać wierzących w Polsce na zagrożenia trzeźwości płynące z nadużywania alkoholu.

Podjękuje również współpracę ze wszystkimi instytucjami i organizacjami rządowymi i pozarządowymi, świeckimi i kościelnymi, które zajmują się rozwiązywaniem problemów alkoholowych. Stara się uczestniczyć w procedurach legislacyjnych – odnośnie do tych problemów – w parlamencie i w organizacjach samorządowych. Podjękuje współpracę ze środkami komunikacji społecznej w celu promowania trzeźwości i pomniejszania skutków alkoholizmu. Zabiega o takie programy nauczania szkolnego wszystkich stopni, aby trzeźwość w nich znajdowała należne miejsce. Realizuje już zatwierdzone i podjękuje nowe inicjatywy duszpasterskie promujące trzeźwość w ramach stałej pracy pastoralnej Kościoła w Polsce.

–Kto wchodzi skład Zespołu?

W jego skład wchodzi przewodniczący, sekretarz i członkowie. Przewodniczącego zatwierdza Zebranie plenarne Konferencji Episkopatu po przedstawieniu przez Prezydium (*Statut KEP* art. 28). Członkami Zespołu są duchowni i osoby świeckie. Kandydatów na członków proponuje przewodniczący Zespołu, zatwierdza zaś Zebranie Plenarne Konferencji Episkopatu

Polski (Statut art. 45, Regulamin p. 81). Obecnie członkami Zespołu są osoby, które reprezentują różne środowiska. Jest dr Jan Szafranec, senator RP, z wykształcenia filozof, doktor nauk medycznych, psycholog i psychiatra; prof. dr hab. Jan Styk, historyk, socjolog, profesor zwyczajny Uniwersytetu Marii Curie Skłodowskiej w Lublinie, związany także z Katolickim Uniwersytetem Lubelskim; dr Krzysztof Wojcieszek, biolog molekularny, etyk, filozof, twórca licznych programów profilaktycznych, m.in.: „Noe”, „Debata”, „Przygotowanie do profilaktyki domowej”, jest on również członkiem zespołu programowego tak zwanej Kuźnicy Krucjaty Wyzwolenia Człowieka.

W skład Zespołu wchodzi też: moderator krajowy Krucjaty Wyzwolenia Człowieka ks. dr Piotr Kulbacki oraz diecezjalni duszpasterze trzeźwości: ks. prałat Marian Szewczyk z Białej Piskiej w diecezji ełckiej, ks. kan. Henryk Grządko z Gorzowa Wielkopolskiego, ks. prałat Stanisław Ulaczyk z Drohiczyna, ks. kan. Władysław Zązel, proboszcz w Kamesznicy w diecezji bielsko-żywieckiej, kapelan Związku Podhalan i inicjator ruchu „Wesele wesel”. Diecezja połowa jest reprezentowana w Zespole przez ks. komandora Janusza Bąka. Oczywiście, w gronie tym nie mogło zabraknąć o. Krzysztofa Kościelckiego OFM Cap., dyrektora Ośrodka Apostolstwa Trzeźwości w Zakroczymiu i redaktora naczelnego dwumiesięcznika „Trzeźwymi bądźcie”.

Ks. prałat Henryk Korża Decyzją Konferencji Episkopatu został Honorowym Członkiem Zespołu ze względu na zasługi w pracy apostolskiej nad trzeźwością w Polsce. Ks. Prałat 25 lat był sekretarzem Komisji Episkopatu Polski ds. Trzeźwości. Jest twórcą Ruchu Trzeźwości im. św. Maksymiliana Kolbego oraz założycielem i dyrektorem Rekolekcyjnego Hospicjum Kapłańskiego „Przemiana i Trwanie” w Nałęczowie.

Członkiem Zespołu jest też ks. kan. Wiesław Kondratowicz, który założył i prowadzi Ośrodek Duszpasterstwa Trzeźwości Diecezji Kaliskiej im. Św. Józefa Opiekuna, który specjalizuje się w pomocy kapłanom z problemem alkoholowym. Zatem, w Zespole są reprezentowane różne środowiska i wspólnoty w Polsce.

– Dlaczego Ksiądz Sekretarz zajmuje się problemem alkoholowym, skąd to zainteresowanie?

Nie mam wątpliwości, że takie zadanie wyznaczył mi Pan Bóg, bowiem plany moje były inne.

W Płocku wiosną 1979 roku kleryk Jerzy Piątek, obecnie proboszcz w Radzanowie nad Wkrą, a ówczesny Prezes Koła seminaryjnego, które nosiło nazwę „Ognisko Trzeźwości”, zaproponował mi wzięcie udziału w kurso-rekolekcjach dla kleryków w Zakroczymiu. Wtedy trwały one cztery lata, po tygodniu w czasie wakacji. W 1982 roku otrzymałem „dyplom ukończenia kursów duszpasterstwa trzeźwości w Zakroczymiu”.

Wśród wykładowców byli wówczas m. in. o. Marian Lisowski OFM Conv., Józef Rybicki, Jan Karol Falewicz, Tadeusz Krzyszowski, a nad wszystkim czuwał oczywiście o. Benignus Sosnowski OFM Cap.

W zakroczymskiej kaplicy DRDT złożyłem przyrzeczenie abstynenckie na całe życie – 27 lipca 1979 roku. Także bliska jest mi data 14 sierpnia 1979 roku. Wówczas podczas Pieszej Pielgrzymki z Warszawy na Jasną Górę na Przeprośnej Górcie złożyłem deklarację członkowską Krucjaty Wyzwolenia Człowieka. Nigdy tych decyzji nie żałowałem.

I tak się zaczęło. Gdy przyszło pisać pracę seminaryjną, nie miałem wątpliwości, iż ma być poświęcona sprawom trzeźwości. Chodziłem wtedy na seminarium z teologii moralnej do ks. dr Bronisława Sałkowskiego, obecnie proboszcza w Sierpcu i wicedziekana dekanatu sierpeckiego. Tak powstała w 1984 roku praca „Postawa chrześcijanina wobec problemu alkoholizmu na podstawie listów pasterskich Episkopatu Polski (1945 – 1983)”. Wtedy jeszcze będąc w seminarium, nie można było uzyskać tytułu magistra. Dlatego sfinalizowanie tej pracy nastąpiło w 1986 roku na Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie pod kierunkiem, ks. Tadeusza Sikorskiego. Później Pan Bóg czuwał, bym w pracy trzeźwościowej trwał. I tak jest do dzisiaj.

– Co jest do zrobienia na niwie trzeźwościowej; czy wciąż istnieje jakieś zagrożenie związane z konsumpcją napojów alkoholowych?

W tej chwili ważne jest uświadomienie wierzącym w Polsce, iż praca nad kształtowaniem cnoty trzeźwości to zupełnie inna działalność od pomocy alkoholikom. Dotąd bowiem niektórzy uważają, że sprawa trzeźwości ich nie dotyczy bo – jak twierdzą – „nie mają z tym problemów”.

Trzeźwość jest cnotą potrzebną do zbawienia, czyli każdy z nas powinien rozwijać swoje możliwości intelektualne, fizyczne, duchowe, religijne, aby osiągnąć cel życia ludzkiego – mieszkanie, które mu Bóg przygotował po zakończeniu ziemskiej pielgrzymki.

Cnota trzeźwości zabezpiecza funkcjonowanie rozumu, a więc właściwe funkcjonowanie istoty ludzkiej; stoi ona na straży jej godności. Czuwanie nad pielęgowaniem tej cnoty jest głównym zadaniem apostołów trzeźwości. Ważnym zadaniem jest też dawanie nadziei wspólnotom, ruchom, stowarzyszeniom i organizacjom apostołstwa trzeźwości, że ich praca ma sens.

Ten rok pracy duszpasterskiej Kościoła w Polsce przebiega pod hasłem: „Służyć Ewangelii nadziei”. Abp Damian Zimoń, Przewodniczący Komisji Duszpasterstwa Ogólnego Konferencji Episkopatu Polski powiada: „W czasach, kiedy łatwiej jest człowieka przygnębić, odebrać mu nadzieję, a trudniej pocieszyć czy wskazać sens i radość życia, naśladujemy św. Piotra. Słowem i w działaniu głosmy tak jak On: „Niech będzie błogosławiony Bóg

i Ojciec Pana naszego Jezusa Chrystusa. On w swoim wielkim miłosierdziu przez powstanie z martwych Jezusa Chrystusa na nowo zrodził nas do żywej nadziei: do dziedzictwa niezniszczalnego i niewiedzącego, które jest zachowane dla was w niebie. Wy bowiem jesteście przez wiarę strzeżeni mocą Bożą dla zbawienia, gotowego objawić się w czasie ostatecznym. Dlatego radujcie się, choć teraz musicie doznać trochę smutku z powodu różnorodnych doświadczeń” (1 P 1,3-6).

Zazwyczaj gdy mówimy o nadziei w duszpasterstwie trzeźwości, wówczas wiele osób odnosi to do alkoholików, a zwłaszcza żon, matek i dzieci osób uzależnionych z tą myślą, żeby się nie załamywali, ale podejmowali działania z przekonaniem, że ich bliscy pewnego dnia odzyskają dar trzeźwości. To prawda. Ale tej nadziei, że ich praca jest potrzebna i też przyniesie owoc w powstaniu „nowej kultury”, potrzebują także ci, którzy otrzymali powołanie do pracy nad krzewieniem cnoty trzeźwości.

Natomiast było, jest i będzie zagrożenie ze strony niewłaściwego posługiwania się darem Bożym, jakim jest alkohol. Człowiek jest bowiem słaby, a pokusy istnieją... Ponadto Szatan jest inteligentny i będzie zawsze szukał nowych sposobów oderwania człowieka od Boga.

– Istnieją jednak pozytywne trendy w rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Doczekaliśmy czasów, w których to, co czynił Kościół w minionych latach i wiekach – obecnie czynią wyspecjalizowane agendy rządowe i samorządowe. Rozwinięta jest baza lecznicza i psychoterapeutyczna. Powstał ruch samopomocowy (AA, Al-Anon, Al-Ateen i inne grupy).

Powstało też w Kościele wiele ruchów trzeźwościowych (Ruch Trzeźwości św. Maksymiliana Kolbego, Krucjata Wyzwolenia Człowieka, Krucjata Niepokalanej, „Wesele weseł”) oraz stowarzyszenia i organizacje apostołstwa trzeźwości. To podnosi na duchu. Ponadto w diecezjach księża otrzymują od swoich biskupów nominacje na duszpasterzy trzeźwości i duszpasterzy alkoholików czy osób uzależnionych. I to rozróżnienie świadczy, że są diecezje, w których w sposób właściwy rozumiany jest problem nietrzeźwości wśród wiernych. Od kilkunastu lat organizowane są piesze pielgrzymki do sanktuariów maryjnych (Krzeszów, Góra Chełmska, Niepokalanów, Gietrzwałd i inne), podczas których wiele osób podejmuje post polegający na rezygnacji z napojów alkoholowych. Stowarzyszenia podejmują prowadzenie świetlic dla dzieci w swoim środowisku – jak Katolickie Stowarzyszenie Pomocy Osobom Uzależnionym i ich Rodzinom „Filadelfia” w Drobinie czy inne. Ponadto są czasopisma, które inspirują, a także jednoczą apostołów trzeźwości, choćby „Eleuteria” – kwartalnik Krucjaty Wyzwolenia Człowieka – czy „Trzeźwymi bądźcie”.

Dwumiesięcznik „Tb” zasługuje na szczególne słowa uznania. Wychodzi 100 numer choć jego początki sięgają „Biuletynu Domu Rekolekcyjnego Duszpasterstwa Trzeźwości w Zakroczymiu”, którego pierwszy numer ukazał się w październiku 1978; jestem tego zakroczymskiego periodyku wiernym czytelnikiem. Dzielę więc z redakcją radość, że mimo różnych trudnych sytuacji to pismo trwa nadal i służy apostołstwu trzeźwości w Polsce. Gratuluję wytrwałości.

Słowa uznania kieruję pod adresem Redaktora Naczelnego i pańskim, panie redaktorze, bowiem jako redaktor prowadzący spełnia pan szczególne zadanie.

Od kilku lat także redaguję „Vademecum duszpasterstwa trzeźwości – Apostoł Trzeźwości”; pismo zawiera informacje o inicjatywach podejmowanych przez różne środowiska kościelne, aby pomagać uzależnionym i tworzyć klimat sprzyjający podejmowaniu życia bez alkoholu. I tych inicjatyw jest dużo. I to wszystko cieszy i daje nadzieję, że tak jak Bractwa Trzeźwości na przełomie XIX i XX wieku przyczyniły się do odzyskania trzeźwości w polskim narodzie tak i teraz alkohol przestanie być bogiem w wielu polskich środowiskach, a Bóg Jedyny stanie się Panem ludzkich serc.

– *Dziękuję Księdzu za rozmowę.*

* * *

DUSZPASTERSTWO TRZEŻWOŚCI W ARCHIDIECEZJI KRAKOWSKIEJ

Z ks. Mirosławem Żakiem rozmawia ks. Zbigniew Kaniecki

– *W ramach posługi Diecezjalnego Duszpasterza Trzeźwości w Archidiecezji Krakowskiej opiekuje się ksiądz Studium Apostołstwa Trzeźwości. Czy może ksiądz coś więcej powiedzieć o tym Studium.*

Zostało ono powołane przez księdza Kardynała Franciszka Macharskiego w 1986 roku z inicjatywy ówczesnego diecezjalnego duszpasterza trzeźwości michaelity, księdza Józefa Winiarskiego. Studium ma na celu przygotować animatorów pracy trzeźwościowej w parafiach. Obejmuje ponad 100 godzin zajęć, wykładów i warsztatów, w comiesięcznym cyklu spotkań. Od 1986 roku w Krakowie Studium odbyło się trzynastokrotnie. Oprócz tego miały miejsce cykle zajęć na terenie Archidiecezji: trzy razy w Nowym Targu, i po jednym w Makowie Podhalańskim, w Jaworznie i w Żywcu – jeszcze przed zmianami w strukturach administracyjnych kościoła w Pol-

sce. Pracowaliśmy w grupach od kilkunastu do kilkudziesięciu osób. Przez prawie dziewiętnaście lat uczestniczyło w zajęciach ponad 700 osób. Tematyka Studium koncentruje się wokół trzech tematów: 1. Antropologia chrześcijańska, 2. Problematyka uzależnień, 3. Rozwiązywanie problemów alkoholowych ze szczególnym uwzględnieniem duszpasterstwa trzeźwości.

– *Co dzieje się z absolwentami Studium? Czy rzeczywiście angażują się w pracę trzeźwościową w swoich parafiach.*

To różnie bywa. Na spotkaniach absolwentów pojawia się około 100 osób. Te osoby najczęściej są zaangażowane w pracę trzeźwościową. Niektórzy absolwenci trwają w bractwach trzeźwości, inni posługują w Krucjacie Wyzwolenia Człowieka. Niektórzy są zaangażowani w innych grupach parafialnych. Są też pracujący w Gminnych Komisjach Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Formy zaangażowania są bardzo różne. Wiele osób modli się w intencjach trzeźwości inicjując na parafiach nabożeństwa trzeźwościowe.

– *Kto może uczestniczyć w Studium?*

Studium nie ma charakteru akademickiego, chodź jest prowadzone przez kompetentne osoby. Zajęcia z antropologii chrześcijańskiej prowadzi wykładowcy istniejących w Krakowie uczelni teologicznych, a zagadnienia uzależnień podejmuje psychologowie i terapeuci zrzeszeni w Krakowskim Stowarzyszeniu Terapeutów Uzależnień. Podstawowe wymagania dla uczestników to pełnoletność i skierowanie na Studium przez księdza proboszcza. Czasami zdarzało się, że zgłaszały się na Studium osoby szukające pomocy w rozwiązaniu swoich problemów alkoholowych, wówczas kierowano je do odpowiednich placówek służby zdrowia.

– *Na jakie trudności zwracają uwagę świeccy w pracy trzeźwościowej?*

Myślę, że są to te same trudności, na które napotykają wszyscy działacze trzeźwościowi. Najpierw jest to mentalność, która ludzi troszczących się o trzeźwość traktuje jak dziwaków. Dalej zawężone rozumienie pracy trzeźwościowej tylko do sytuacji bardzo destrukcyjnego picia. Myślę, że sporą trudnością jest dla świeckich animatorów trzeźwości nieumiejętność współpracy z kapłanami, która swe źródło ma po obu stronach Dlatego tak bardzo ważne jest, aby na Studium przychodziły osoby kierowane przez księży proboszczów, a potem w trakcie zajęć by zadania, będące warunkiem ukończenia Studium i otrzymania dyplomu, były realizowane w ścisłej współpracy z duszpasterzami. Myślę, że ciągle trudnością jest zbyt mała wiedza i umiejętności absolwentów. Wielu z nich w ankietach na zakończenie studium pisało, że zbyt mało było wiedzy i że niektóre zagadnienia były

potraktowane bardzo powierzchownie. Dlatego też w najbliższym cyklu Studium, który rozpocznie się w styczniu 2006 roku zajęć będzie nieco więcej.

– *Kraków jest wyjątkowo związany z Ojcem świętym Janem Pawłem II. Czy wpływa to w jakiś sposób na duszpasterstwo trzeźwości w Archidiecezji Krakowskiej?*

Jan Paweł II pozostawił nam kilka bardzo głębokich słów dotyczących trzeźwości. Szczególnie znane są słowa wypowiedziane podczas trzeciej pielgrzymki papieża do Polski w czerwcu 1987 roku na Jasnej Górze podczas Apelu Jasnogórskiego. Ojciec święty powiedział wówczas: „Maryjo, Królowo Polski, bądź nadal natchnieniem tych wszystkich, którzy walczą o trzeźwość swych bliźnich, o trzeźwość siebie samych. O trzeźwość narodu. Jestem szczególnie wdzięczny tym, którzy podejmują inicjatywy w tej dziedzinie – zwłaszcza w miesiącu sierpniu, a także w czasie przygotowania do tej papieskiej pielgrzymki. Nie wolno tych inicjatyw ośmieszać i pomniejszać! Nie wolno! Zbyt wysoka jest stawka, o którą chodzi. Wiemy to dobrze z historii. Zbyt wysoka jest stawka! I trzeba tutaj iść pod prąd! Pod prąd społecznego nawyku i płytkiej opinii. Pod prąd ludzkiej słabości. Pod prąd źle rozumianej ‘wolności’. Wolność nie została człowiekowi dana przez Stwórcę do tego, ażeby niszczył siebie i drugih. Wolność to nie jest samowola. Maryjo, Królowo Polski, Pani Jasnogórska, bądź natchnieniem polskich sumień. Bądź naszą Matką i Wychowawczynią! Nie zrażaj się naszymi słabościami. Bądź dla nas wymagająca! W tej godzinie Jasnogórskiego Apelu dziękuję Ci za wszystkich, którzy walczą o życie nie narodzonych. I którzy walczą o życie i zdrowie całego narodu, każdego człowieka zagrożonego nałogiem.” W pracy trzeźwościowej można odwoływać się do całego nauczania papieża dotyczącego godności i wolności człowieka. Papieskie wypowiedzi o miłości rozumianej jako dar z siebie Bogu i bliźnim na wzór Jezusa Chrystusa można wykorzystywać w motywacji abstynencji. Całe nauczanie o miłosierdziu to również skarbnica, z której można czerpać w pracy trzeźwościowej.

– *Wspomnial ksiądz nauczanie papieskie o miłosierdziu. W Krakowie Łagiewnikach istnieje Sanktuarium Bożego Miłosierdzia. Czy tam jest możliwość uzyskania informacji bądź pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom?*

Od kwietnia 2003 roku istnieją przy Sanktuarium poradnie, w których można uzyskać pomoc w różnych dziedzinach życia. Jest poradnictwo w problemach małżeńskich, prawnych, bezrobocia. Dyżurują psychologowie, kapłani, siostry zakonne, lekarze psychiatrzy. Swoje dyżury mają również terapeuci uzależnień i przygotowani wolontariusze, którzy pomagają osobom z problemami uzależnień. Nie jest to terapia. Bardziej chodzi o wy-

sluchanie człowieka i wskazanie mu, gdzie ma szukać właściwej, profesjonalnej pomocy. Pracuję także jako kapelan w Wojewódzkim Ośrodku Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w Krakowie i spotkałem tam osoby, które trafiły na terapię właśnie przez pierwszy kontakt z poradnią w Sanktuarium Bożego Miłosierdzia.

– *Praca w ośrodku terapeutycznym to kolejne zajęcie księdza związane ze sprawą trzeźwości. Jakie znaczenie ta posługa ma dla księdza?*

Jeszcze zanim w 1979 roku poszedłem do seminarium włączyłem się do stworzonej przez służbę Bożego księdza Franciszka Blachnickiego Krucjaty Wyzwolenia Człowieka. Znakiem przynależenia do Krucjaty jest decyzja dobrowolnej abstynencji. Dzisiaj z perspektywy seminarium i mojej posługi kapłańskiej patrzę na tamtą decyzję jak na szczególną łaskę Bożą. Wtedy było dla mnie oczywiste, że mam włączyć się do Krucjaty i nie przypuszczałem wówczas, że będzie to decyzja, która zaprowadzi mnie do pracy z ludźmi cierpiącymi wskutek nadużywania alkoholu. Dzisiaj po dwudziestu latach kapłaństwa dziękuję Bogu za tamtą decyzję i za tę posługę, którą mogę realizować obecnie.

– *Dziękuję za rozmowę.*

Rozmawiał: ks. Zbigniew Kaniecki

* * *

KOŚCIELNE STOWARZYSZENIA I RUCHY TRZEŻWOŚCIOWE WE WSPÓŁCZESNEJ POLSCE – ROLA I ZADANIA.

1. Co jest do zrobienia w dziedzinie krzewienia trzeźwości w Polsce?

Wydaje się niekiedy, że czas ruchów i stowarzyszeń trzeźwościowych minął. Kiedyś były silne, liczne i ważne. Ich wpływy przenikały życie społeczne, odbijały się w prawie stanowionym w II Rzeczypospolitej. Ich liderzy stawali się niemal automatycznie postaciami ważnymi społecznie. Obecnie zaś, w porównaniu z przeszłością wydają się być cieniem tamtych ruchów, wprost marginesem społecznym, od strony pozytywnej, ale jednak marginesem. Nie widać ich obecności, chyba poza jakimiś bardzo specjalnymi okazjami.

Rzeczywistą ocenę i porównanie trzeba pozostawić historykom i badaczom społecznym, gdyż takie ogólne poczucie czy wrażenie wcale nie musi odzwierciedlać prawdy. To, że jakiś typ społecznej działalności jest mniej wi-

doczny wcale nie musi świadczyć o jego słabości, ale może świadczyć o aktualnym kontekście działania. Zastrzegając się zatem, że mowa jest tylko o wrażeniu czy poczuciu mniejszej aktywności, można zgodzić się, że współczesne ruchy i stowarzyszenia kościelne mające na celu krzewienie trzeźwości są przynajmniej znacznie mniej wpływowe, niż w drugiej połowie dziewiętnastego wieku czy w pierwszej połowie wieku dwudziestego. Widać to choćby w ich małym wpływie na proces stanowienia prawa. Oto co chwilę pojawiają się w Sejmie inicjatywy prawodawcze skierowane przeciw trzeźwości (a w interesie biznesu alkoholowego) i od pewnego czasu wygrywają. Prawo polskie, oceniane przez obcych specjalistów niezwykle wysoko z punktu widzenia problematyki trzeźwości staje się słabsze, a w pewnych rozwiązaniach nawet proalkoholowe. Nieco lepiej jest w tzw. terenie, gdzie wiele złych inicjatyw samorządowych jest skutecznie blokowanych przez wspomniane ruchy, ale nawet tam widać, że siła wpływu wspólnot troszczących się o trzeźwość nie wypełniła całej przestrzeni możliwości. Przecież prawo ustanowione w połowie lat dziewięćdziesiątych pozwalało na bardzo daleko idącą aktywność lokalną. Z definicji właśnie stowarzyszenia i ruchy mogłyby ją zagospodarować. Okazało się jednak, że sam proces zauważania nowych możliwości zajął tym ruchom tyle czasu, że doczekały momentu dziejowego, gdy aktualnie przestrzeń ta zaczyna się kurczyć. Nauka aktywności trwała za długo. Wydaje się, jakby ludzie mieli zupełnie inne sprawy na oku, jakby pochłaniały ich bieżące problemy. Widać to w reakcjach władz samorządowych na inicjatywy trzeźwościowe. Zwykle wtedy słyszy się, że lokalna wspólnota gminy czy powiatu boryka się z zupełnie innymi tematami, na przykład z pozyskiwaniem inwestycji. I tak w moim rodzinnym mieście powstało tak wiele pubów, że stało się ono mekką klubowiczów z całej centralnej Polski. Czy to przeraża lokalne władze? Smiem wątpić, gdyż oznacza to przyływ ludzi i ich gotówki.

Może zatem wspólnoty takie powinny już zostać marginesem i jest im sądzona spokojna śmierć społeczna? Może były jakimś historycznym fenomenem, związanym z walką o niepodległość, z „pracą u podstaw” czy hasłami suwerenności, które, gdy zostały spełnione, okazały się tematem zamkniętym? Może już czas tylko je badać historycznie, a nie rozwijać?

2. Aktualny stan problemów alkoholowych w Polsce jako kontekst działania ruchów trzeźwości

Problemy alkoholowe, choć wydają się czymś stałym czy trwałym, to jednak zmieniają się. Czy dziś są mniejsze, niż kiedyś, niż jeszcze kilkanaście lat temu, powiedzmy w minionej epoce historycznej?

Nie są mniejsze. Są inne. Inny jest kontekst ewentualnego działania ruchów i stowarzyszeń.

Powtórzmy pytanie konkretne: czy są mniejsze dziś, niż kiedyś? Wręcz przeciwnie. Gdyby miarą miało być spożycie alkoholu, to okaże się, że po małym spadku w połowie lat dziewięćdziesiątych „wróciło do normy” – wystarczyła lekka obniżka akcyzy, aby spożycie wódki podskoczyło o 25% w ciągu paru miesięcy. Co gorsza, zmiany wśród młodzieży są wyłącznie niekorzystne. I to w takich tradycyjnie powściągliwych grupach jak dziewczęta. Ten trend jest zresztą niemal światowy, co wskazuje na nasze uczestnictwo w społecznych procesach globalnych. Obecny stan picia przez młodzież oznacza otwieranie drogi innym narkotykom (co zresztą ma miejsce) i popadanie rosnącej grupy młodzieży w uzależnienie. Można mówić o pewnego rodzaju społecznej katastrofie, jeśli chodzi o młodych, katastrofie tym boleśniejszej, że niemal ignorowanej przez dorosłych, nawet przez rodziców.

Picie stało się normą, ale innego rodzaju, niż kiedyś. Nie jest już TYŁKO elementem rodzinnych tradycji. Jest elementem zabawowego stylu życia młodego pokolenia. Jest też elementem indywidualnego stylu życia ludzi dojrzałych. Jest też bardzo ważnym biznesem, utrwalającym inne sektory działalności gospodarczej. Sądzę, że gdy pozostawimy sprawy własnemu biegowi, to trend ten będzie się pogłębiał, choć już nie tak szybko, jak w dekadzie lat dziewięćdziesiątych. Okazuje się, że przynależność do wolnego świata, za którą bardzo tęskniliśmy (i słusznie) ma swoją wygórowaną cenę społeczną. Ten „wolny świat” nie może się utrzymać bez ukrytej eksploatacji wielu ludzi, zwłaszcza o dziwo, słabszych, jak dzieci i młodzież.

Kontekst zmienił się też o tyle, że dziś trudniej ukazać jakiś związek między np. niepodległością, a trzeźwością. Propozycje konsumpcjonizmu realizujemy przecież sami, własnymi rękami. Picie jest wplecione tak silnie i jednoznacznie w kulturę konsumpcji, że stanowi niemal jej atrybut. Zmagania o trzeźwość muszą zatem zderzać się z całym nowym światem konsumpcji, biznesu, zarobkowania, przedsiębiorczości. Są więc działaniem wbrew ogólnym tendencjom kulturowym, cywilizacyjnym, politycznym. To czyni je od razu znacznie trudniejszymi, niż niegdyś.

W tle trzeba wspomnieć o pewnych korzystnych zmianach, na przykład o rosnącej społecznej wiedzy o problemach alkoholowych i sposobach ich rozwiązywania. Tyle tylko, że osoby „wiedzące” mówią i myślą „Mnie się to nie zdarzy, mnie to nie dotyczy”. I pijąc ponoszą ryzyko.

Niewątpliwie zupełnie inaczej wygląda sprawa zaplecza organizacyjnego i merytorycznego działalności. Powstały ośrodki naukowe i wzbogaciła się wiedza profesjonalistów. Znacznie podwyższyły się standardy pracy. Już nie wystarczy sama dobra wola, trzeba wprost konkurować o ograniczone fundusze z innymi grupami, często bardzo aktywnymi. Wiele obszarów tradycyjnie prowadzonej pracy przeszło w inne ręce, na przykład sprawa pomo-

cy rodzinom alkoholowym (AA, ośrodki terapeutyczne, świeckie stowarzyszenia abstynenckie). Dziś nie jest już problemem uzyskanie realnej pomocy w sprawie samej choroby alkoholowej, stała się ona tylko jednym z elementów pejzażu problemów. Tradycyjne przygotowanie liderów kościelnych stowarzyszeń często już nie wystarcza w konfrontacji z wysoce skutecznymi procedurami przygotowanymi przez psychologów. Od strony merytorycznej klimat zmienił się zupełnie. Ogólne hasła, wzywanie do ideowości, stają się anachroniczne.

Tak czy inaczej mamy rodzaj kryzysu, w sensie przełomu. Potrzeby nie są mniejsze, ale są INNE. Wymagane kompetencje też się zmieniły. Dotychczasowe tradycje stają się na naszych oczach zabytkiem. A jednocześnie nie gąśnie poczucie, że w dalszym ciągu ruchy takie są niezbędne. Co zatem czynić? Co rekomendować inicjatorom działań w ramach kościelnych ruchów trzeźwościowych?

3. Kierunki pracy

A) Stosunek do tradycji

Tradycja wielu ruchów ukrywa skarby również na obecny czas. Trzeba ją jednak zrewidować, aby wyjąć ze skarbca te wątki, które wydają się szczególnie cenne na dziś. Trzeba jednak odważyć się odrzucić balast w postaci przestarzałych podstaw działania, często zbudowanych na przestarzałych podstawach naukowych. Wiedza o problemach alkoholowych i ich rozwiązywaniu posunęła się bardzo daleko. Wiele uświęconych tradycją założeń nie daje się już merytorycznie obronić. Przykładem jest kilka spraw, które wymienię:

- pogląd, że centralnym problemem alkoholowym jest uzależnienie, wraz z mitami wokół uzależnienia
- pogląd, że problemy alkoholowe mają wyłącznie charakter moralny, tzn. są oparte na indywidualnej wolnej decyzji, bez pierwiastka społecznego czy biologicznego
- pogląd, że abstynencja jest zawsze i bezdyskusyjnie korzystna, jak również pogląd, że chodzi wyłącznie o umiar (gdy tymczasem potrzebne jest organiczne i dynamiczne powiązanie obu)
- pogląd, że picie alkoholu jest zawsze złe (że każdy napój alkoholowy jest trucizną), gdy w bezstronnych badaniach (nie prowadzonych przez biznes alkoholowy) wykazuje się również dodatnie strony picia i to w skali społecznej
- pogląd, że można rozwiązywać problemy alkoholowe w izolacji od innych problemów społecznych.

Kultywowanie tego rodzaju poglądów jest tym łatwiejsze, że wiele osób z kręgu liderów ruchów trzeźwości wywodzi się wprost z rodzin z proble-

mem alkoholowym. Pociaga to za sobą złe skutki z punktu widzenia komunikacji tych osób z resztą społeczeństwa oraz powoduje zbytnią koncentrację na problemach węższych, np. pomocy rodzinom alkoholowym. Tego typu działalność zupełnie nie przystaje na przykład do tematów aktualnych dla młodzieży.

B) Przygotowanie członków od strony wiedzy i umiejętności

Konieczne jest systematyczne odnawianie wiedzy i umiejętności osób zaangażowanych w ruchy, gdyż dysponujemy już dziś ogromną **SPRAWDZONĄ** wiedzą na tematy alkoholowe. Bez systematycznego i nowoczesnego przygotowania pozostaniemy w skansenie. Trzeba uczyć ludzi działania w ramach szerszych projektów, wykorzystywania wiedzy o komunikacji społecznej i teorii zmiany. Zwłaszcza ważne jest podejmowanie konkretnych projektów w społecznościach lokalnych (parafiach, gminach). Bardzo dużo jeszcze trzeba będzie pracować nad przezwycięzeniem „stereotypów działaczy trzeźwości”. Być może konieczna okaże się oferta terapeutyczna dla członków tych ruchów. W zasadzie powinna ona być dla nich dostępna w pierwszej kolejności.

C) Koordynacja w szerszej skali

Konieczne jest odbudowywanie zdolności ruchów do podejmowania działań w skali diecezji czy całego kraju. Chodzi o dbanie o warunki polityczno – prawne działalności oraz o czuwanie nad sprawami, które mają zasięg krajowy (legislacja, ekspansja biznesu, edukacja publiczna). Ważna jest nauka promowania działalności zgodnie z nowoczesnymi metodami. Stąd rola gremiów centralnych (Kuźnica KWC, alianse stowarzyszeń). Potrzebne jest jasne potwierdzenie ze strony Kościoła stałej (a może i rosnącej) wagi spraw, którymi NA NOWYCH ZASADACH zajmują się ruchy i stowarzyszenia. Sygnały poparcia i opieki są bardzo ważne. Ważne jest też przygotowywanie wszystkich kleryków (i katechetów) do współdziałania z ruchami w przyszłości. Być może większą rolę trzeba przypisać pozytywnemu lobbngowi na rzecz stowarzyszeń i ruchów kościelnych, w ślad za włączaniem się ich do działań zewnętrznych. Ważne też wydaje się przygotowywanie raportów, materiałów, pomocy, narzędzi i formułowanie celów przez „centrałę”, mającą dostęp do badań i aktualnych okoliczności.

D) „Wypłyn na głębie”

Paradoksalnie główną szansę widzę nie tyle w jakimś nowym społecznikostwie, ale w tym, co dla Kościoła specyficzne. Moim zdaniem trzeba zbudować na nowo (albo ożywić) podstawy teologiczne i filozoficzne duszpa-sterstwa trzeźwości, tak, aby udział w ruchu był wydarzeniem duchowym

dla danego człowieka. Bez pogłębienia duchowego nie damy rady zabrać się za sprawy, które są tak mocno ugruntowane w „strukturach zła”. Jest to perspektywa walki duchowej, dlatego konieczna jest specyficzna formacja. Zwłaszcza dotyczy to ludzi młodych, którzy szukają dla siebie propozycji szerszych i głębszych, niż tylko społecznikowskie, doraźne działania, nawet dobrze umotywowane. Zatem bez pogłębienia teologicznego nie ma szans na dobrą i zdrową działalność w nowych warunkach. Sądzę, że w tradycji tych ruchów są zasoby tego rodzaju, ale trzeba je ożywić. Ma to również znaczenie z punktu widzenia masowego duszpasterstwa. Przykładem może być motywacja masowych gestów Kościoła w rodzaju „Sierpnia”. Kto z wiernych rozumie o co chodzi? Wielu myśli, że chodzi tylko o dobro garstki uzależnionych, bo to biedni ludzie. Ten rodzaj motywacji, choć szlachetny, przegra z perspektywą piwnego grila na wakacjach. Trzeba szukać głębi, bo pod skorupą („ławą”) konsumpcji tli się tęsknota za głębią, tęsknota za Bogiem. Ją trzeba ożywiać.

Cały zarysowany tu proces nie może oznaczać jakiegś rewolucji, bo takowa mogłaby zniszczyć nawet to, co mamy. Raczej chodzi o stopniowe wprowadzanie mądrości, o stałe i konsekwentne działania.

Czy w tak szybkich zmianach społecznych uda się prowadzić pracę w ten sposób? Doświadczenie kontaktów z licznymi osobami z ruchów i stowarzyszeń upewnia mnie, że jest to w pełni możliwe. Jest to program realny, a nawet niezbędny wobec subtelności i znaczenia zagrożeń. Jeśli nie pomyślimy na przykład o młodzieży, to nie to będzie problemem, że się wielu uzależni (choć tak się już dzieje), ale to, że masa młodzieży odejdzie od wiary. Pierwsza pod ciosami nihilistycznego stylu życia pada wiara. I gdy widzimy młodych sączących piwko pamiętajmy, że topią w nim swą wiarę. Jeśli ktoś na skalę masową wspiera ten proces we własnym interesie, należy temu ze wszystkich sił przeciwdziałać. Może się bowiem okazać, że chodzi o sprawy o kluczowym znaczeniu dla Kościoła w Polsce, z punktu widzenia struktury i szans tego Kościoła w przyszłości. Sądzę, że właśnie tego nie widzimy dostatecznie poważnie, nie rozumiejąc do końca współczesnych przemian.

Krzysztof A. Wojcieszek

* * *

WAKACJE BEZ RODZICÓW I BOGA TO DROGA DO ...

Wakacje to czas nowych doświadczeń, zwłaszcza dla młodych ludzi, to okazja sprawdzenia swojej dojrzałości. Młodzi ludzie chętnie eksperymentują, płacąc za swoją naiwność, ciekawość czasem okrutną cenę. Właśnie w czasie wakacji młodzi ludzie częściej sięgają po różnego rodzaju używki,

narkotyki, robią to, czego dotychczas nie robili. Poza kontrolą własnych rodziców łatwiej ulegać różnym pokusom, rodzice nie powinni zapominać w tym okresie także o swoim dziecku. Dobrze jest z nim mieć kontakt telefoniczny, wiedzieć gdzie jest aktualnie, z kim i dokąd wyjechało. Należy mieć adres, telefon miejsca przebywania swojego dziecka. Dziecko musi nauczyć się samodzielności i dobrze temu służy czas wakacji, ale wiele młodych ludzi myli wolność ze swawolą, niczym nieograniczoną swobodą. Tymczasem wolność to trudna sztuka wyboru tego, co dobre, zdrowe, co służy godności i rozwojowi człowieka. Sięganie po alkohol, narkotyki, zwiększają tzw. luz, poczucie swobody, człowiek przestaje kontrolować swoje zachowania, nie wybiera świadomie, raczej podąża za wrażeniami: przyjemnością, smakiem, subiektywnymi odczuciami, które wcale nie muszą być zdrowe czy dobre dla naszego życia. Wiele wypadków dzieje się właśnie w czasie wakacji: utonięcia młodych ludzi, nadużycia seksualne, wykorzystania emocjonalne. To w czasie wakacji uaktywniają swoją działalność różnego rodzaju sekty w bardzo atrakcyjnych miejscach, aby złowić w swoje sidła nowych ludzi głodnych wrażeń, pragnących doświadczyć miłości. Członkowie sekt zawsze są mili, serdeczni, łatwo rozpoznają deficyty emocjonalne swojego rozmówcy, jawią się jako dobrzy i bezinteresowni przewodnicy po ludzkich nieszczęściach, gotowi dać wszystko – oczywiście do czasu. Nierzadko tu są używane narkotyki, aby uśpić czujność werbowanej osoby. Członkowie sekty, przynoszą zawsze posłanie miłości, pokoju, a kto tego nie chce doświadczyć. Młodzi ludzie są głodni: akceptacji, uznania, docenienia, wysłuchania, zrozumienia, przyjaźni, oparcia w drugim, aby nie czuć własnej samotności i kompleksów, które są dobrze skrywane i bolą. Młodzi ludzie noszą w sobie nie jedno rozczarowanie światem ludzi dorosłych, niezaspokojone oczekiwania, słabe relacje z rodzicami to wszystko jest terenem do zagospodarowania przez sekty. Na te dolegliwości wzbudzonej młodości także często są stosowane narkotyki, alkohol, bo wtedy jest łatwiej, człowiek nie myśli, nie koncentruje się na swoich deficytach, żyje w świecie iluzji, ma poczucie mocy i możliwości. Łatwiej się wtedy nawiązuje kontakt, łatwiej się zabawić, zapomnieć się, otworzyć, nie myśląc o granicach własnej tożsamości. Wszystko jest jednostronnie pozytywne. Najczęstszym narkotykiem, po który sięgają młodzi ludzie to marihuana, amfetamina, LSD. Żaden narkotyk nie jest łagodny, każdy powoduje szkody w organizmie. W marihuanie znajduje się substancja THC, która powoduje ogromne spustoszenie w organizmie, jest bardzo zdradliwa, bo odkłada się w ludzkim mózgu i nie może być szybko wydalona, jej działanie może się uaktywnić pod wpływem alkoholu, kofeiny. Jeden ze skutków to zaburzenia lokomocyjne. Palacz marihuany nie potrafi ocenić, z jaką prędkością się porusza, traci orientację w przestrzeni, efektem tego są wypadki samocho-

dowe, utonięcia, wypadnięcie z balkonu. Łączenie marihuany z alkoholem powoduje szybsze działanie, ale też powoduje większe spustoszenie. Najczęstsze objawy, które łatwo spostrzec; to rozszerzone źrenice, przekrwione oczy, wesołkowatość bez powodu, przewlekłe napady śmiechu, chichot, wahania nastroju, euforia – pobudzenie, później spadek nastroju. Zaburzenia mowy, gadatliwość, nielogiczne wyrażanie, chrypka, napady kaszlu, osoba robi wrażenie jakby miała katar. Słodkawa woń ubrania, oddechu, włosów, pomieszczenia, w którym się znajduje. Temu towarzyszą także różne dziwne przedmioty jak: lufki, bibułki, sreberka, woreczki foliowe, skręty podobne do papierosów. Łatwo ustalić czy dziecko paliło marihuanę, wystarczy kupić tester w aptece, pobrać kilka kropel moczu i wpuścić do testera, wtedy odpowiednia barwa sygnalizuje nam obecność narkotyku. Nie powinniśmy czekać, czy udawać, że naszego dziecka to nie dotyczy, czasem może być za późno. Mit, że tylko takie rzeczy dzieją się w złych domach, jest już dawno nie prawdziwy. Dzieci z tzw. „dobrych domów” coraz częściej sięgają po narkotyki, nie chcą być gorsze od swoich rówieśników, którzy już spróbowali i opowiadają jak to jest cudownie. Często ci, którzy jeszcze nie spróbowali są ośmieszani. Warto z swoim dzieckiem porozmawiać na temat narkotyków, czy jego rówieśnicy biorą, czy na dyskotecę, na którą chodzi można kupić narkotyki, czy tam się zażywa narkotyki, czy twoja koleżanka, kolega, pali marihuanę, co wiesz o narkotykach?. Z tych pytań i odpowiedzi można dużo się dowiedzieć o swoim dziecku. Sposób odpowiadania, reakcje naszego dziecka dużo nam powiedzą o doświadczeniach naszego dziecka. Oczywiście można też wprost zapytać, czy ty już próbowałeś narkotyków? Większość młodych ludzi wyjeżdżających do Holandii do pracy w czasie wakacji, próbuje narkotyków, najczęściej Marihuany, którą tam łatwo nabyć. Także osoby dorosłe często korzystają z tych substancji, zmieniając swoje przeżycia, świadomość i często życie – oczywiście na gorsze. Coraz częściej przybywa nam pacjentów w ośrodku leczenia uzależnień, którzy stali się alkoholikami i narkomanami pracując za granicą, zwłaszcza w Holandii. Warto zapobiegać nieszczęściom i dramatom, ponieważ leczenie to długa i kosztowna droga, a nim do niego dojdzie, człowiek wiele straci. Miesiąc sierpień, w kościele katolickim to czas modlitwy o trzeźwość naszego narodu, warto podjąć ten wysiłek. Żyjemy w czasach ogromnego pośpiechu, nie mamy czasu na głębszą refleksję nad naszym życiem, relacje z ludźmi, jakie mamy mają coraz częściej charakter interesowny, brakuje nam bliskich i głębokich więzi, nierzadko ludzie w tłumie czują się samotni. Każdemu człowiekowi potrzeba trzeźwego stylu życia. Żyć trzeźwo, to pracować nad swoją wolnością, to uczyć się wybierać to, co służy naszemu życiu, co je rozwija i uszlachetnia. Być trzeźwym to podejmować odpowiedzialność za swoje wybory, ale umieć je także przewidzieć. Dzisiaj przybywa

nam coraz więcej niewolników, własnych zmysłów, pragnień, pieniądza, władzy, używek, posiadanych rzeczy. Współczesny człowiek zatracą się w posiadaniu rzeczy materialnych, staje się coraz częściej konsumentem życia, klientem, rezygnując z swojej niepowtarzalnej godności osoby ludzkiej, zapominając o tym, że wszystko ma swoją cenę. Trzeźwość to budowanie ludzkiej godności a to wymaga ofiar i ascezy, a bez nich nie ma ani zdrowego ani wolnego życia.

*Ks. Marcin Marsollek
Duszpasterz trzeźwości diecezji opolskiej
Specjalista Psychoterapii Uzależnień*

Bł. ks. Bronisław Markiewicz mówił:

Gdy brakuje świętych w narodzie, robi się ciemno w głowach ludzkich i ludzie nie widzą dróg, którymi należy postępować.

* * *

Zdrajcą narodu i wiary jest ten, kto dzieci i młodzież chciałby wychowywać ze szklanką piwa lub kieliszkiem wina w ręku.

* * *

Uczy nas historia, że im większe dzieło, tym większe musi przechodzić próby i przeciwnieństwa.

* * *

Taki będzie wkrótce naród, jaką sobie wychowamy młodzież.

Parafialna Księga Trzeźwości

Zarządzenie: (Fragment z listu Episkopatu Polski Zachęta do upowszechnienia trzeźwości z 10.02.1977)

Polecamy, by w każdym kościele parafialnym, jeżeli dotąd tego nie zrobiono, była prowadzona Księga Trzeźwości, do której będą się wpisywali ci, którzy poszli za naszym wezwaniem i na całe życie (a choćby tylko na jakiś okres czasu) postanowili żyć w trzeźwości, nie używając żadnych napojów alkoholowych i nigdy nikogo nimi nie częstować. Księga Trzeźwości powinna zawsze leżeć w kościele w miejscu widocznym, aby była dostępna dla wszystkich. Ma być dokumentem tego, jak za naszych czasów rozumieliśmy swój obowiązek chrześcijański i społeczno-obywatelski.

Niech Was wspiera swoimi modlitwami Matka Najświętsza i Św. Jan Chrzciciel, wzór ludzi trzeźwych i do końca wiernych.

Na Wasz ofiarny wysiłek na rzecz trzeźwości narodu Polskiego, niech Was wszystkich błogosławi Bóg Wszechmogący: Ojciec i Syn i Duch Święty

Warszawa, dnia 10 lutego 1977 r. 157 Konferencja Episkopatu

Podpisani: Kardynałowie, Metropolici i Biskupi obecni na Konferencji

DOKUMENTY

Warszawa, 10 maja 2005 r.

MARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA
MAZOWIECKIEGO

KM. I. 0724-144/05

Jego Ekscelencja
Ksiądz Biskup Antoni Pacyfik Dydycz
Przewodniczący Zespołu Apostolstwa Trzeźwości
przy Konferencji Episkopatu Polski

Uprzejmie informuję Jego Ekscelencję o organizowanej przez Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej w Warszawie kampanii p. n. „Mazowieckie Dni Trzeźwości”.

Jest to kampania edukacyjno – informacyjna dla mieszkańców Mazowsza. Jej przeprowadzenie planowane jest w terminie od 1 sierpnia do 30 września 2005 r.

W sierpniu organizatorzy zamierzają przedstawić problematykę trzeźwości w mediach, a we wrześniu przeprowadzą bezpośrednio akcję edukacyjno – informacyjną w szkołach w formie konkursów, pogadanek, itp. Ze względu na ważność tych zagadnień dla mieszkańców Mazowsza – chciałbym, aby każdy nasz Mieszkaniec mógł się zapoznać z tą problematyką.

Przesłanki, które skłaniają do przeprowadzenia kampanii to:

- negatywne skutki szerzącego się alkoholizmu,
- szkody wyrządzane przez osoby nietrzeźwe,
- wzrost spożycia alkoholu,
- powszechnie obowiązująca moda na picie napojów alkoholowych,
- reklamy alkoholu, wzmacniające skutecznie jego popularność.

Wymienione przesłanki są uwzględnione w opracowanym projekcie kampanii pt. „Projekt kreacji i strategii medialnej Mazowieckich Dni Trzeźwości, skierowanych do młodzieży i dorosłych”. Projekt określa w szczególności cele i sposoby realizacji kampanii, jej strukturę i przebieg.

Myślą przewodnią kampanii jest ograniczanie spożywania napojów alkoholowych podczas spotkań bliskich sobie osób. Stąd główny przekaz

brzmi – „Im bliższy mojemu sercu jest drugi człowiek, tym bardziej wspieram jego trzeźwość”. W tym duchu jest przygotowywany spot telewizyjny i inne materiały promocyjne.

Organizując kampanię chciałbym wesprzeć inicjatywę Kościoła Katolickiego w Polsce, który od wielu już lat ogłasza sierpień miesiącem trzeźwości.

Negatywne zjawiska spowodowane piciem napojów alkoholowych przez dzieci, młodzież i dorosłych oraz przesłanie Ojca Świętego Jana Pawła II stały się dla mnie wyzwaniem do prowadzenia długofalowych, skoordynowanych działań w zakresie krzewienia trzeźwości na Mazowszu. Jestem przekonany, iż wspólnie możemy zrobić dużo więcej dla Mieszkańców naszego regionu.

W związku z powyższym jestem otwarty na sugestie Jego Ekscelencji.

Z wyrazami szacunku

Adam Struzik

* * *

Bp Antoni Pacyfik Dydycz

Drohiczyn, 22. V. 2005 r

Czcigodny Księżu,

Pan Adam Struzik, Marszałek Województwa Mazowieckiego skierował na moje ręce jakże godną pochwały propozycję, której kopię załączam.

Pragnie on zorganizować Mazowieckie Dni Trzeźwości”, umiejscawiając je w sierpniu, a więc w miesiącu tradycyjnie bezalkoholowym i wydłużyć ten czas na miesiąc wrzesień, aby w relacjach z dziećmi i młodzieżą, rozpoczynającymi nowy rok szkolny – starać się utrwalić postawy trzeźwościowe i abstynenckie.

Wierzę, że wszyscy Duszpasterze Diecezjami, których Diecezje choćby w części znajdują się na terenie Województwa Mazowieckiego, włączą się w programowanie i wspólną pracę na rzecz trzeźwości naszego Narodu. O to gorąco proszę.

Z pewnością będzie potrzebne spotkanie wszystkich duszpasterzy z przedstawicielami Urzędu Marszałkowskiego, oddelegowanymi do tej sprawy. Inicjatywa w tym względzie już została podjęta. Chodzi o ustalenie terminu i miejsca.

Zwracam się z gorącą prośbą do W. Księdza Kanonika Zbigniewa Kanieckiego, Sekretarza naszego Zespołu, aby we współpracy z Zakroczymiem nawiązał kontakt z Urzędem Marszałkowskim oraz Mazowieckim

Centrum Polityki Społecznej celem bardziej szczegółowego dopracowania wspólnych prac i pomysłów.

Polecam to wszystko duszpasterskiej wrażliwości Księdza Sekretarza Zespołu i wszystkich kapłanów, którym drogą jest trzeźwość naszych Rodaków. Niech to będzie swoisty nasz dar, jaki pragniemy duchowo przekazać Ojcu Świętemu Janowi Pawłowi II, w dowód wdzięczności za ogłoszenie Roku Eucharystii i za Jego stałą troskę o dobro naszej Ojczyzny i Jej obywateli.

Maryja, Królowa Polski, niech nas wspomaga!

Oddany w Panu

*bp A. P. Dydycz
Przewodniczący Zespołu
Apostolstwa Trzeźwości*

Spotkanie w Zakroczymiu odbyło się 28 czerwca 2005 roku.

* * *

Bp Antoni Dydycz

A JEDNAK „ZŁO DOBREM ZWYCIEŻAJ”

(14. VIII. 2005 r.; XX niedziela zwykła, rok A, Kościół św. Stanisława, Żoliborz)

Drodzy Bracia w kapłaństwie,
Ukochani Bracia i Siostry,

1. Miesiąc sierpień stawia nam przed oczyma jakże wiele i ważkich wydarzeń, związanych z naszą historią. Przed 62 laty wciąż jeszcze trwało Powstanie Warszawskie, 85 lat temu uratował Polskę od zniewolenia „Cud nad Wisłą”, przed 25 zaledwie laty powstał ruch „Solidarność”.

Jest to także miesiąc świąt maryjnych i z nimi związanych pielgrzymek. Najpierw mamy Franciszkowy odpust Matki Bożej Anielskiej, a potem świętujemy Matkę Bożą Śnieżną, Wniebowziętą, Królowę Świata, Częstochowską i Pocieszenia. Tysiące, tysiące spośród nas udaje się na spotkanie z Matką Najświętszą do któregoś z naszych przepięknych sanktuariów maryjnych, z których Jasna Góra w sierpniu zajmuje wyjątkowe miejsce. Udaemy się korzystając ze środków lokomocji i nierzadko podążamy pieszo.

W niedzielę dzisiejszą wspominamy jednego z największych Czcieli Matki Bożej – św. Maksymiliana Marię Kolbe, Założyciela Niepokalanowa i tylu innych dzieł, szerzących cześć do Królowej Świata. Pamięć zaś o tym Męczenniku z Oświęcimia bliższą nam czyni postać Sługi Bożego Ks. Jerzego Popiełuszki, Męczennika znad Wisły. Obaj byli wielkimi Czciicielami

Maryi. Obaj Jej wiernie i z poświęceniem służyli. Obaj oddali życie za innego człowieka, stając w jego obronie. Obaj zginęli za nas.

2. W ten sposób przypomnieliśmy sobie jakże wiele faktów, wiele świąt maryjnych i dwie Postacie, jakoś szczególnie zakorzenione w tym czasie, albo w tym miejscu, w kościele św. Stanisława Kostki. Mam tu na myśli głównie Księdza Jerzego.

Zgromadziliśmy się przy tym ołtarzu, aby w czasie Ofiary, którą jest Jezus Chrystus, złożyć nasz specjalny dar, naszą modlitwę, naszą gorącą prośbę. A chcemy błagać Boga Wszechmogącego, aby nam dopomagał, aby nas duchowo umocnił do walki o trzeźwość naszego narodu. Od wielu lat Episkopat Polski zwraca się z gorącym apelem do wszystkich Mieszkańców naszej Ojczyzny, iżby mając na uwadze wyjątkowy charakter tego miesiąca i licząc się z obecnością licznych turystów zagranicznych, w trosce o zdrowie kolejnych nowych pokoleń, powstrzymali się od spożywania alkoholu przez cały miesiąc. W ten sposób sierpień obok Wielkiego Postu może stać się tym znaczącym pomostem pomiędzy naszymi obyczajami, zwyczajami a trzeźwością.

Był świadom tego wszystkiego Sługa Boży ks. Jerzy Popiełuszko. W jednym ze swoich kazań, wygłoszonych niecały rok przed śmiercią nawoływał: „Może jeszcze do skuteczności ofiarnego kielicha Narodu potrzeba więcej naszego osobistego zaangażowania? Może jeszcze za mało naszych dobrowolnych wyrzeczeń, za mało czysto ludzkiej solidarności, za mało odwagi do demaskowania zła, za mało troski o cierpiących, krzywdzonych i więzionych? Może ciągle za dużo w nas egoizmu, zaleźnienia, za dużo pijaństwa, za dużo ludzi sprzedażnych, bez własnego zdania, chcących wygrywać własne interesy kosztem innych? Może ciągle jeszcze za mało ludzi wiernych ideałom, za które bracia nasi przelewali własną krew?” (Ks. J. Popiełuszko, Kazania 1982-84, Warszawa 1999, str. 126, z dnia 27. XI. 1985).

3. Nie dziwny się, że Sługa Boży tak szeroko ujmuje temat walki ze złem. Nie da się bowiem zwalczyć jakiegokolwiek zła bez usuwania pozostałych. Z tego to względu Pan Bóg przez usta proroka Izajasza nawołuje: „Zachowujcie prawo i przestrzegajcie sprawiedliwości, bo moje zbawienie już wnet nadejdzie...”. I to wezwanie do zachowywania prawa i sprawiedliwości dotyczyło wszystkich, a więc narodu wybranego w takim samym stopniu, jak i pogan. To prawda, jedni i drudzy mają prawo odwoływać się do Miłosierdzia Bożego, jak to zauważa św. Paweł. Ale właśnie ten fakt powinien nas umacniać w trosce o pełne nawracanie się, odrywanie się od zła. Zostaliśmy stworzeni na obraz i Boże podobieństwo. To Pan uznał, że człowiek został stworzony jako ktoś dobry.

Wzywać Bożego Miłosierdzia mogą wszyscy. Przykładem jest w tym wypadku niewiasta kananejska. Jakże wspaniale zdała ona swój egzamin

z wiary i to przed samym Jezusem Chrystusem, aż sam Mistrz zawołał z uznaniem: „O niewiasto, wielka jest wiara twoja; niech ci się stanie, jak chcesz”.

I my w obliczu licznych zagrożeń, z którymi boryka się nasze życie, umacniamy się w wierze, otwieramy się na Boże Miłosierdzie i nie ustawiamy w pracy nad moralnym odrodzeniem Polski. Teraz zaś i to w dniu św. Maksymiliana, Patrona jakże wielu dzieł trzeźwościowych, podejmujemy coraz to nowe wysiłki, aby postawić raz na zawsze tamę pijaństwu i alkoholizmowi. Czas najwyższy, żeby w naszej Ojczyźnie nie było ludzi, którzy chcą się bogacić produkując i sprzedając alkohol; aby radio, telewizja i prasa wstydyli się reklamować napoje wysokokowe; abyśmy byli wolni od tych, którzy propagują wśród młodzieży nałogi, osłabiając jej wolę w dążeniu ku dobru.

Jakże inaczej brzmią słowa Jana Pawła II, które wypowiedział w Lyonie:

„Nie mam srebra ani złota. Nie mam gotowych odpowiedzi na ważne pytania. Postaram się spojrzeć na nie w świetle Jezusa Chrystusa. I mówię do was: wstań, nie skupiaj się na słabościach i wątpliwościach, wyprostuj się... Wstań i idź” (*Do młodzieży*, Lyon, 1986).

4. Przed dwudziestu laty, w rok po śmierci Ks. Jerzego, w tym to sanktuarium miało miejsce ślubowanie trzeźwości. A tekst ślubowań zaczynał się tak: „Od grobu Księdza Jerzego Popiełuszki Głos do Narodu, [...]. W imię Jezusa Chrystusa Ukrzyżowanego i Jego Bolesnej Matki, Naszej Królowej, dla ratowania Ojczyzny, pomny na śmierć męczeńską Księdza Jerzego Popiełuszki i cierpienia wielu, ślubuję powstrzymać się od picia wódki [...]. A my dzisiaj chcemy dodać – od wszelkich napojów alkoholowych. Tak mi dopomóż Bóg i niewinna Męko Jego Syna „. Amen.

Zamilkł wprawdzie głos Księdza Jerzego nazwanego przez wielu Nauczycielem Narodu”, ale Jego słowa, przestrogi i pouczenia brzmią jeszcze w uszach, powtarzane i przekazywane przez tych, którzy odwiedzają Jego grób, czytając hasło: „Zło dobrem zwyciężaj”. Hasło to jest dziś bardzo aktualne. „Wiele bowiem zła odkrywamy w sobie samych, wiele zła widzimy wokół siebie. Różne plagi społeczne niszczą byt naszego Narodu. Jedną z najgroźniejszych plag, tym groźniejszą, że ludzie lekceważą ją sobie, jest pijaństwo. [...] Obok wielkich wlotów patriotycznych i wzniosłych aktów religijnych szerzą się kompromitujące katolickie społeczeństwo objawy zatracenia rozsądku i poczucia odpowiedzialności za byt narodowy. Jakby komuś na tym zależało, aby rozpity Naród doprowadzić do zniewolenia i ruiny” (Ks. T. Bogucki, „Trzeźwymi bądźcie” 5/85, s. 24). 5.

Niech to nas nie przeraża. Przed nami jest Chrystusowy Ołtarz, który nam przypomina dzień Zwiastowania, Betlejem, Ostatnią Wieczerzę, Kal-

warię i pusty grób. On nam przypomina Jezusa. On Nim w pewnym sensie jest. I oto Chrystus przez ten Ołtarz pod postaciami Chleba i Wina pragnie nas wspomagać w naszej przemianie ku lepszemu życiu, ku życiu Bożemu. Chce nas umacniać na naszych drogach. Chce być naszym światłem i drogowskazem. Chce nam towarzyszyć.

Kolejny raz powróćmy do wzruszającego zapisu Jana Pawła II, zawartego w *Mane nobiscum, Domino*: „Na naszej drodze pełnej pytań, niepokojów, nieraz także bolesnych rozczarowań, Boski Wędrowiec nadal przyłącza się, do nas i nam towarzyszy, prowadząc nas przez wyjaśnianie Pism do zrozumienia Bożych tajemnic. Kiedy spotkanie staje się pełne, miejsce światła Słowa zajmuje światło płynące z 'Chleba życia', przez który Chrystus wypełnia w najdoskonalszy sposób swą obietnicę, że 'będzie z nami przez wszystkie dni, aż do skończenia świata' (por. MT 28,20)” (JP II, *Mane nobiscum, Domine*, 2).

Bądźmy trzeźwi podczas naszej wędrówki, abyśmy byli w stanie dostrzec zbliżającego się Jezusa i zaprosić, iżby pozostał z nami. Bądźmy więc naprawdę trzeźwi!

I nie żałujmy sił, poświęcenia, pomysłów i zabiegów. Trzeba ratować życie naszego Narodu. Trzeba pomagać mu w podnoszeniu się z nałogu pijaństwa! Trzeba prowadzić go ku trzeźwości!

Maryjo, nasza Matko i Królowa, wspomóż nas! Św. Maksymilianie, bądź naszym orędownikiem! Księżu Jerzy, nie zapominaj, skąd odszedłeś! Amen.

* * *

Zespół Apostolstwa Trzeźwości przy Konferencji Episkopatu Polski

APEL OD GROBU SŁUGI BOŻEGO KS. JERZEGO POPIELUSZKI

My uczestnicy liturgii sprawowanej 14 sierpnia 2005 roku w kościele św. Stanisława Kostki w Warszawie – Żoliborzu pod przewodnictwem bp Antoniego Dydyca, Przewodniczącego Zespołu Apostolstwa Trzeźwości

przy Konferencji Episkopatu Polski, kierujemy od grobu ks. Jerzego gorący apel do wszystkich Rodaków zatroskanych o trzeźwość Narodu.

Ks. Jerzy Popiełuszko wypowiedział kiedyś naglące pytanie: „**Może ciągle za dużo w nas egoizmu, załęknienia, za dużo pijaństwa?**” Czy te słowa się zdezaktualizowały? Niestety, nie! Pytanie ks. Jerzego pozostaje aktualne! Dlatego w miesiącu sierpniu, miesiącu abstynencji prowadzącej do trwałej trzeźwości Narodu, prosimy wszystkich o rozważenie tych słów ks. Jerzego i o odpowiedź na pytanie:

• **CO JA SAM MOGĘ ZROBIĆ, ABY USUWAĆ ALKOHOLOWE TRAGEDIE, ABY WSPIERAĆ TRZEŻWOŚĆ WŁASNĄ I INNYCH?**

• **W JAKI SPOSÓB MOGĘ SIĘ PRZYCZYNIĆ DO WYZWOLENIA SIÓSTR I BRACI Z EGOIZMU, ZAŁĘKNIENTA I PIJAŃSTWA?**

Jedną z prób odpowiedzi na to pytanie jest kampania Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej pod hasłem: „**Im bliższa osoba, tym bardziej chcę wspierać jej trzeźwość**”, którą popieramy.

Niech każdy na swoją miarę podejmie decyzje i działania służące trwałej wolności każdego Polaka.

*Bp Antoni P. Dydycz
Przewodniczący Zespołu Apostolstwa Trzeźwości
przy Konferencji Episkopatu Polski*

* * *

SIERPNIOWY APEL O TRZEŻWOŚĆ

Odkrywajmy potrzebę dawania świadectwa i ewangelizacji

1. Drodzy Bracia i Siostry!

Rok 2005 pozostanie w naszej pamięci czasem przejścia z tego Świata do wieczności Ojca Świętego Jana Pawła II. Bliskość tego wydarzenia sprawia, że ciągle pamiętając o Nim, odczuwamy wewnętrzną potrzebę podążania Jego drogą, realizacji Jego Testamentu.

Tenże Testament zaczyna się od słów: „Czuwajcie, bo nie wiecie, kiedy Pan wasz przybędzie” (por. Mt 24,42) – te słowa przypominają mi ostateczne wezwanie, które nastąpi wówczas, kiedy Pan zechce. Pragnę za nim podążać i pragnę, aby wszystko, co składa się na moje ziemskie życie, przygotowało mnie do tej chwili. Nie wiem, kiedy ona nastąpi, ale tak jak wszystko, również i tę chwilę oddaję w ręce Matki mojego Mistrza: Totus Tuus” (Jan Paweł II, *Testament*, Pallottinum 2005, str. 3).

Wzrusza nas, a jednocześnie urzeka, to gorące pragnienie Ojca Świętego, aby być jak najlepiej przygotowanym na to końcowe spotkanie się z Panem Bogiem. Warto, abyśmy o tym pamiętali wszyscy. A pamiętać o tym, to przede wszystkim troska o naszą wierność Bożym przykazaniom.

Chcemy więc w tym miesiącu sierpniu najpierw zapytać siebie, właśnie o to, czy pamiętamy o naszym spotkaniu ze Stwórcą w chwili naszego przejścia z tego życia do wieczności; a następnie, czy zabiegamy o to, aby nasze życie było zgodne z zasadami moralnymi i to w konkretnej dziedzinie, w zakresie naszej trzeźwości?

2. Różne docierają do nas głosy. Są takie, które lekceważą grozę pijaństwa i nadużywania alkoholu. Spotykamy się i z takimi, które usiłują reklamować picie alkoholu, odnosząc z tego materialne korzyści. Ale są też głosy poważne wyrażające niepokój i ból z powodu straszliwych grzechów pijaństwa, z racji także na spustoszenie moralne, jakie niesie ze sobą ten nałóg. Zapominać też nie można o chorobach tak nadużywających alkoholu, jak i ich dzieci lub współmałżonków, a nawet osób postronnych.

Błogosławiony Ignacy Kłopotowski, wyniesiony na ołtarze przed miesiącem w Warszawie, odnotował w roku 1907: „Ach ta wódka! Ile ona kosztuje co dzień pieniędzy i zdrowia, i wstydu, ile łaski Bożej zmarnuje. Gdybym mógł choć część tych pieniędzy uratować, co się w jednej tylko „Bawarii” (nazwa karczmy w pobliżu mieszkania Błogosławionego) marnuje, na którą patrzę ze swoich okien, już bym mógł szpital dla małych dzieci wybudować (...)” („Polak-Katolik”, 1907, nr 5, s. 1).

3. Te dawne i współczesne doświadczenia nie mogą nas pozostawiać obojętnymi wobec tego rodzaju zniszczenia. Musimy szukać takich środków i takich metod, które dopomogą nam i naszym rodakom w wyzwaniu się od alkoholu, od tego niesłychanie groźnego dla jednostki, rodziny i całego społeczeństwa zagrożenia. Mamy starać się o to, aby ułatwiać panowanie nad sobą. Píše już o tym Cyprian Kamil Norwid:

„... Nie niewola ni wolność

– są w stanie uszczęśliwić Cię...

Nie! – Tyś osobą: udziałem twym więcej!...

panowanie nad wszystkim na świecie – i nad sobą!”

(C. K. Norwid, *Królestwo*).

Poecie nie wystarczy nawet to, abyśmy się uwalniali z nałogu. On idzie dalej. Pragnie, abyśmy potrafili w pełni panować nad sobą.

4. Prorok Izajasz jest podobnego zdania, kiedy woła: „Czemu wydajecie pieniądze na to, co nie jest chlebem? I waszą pracę na to, co nie nasyci? Słuchajcie mnie (...)” (Iz 55, 3). A słuchać Proroka, to znaczy uczyć się od Jezusa Chrystusa. Św. Paweł jest pewien, że nic nas nie może odłączyć od mi-

łości Jezusa Chrystusa. Po prostu, nie ma takiej siły. Jednakże pod warunkiem, gdy będziemy znali i kochali Syna Bożego.

Ta miłość nie przychodzi sama z siebie. Ją musimy pielęgnować i rozwijać. A nie ma lepszej drogi prowadzącej do tego, jak życie eucharystyczne. Ojciec Święty Jan Paweł II, zdając sobie sprawę z zagrożeń, jakie czyhają na osoby i grupy ludzkie, jakby przeczuwając swoje odejście stąd, ogłosił Rok Eucharystii. I jest on swoistym dopełnieniem Testamentu zmarłego Papieża. Eucharystia ratuje nas przed każdym głodem, chroni przed jakąkolwiek słabością. Przekonali się o tym ci, którzy – jak mówi dzisiejsza Ewangelia – będąc na pustkowiu najedli się do sytości.

5. Współczesny człowiek, zagrożony alkoholowym niebezpieczeństwem, potrzebuje wyjątkowej pomocy. Nie wystarczy mu powiedzieć, że robisz źle. Niekiedy nawet bardzo poważne tłumaczenia, mające swoje oparcie w medycynie, psychologii i w innych naukach – nie odnoszą skutku. Potrzebny jest przykład, potrzebny jest człowiek, który potrafi się poświęcać.

Z tego to względu kolejny raz Biskupi Polscy zwracają się z apelem do wszystkich ludzi dobrej woli: powstrzymajcie się od alkoholu w miesiącu sierpniu, w miesiącu tylu świąt maryjnych i narodowych; w miesiącu jubileuszu – 25-lecia powstania „Solidarności”. Biskupi Polscy apelują do producentów i sprzedawców: nie bogaćcie się na ludzkiej biedzie. Biskupi Polscy apelują wreszcie do Środków komunikacji społecznej: wyjdźcie naprzeciw trzeźwości, pomóżcie w ratowaniu człowieka, rodziny i społeczeństwa!

Niech nie będzie w naszej Ojczyźnie nikogo, kto by okazał się głuchym na ten apel! Kto by nie chciał być człowiekiem dobrej woli!

6. Ufajmy, że dzięki temu to, co przeżyliśmy na przełomie marca i kwietnia wydłuży się znacznie. I będzie czytelne w częstszym uśmiechu dziecka, w spokoju rodzinnego gniazda, w sumienności w pełnieniu obowiązków, w zdrowiu duszy i ciała nas wszystkich.

To z pewnością miał na myśli Jan Paweł II, gdy nawiązując do spotkania Pana Jezusa z uczniami uchodzącymi do Emaus, rozważał: „Rozpoznawszy Pana, dwaj uczniowie z Emaus „w tej samej godzinie wybrali się” (Łk 24,33), aby przekazać to, co zobaczyli i usłyszeli. Kiedy naprawdę doświadczyło się Zmartwychwstałego, pożywając Jego Ciało i Jego Krew, nie można zatrzymać tylko dla siebie przeżywanej radości” (Jan Paweł II, *Mane...*, 24).

7. Ukochani Bracia i Siostry, nie zachowujemy jedynie dla siebie tej radości. Dzielimy się nią, ofiarując nasze Komunie św. w intencji otrzeźwienia naszego narodu. Zachęcajmy do korzystania z tego wielkiego daru wszystkich naszych bliskich. Niech nie lękają się sakramentu Pojednania i Eucharystii ludzie uzależnieni od alkoholu!

Niech sierpień stanie się miesiącem wymiany darów pomiędzy nami, daru abstynencji i trzeźwości, daru miłości i nadziei, którą w tym roku szczególnie chcemy pielęgnować.

Niech nasza wymiana darów ma zawsze w sobie coś z tego największego Daru, jakim jest Eucharystia. Kto będzie coraz bliżej tej tajemnicy, ten będzie coraz chętniej dzielił się swoją miłością i trzeźwością, swoją radością! A błogosławieństwo Boże będzie spoczywało na nim, na jego rodzinie i na całej Polsce. Amen.

Drohiczyn, dnia 11 lipca 2005 r.

+ Antoni Dydycz

*Przewodniczący Zespołu Apostolstwa Trzeźwości
Konferencji Episkopatu Polski*

* * *

Bp Wiktor Skworec, biskup tarnowski List na sierpień 2005 roku

Drodzy Diecezjanie!

Stoimy u progu miesiąca sierpnia, który dla naszego społeczeństwa ma wyjątkowe znaczenie. To okres pielgrzymek do sanktuarium na Jasnej Górze, czas świąt maryjnych i narodowych. W roku bieżącym miesiąc sierpień będzie też okazją do świętowania jubileuszu 25-lecia solidarnego zrywu naszego narodu ku wolności. Sierpień, choć jest miesiącem wakacyjnych wyjazdów, dla wielu z was jest czasem wytężonej, żniwnej pracy. Wszystkie te motywy skłaniają do zwrócenia się do Was ze słowami specjalnego przesłania.

1. Kontynuując coroczne apele Episkopatu Polski, proszę Was przede wszystkim o powstrzymanie się w sierpniu od spożywania napojów alkoholowych. Zachęcam do pełnej abstynencji i zachowania trzeźwości. Do takiej postawy skłania wiele racji natury religijno-moralnej, patriotycznej i praktycznej. Alkohol pozostaje wciąż poważnym zagrożeniem nie tylko dla moralnej, ale też fizycznej egzystencji narodu. Tym bardziej, że w ostatnim czasie zauważa się wzrost jego spożycia. Statystyczny Polak wypija obecnie w ciągu roku ok. 10 litrów czystego spirytusu. Coraz częściej po alkohol sięgają młodzi i coraz młodszy. W dodatku, w wielu miejscowościach naszej diecezji likwiduje się szkoły z bibliotekami i ośrodki kultury. Równocześnie dla pomnażania doraźnych zysków, władze samorządowe zezwalają na nowe punkty handlu alkoholem i miejsca spożywania procentowych trunków. Zjawiska te są szczególnie bolesne na terenach dotkniętych ubóstwem i wysokim bezrobociem, albowiem – poprzez alkohol – niedostatek materialny przyobleka się tam często w biedę duchową. Ta krótkowzroczna polityka,

prowadzona w imię wolności działalności gospodarczej, przynosi szczególnie w młodym pokoleniu wzrost aspołecznych zachowań, postawy agresji i chamstwa, przejawiającego się przede wszystkim w języku, w używanym słownictwie. Jezus mówi w dzisiejszej Ewangelii, żeby dzielić się z bliźnimi chlebem: „Wy, dajcie im jeść”. W świetle tych słów trzeba wypowiedzieć ewangeliczne „biada” pod adresem tych, którzy lekceważąc słowa Syna Bożego i żerując na ludzkiej słabości, zamiast kromki chleba, podają bliźniemu wódkę. Za przytoczoną powyżej liczbą 10 litrów statystycznego spirytusu, kryje się ogrom ludzkich dramatów i nieszczęść, powodowanych alkoholem: zrujnowane zdrowie, niewola uzależnień, rozbite rodziny, cała gama przestępstw, wypadki przy pracy i na drogach.

2. W roku ubiegłym, w całym kraju, doszło do prawie 51 tysięcy wypadków drogowych. Zginęło w nich 5712 osób, rannych zostało blisko 65 tys. To obfite żniwo śmierci, nieszczęść i łez ma wiele przyczyn. Na pewno jedną z istotnych jest fatalny stan naszych dróg, ich nawierzchni i brak odpowiednich arterii komunikacyjnych. Trzeba zauważyć, iż na terenie naszej diecezji nie ma ani jednego kilometra autostrady. Niewydolność komunikacyjna Polski, przy rozmiarach naszego kraju i jego tranzytowym położeniu, nosi znamiona kompromitującego skandalu. To wynik zaniedbań i nieudolności administracji państwowej, a przede wszystkim spadek, jaki demokratyczna Polska, przejęła po epoce komunizmu. Spadek ten jest tak samo smutny i obciążający, jak „pogierkowski” dług, wynoszący obecnie blisko 400 miliardów złotych. Nie tylko entuzjastom stawiania pomników byłemu sekretarzowi komunistycznej partii, warto przypomnieć, iż, jako naród ciągle spłacamy i jeszcze przez 19 lat będziemy spłacać, ów zaciągnięty i w dużym stopniu zmarnotrawiony kredyt. Nasuwa się w tym miejscu biblijne przysłowie: „Ojcowie jedli cierpkie jagody, a synom drętwieją zęby” (por. Jr 31, 29). Drodzy Bracia i Siostry! Przy takim stanie rzeczy, zwracam się do Was z serdeczną prośbą, aby korzystać z dróg umiejętnie oraz z poszanowaniem wszystkich przepisów ruchu drogowego, zwłaszcza zaś o przestrzeganie ograniczeń prędkości w terenach zabudowanych. Podkreślam też z naciskiem: jest rzeczą niedopuszczalną, aby ktokolwiek, a tym bardziej osoba wierząca, kierowała pojazdem po spożyciu alkoholu! Napała głębokim smutkiem fakt, iż mimo ponawianych nieustannie apeli Kościoła i policji, wciąż znajdują się tacy, którzy tak właśnie robią. To karygodne igranie z życiem cudzym i własnym. Zasiadanie za kierownicą w stanie nietrzeźwym jest naruszeniem Bożych przykazań, jest grzechem! Niestety tylko w naszym regionie, w ubiegłym roku, nietrzeźwi kierowcy byli sprawcami 372 wypadków i 850 kolizji drogowych. W wyniku tych zdarzeń śmierć poniosło 29 osób, a ponad 500 zostało rannych. „Kierujmy się

miłością na drodze” - to hasło Krajowego Duszpasterstwa Kierowców powinno być mottem wszystkich uczestników drogi. Niech nie zabraknie wyobraźni, wzajemnej życzliwości i pokornej cierpliwości. Zwłaszcza teraz, kiedy drogowcy dość niefrasobliwie, bo w szczycie sezonu turystycznego i nie zawsze z wyobraźnią, wychodzą na drogi z pracami; w dodatku drogi te bywają często zatłoczone wzmożonym ruchem wakacyjnym, a na wielu z nich pojawiają się ponadto maszyny rolnicze.

3. Rozpoczyna się czas żniw. To czas – można powiedzieć – świętej posługi, albowiem czynionej wokół chleba. Zwracam się do rolników, aby mieli świadomość wielkości i ważności swej ciężkiej pracy. Uwrażliwiam Was, Drodzy Rolnicy, na jej sakralny wymiar, a zarazem proszę instytucje oraz osoby prywatne, związane z działalnością rolniczą, o udzielenie pracującym przy żniwach wszelkiej potrzebnej pomocy. Wyrażam nadzieję, że w tym roku skup zboża będzie lepiej zorganizowany, a rolnicy będą mogli go sprzedać za godziwą cenę! Bezpieczeństwo pracy na roli domaga się, aby wykonywana była zawsze w trzeźwości. Albowiem nie wolno wystawiać na próbę Bożej Opatrzności używaniem przestarzałych urządzeń, niekompetentną ich obsługą czy nietrzeźwością. Zwracam się do wszystkich z serdeczną prośbą, by szczególną troską w tym gorącym żniwnym czasie, otoczyć młodzież i starsze dzieci, które pomagają w pracach polowych. Niech nie wykonują czynności ponad siły, niech nie będą narażane na jakiegokolwiek zagrożenia! Drodzy Rodzice i Opiekunowie, pamiętajcie zwłaszcza o małych dzieciach. Trzymajcie je z dala od maszyn rolniczych, nie pozostawiajcie bez opieki nie tylko w domu czy w polu, ale też przy drodze, gdzie często brak chodników i brawura niektórych kierowców, stwarza dla dzieci potencjalne niebezpieczeństwo wypadku, a w konsekwencji ich kalectwa czy nawet śmierci. Proszę wszelkie instytucje samorządowe, parafie, domy zakonne i sąsiadów, aby w miarę potrzeb i możliwości pomogli zapracowanym przy żniwach rodzicom i zorganizowały opiekę na małymi dziećmi. Niech w czasie żniw okazuje się tradycyjna wiejska solidarność, wola pomocy i współpracy.

Drodzy Diecezjalnie!

Bóg przez proroka Izajasza poucza w dzisiejszym I czytaniu: „Czemu wydajecie pieniądze na to, co nie jest chlebem? I waszą pracę na to, co nie nasyci?”. Proszę was gorąco: Uczynicie wszystko, co w Waszej mocy, aby sierpień był naprawdę przeżyty w trzeźwości! Aby było coraz mniej takich, którzy, jako ofiary nałogu, kupują, dla siebie czy dla swoich bliskich, zamiast chleba alkohol. Liczy się dosłownie każdy abstynencki gest! Abstynencja i trzeźwość to świadectwa wewnętrznej wolności i chrześcijańskiej solidarności z osobami dotkniętymi problemami alkoholowymi, to zwiastu-

jący nadzieję przykład życia oraz forma wynagrodzenia za grzechy pijaństwa. Niech postawa sierpniowej abstynencji i trzeźwości oraz modlitwy o trzeźwość będą też znakiem szacunku i miłości do zmarłego w kwietniu naszego umiłowanego Ojca Świętego Jana Pawła II, któremu tak bardzo leżała na sercu pełna wolność i rzeczywista wielkość polskiego narodu. Bracia i Siostry! Na sierpniowy trud żniwnej pracy, radość trzeźwego życia, obfitość plonów i bezpieczne poruszanie się pod drogach z serca błogosławię: W imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego!

+ *Wiktor Skwore*
Biskup Tarnowski

Szkolenia

Jednym z bardzo istotnych elementów profesjonalnej działalności w sferze rozwiązywania problemów alkoholowych jest profesjonalne przeszkolenie specjalistów. Jedną z placówek prowadzących takie szkolenia w Polsce jest Instytut Psychologii Zdrowia i Trzeźwości w Warszawie. Przeprowadza on następujące szkolenia:

Studium Pomocy Psychologicznej SPP – przygotowuje pracowników lecznictwa odwykowego do pracy w kontakcie psychologicznym z pacjentem i grupą (podstawy psychologicznego kontaktu).

Program Rozwoju Osobistego PRO – jest to oferta dla osób uzależnionych z kilkuletnią abstynencją oraz dorosłych członków ich rodzin, o charakterze terapii rozwojowej, równocześnie podnosząca umiejętności psychologicznego kontaktu, sprawności interpersonalne i budowanie konstruktywnych relacji.

Szkola Rozwiązywania Lokalnych Problemów Alkoholowych „Strategia” – uczy lokalnych liderów budowania gminnych programów rozwiązywania problemów alkoholowych, kontaktu ze środkami masowego przekazu, skutecznego komunikowania się oraz diagnozowania problemów.

Studium Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie SPPR – przeznaczone dla profesjonalistów zainteresowanych podnoszeniem skuteczności szeroko rozumianej pomocy osobom i rodzinie w sytuacji kryzysowej.

Studium Terapii Uzależnień STU – profesjonalna szkoła psychologicznej terapii uzależnienia i współuzależnienia dla pracowników lecznictwa odwykowego. Jest pierwszym stopniem na drodze do uzyskania licencji terapeuty uzależnień.

Ponadto pełnomocnicy wojewódzcy organizują inne szkolenia z poszczególnych dziedzin oraz dysponują informacjami na temat innych regionalnych ośrodków szkoleniowych.

Dostępne formy pomocy:

Miejsce pierwszego kontaktu – „punkt konsultacyjny” – dla osób z problemem alkoholowym powinno istnieć w każdej gminie: przy poradni odwykowej, przy poradni ogólnej (jeśli nie ma poradni odwykowej), przy urzędzie gminnym: Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych lub Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej, w Klubach Abstynenckich, przy Grupach Samopomocowych: AA (Anonimowi Alkoholicy); AlAnon (grupy samopomocowe dla członków rodziny osoby uzależnionej); DDA (Doroste Dzieci Alkoholików); AL-Ateen (Grupy dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym.)

Zespół Apostolstwa Trzeźwości

Członkowie mianowani na 321 Sesji Plenarnej Episkopatu Polski
obradującej w Warszawie w dniach 12 i 13 marca 2003 roku.

Przewodniczący Zespołu

Krajowy Duszpasterz Trzeźwości

KS. BISKUP DR ANTONI PACYFIK DYDYCZ

ul. Kościelna 10

17-312 DROHICZYN N/BUGIEM

tel. (085) 655 78 05

e-mail: Kuria@drohiczyn.opoka.org.pl

<http://www.drohiczyn.opoka.org.pl>

Sekretarz Zespołu

Ks. kan. Zbigniew Kaniecki

ul. Krzywa 15

09-402 PŁOCK

tel. (024) 261 38 79; kom. 607 237 124

e-mail: zkaniecki@plock.opoka.org.pl

<http://www.duszp.trzezwości.plock.opoka.org.pl>

Członek Honorowy:

Ks. Prałat Henryk Korża

ul. Lipowa 24

24-140 NAŁĘCZÓW

tel. (081) 501 41 15

Członkowie Zespołu:

Ks. Komandor Janusz Bąk

ul. Nowolipie 25B m. 1

01-002 WARSZAWA

kom. 0604 057 339

Ks. kan Henryk Grządko

ul. Słoneczna 63

66-400 GORZÓW WIELKOPOLSKI

Tel. (095) 722 71 05; kom. 0600 857 105

e-mail: hgrzadko@wp.pl

Ks. kan. Wiesław Kondratowicz

Kowalew, ul. Kościelna 12

63-00 PLESZEW 1

(062) 742 30 82, kom. 0608094370; e-mail: kondrat@post.pl

O. Krzysztof Kościelecki OFM Cap

ul. O. Honorata Koźminkiego 36

05-170 ZAKROCZYM

tel. (022) 785 22 08

e-mail: oat@kapucyni-www.opoka.org.pl

<http://www.oat.com.pl>

Ks. dr Piotr Kulbacki

ul. Ks. F. Blachnickiego

34-450 KROŚCIENKO N. DUNAJCEM

tel. (018) 262 56 41; 262 32 35

e-mail: PiotrKulbacki@oaza.org.pl

Prof. dr hab. Józef Styk

ul. Rückemana 10/8

20-244 LUBLIN

tel. dom. (081) 7473693, praca UMCS (081) 5332921

E-mail: jstyk@bacon.umcs.lublin.pl lub jstyk@ramzes.umcs.lublin.pl

<http://www.socjologia.wsiimiasta.umcs.lublin.pl>

Senator dr n. med. Jan Szafraniec

ul. Rumiankowa 24/2

15-699 BIAŁYSTOK

tel.(085) 661 29 938

Ks. prałat Marian Szewczyk

ul. Konopnickiej 3a

12-230 BIAŁA PISKA

tel/fax (087) 4239046; kom. 0602407537

Ks. prałat dr Stanisław Ulaczyk

ul. Kościelna 10

17-312 DROHICZYN n. Bugiem

tel. (085) 655 78 05

Dr Krzysztof Wojcieszek

ul. Koralowa 14

96-515 PAPROTNIA

tel. (046) 8614335; (046) 8614154; kom. 0604 466 478

e-mail: kwojcieszek@poczta.onet.pl

Ks. kan. Władysław Zązel

34-383 KAMESZNICA

tel. (033) 8625218; kom. 502 740 472

DIECEZJALNI DUSZPASTERZE TRZEŹWOŚCI

Białystok

Ks. Piotr Radkiewicz

ul. Sybiraków 2
15-204 Białystok
tel. (085) 7411645
kom. 696077645
e-mail: pastua@o2.pl

Bielsko-Żywiecka

Ks. kan. Władysław Zązel

34-383 Kamesznica
tel. (033) 8624822
kom. 502 740 472

Bydgoszcz

O. Marek Karczewski CSSp

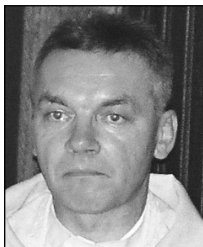
Al. Jana Pawła II 117
85-152 Bydgoszcz
tel. (052) 3712789; kom. 0503 311 764
e-mail: csspdom@lo.pl

Częstochowa

Ks. kan. Józef Zielonka

ul. Warszawska 452 A
42-200 Częstochowa
tel. (034) 3665084; fax. 3669742, kom. 609 849 941
<http://www.swjacek.cz.pl>
e-mail: swjacek@swjacek.cz.pl

Drohiczyn

Ks. prałat Stanisław Ulaczyk

ul. Kościelna 10

17-312 Drohiczyn n. Bugiem

tel. (085) 6557805 wew. 718

e-mail: sulaczyk@drohiczyn.opoka.org.pl

Ks. Zbigniew Grabowski

ul. Kościelna 7

07-104 Stoczek Węgrowski

tel. (025) 7811024

Elbląg

Ks. Zbigniew Kulesz

ul. Kielecka 16

82-300 Elbląg-Zatorze

tel. (055) 2332532

e-mail: bibi3@poczta.onet.pl

Elk

Ks. prałat Marian Szewczyk

ul. Konopnickiej 3a

12-230 Biała Piska

tel./fax (087) 4239046

kom. 602407537

Gdańsk

Ks. kan. Bogusław Głodowski

ul. Słowackiego 161

80-298 Gdańsk – Żłota Karczma

tel./fax (058) 3214205

kom. 695 403 962

e-mail: kapelanpol@wp.pl

Gliwice

Ks. prałat Tadeusz Fryc

ul. Powstańców 15
42-288 Koszęcin
tel. (034) 3576369

Gniezno

Ks. Alfred Lewicz

ul. Koscielna 7
62-430 Powidz
tel. (063) 2776905
e-mail: alewicz@wp.pl

Kalisz

Ks. Alojzy Mendlikowski

u. Staszica 1
63-220 Kotlin
tel. (062) 7405408

Katowice

Ks. Zygmunt Klim

Pl. Wyzwolenia 21
40-423 Katowice
tel. (032) 2557099; kom 0603744730;
e-mail: zklim@o2.pl

Katowice

Ks. Piotr Brząkalik

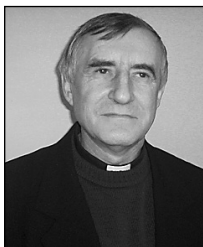
ul. Siewna 25,
40-339 Katowice-Szopienice
kom. 0601448870
e-mail: mbnb@katowice.opoka.org.pl

Kielce

Ks. Sylwester Okła

ul. Jana Pawła II 3 25-013 Kielce
tel. (041) 3445425

Koszalin-Kołobrzeg

Ks. Włodzimierz Bartkowiak

Świerżno 40
77-200 Miastko
tel. (059) 8583260
e-mail: xbart@ko.onet.pl lub
e-mail: parafia.swierzno@koszalin.opoka.org.pl

Kraków

Ks. Mirosław Żak

ul. Babińskiego 29/22A/26
30-393 Kraków
tel. (012) 2624597; kom. 0501418612
e-mail: mzak@diecezja.krakow.pl

Legnica

Ks. kan. Kazimierz Piwowarczyk

ul. Jeleniogórska 56a
59-540 Nowy Kościół
tel. (075) 7135617
kom. 661743997

Lublin

Ks. Krzysztof Kołodziejczyk

Turka 196
20-258 Lublin 62
tel. (081) 7510713
e-mail: kkolodzie@wp.pl lub
e-mail: k.kolodziejczyk@kuria.lublin.pl

Łomża

Ks. prałat Henryk Korża

ul. Lipowa 24
24-140 Nałęczów
tel. (081) 5014115

Łowicz

Ks. Paweł Górniak

ul. Fen. Włada 1
99-520 Ilów
(024) 2774131

Łowicz

Ks. Marek Wysocki

Pl. Piłsudskiego 9
96-200 Rawa Mazowiecka
(046) 8146034

Łódź

Ks. Waldemar Woźniak

Olsztyn

Ks. Marek Gbiorczyk

ul. Dybowskiego 2
10-900 Olsztyn
tel. (089) 5241185
e-mail: koordynator@olsztyn.opoka.org.pl

Opole

Ks. Marcin Marsollek

Niewodniki

ul. Wiejska 11

49-120 Dąbrowa

tel. (077) 4547573; kom. 0602 776001

e-mail: marcinm@ozzl.org.pl

Pelplin

Ks. Zenon Górecki

ul. Kościelna 2a

83-210 Zblewo

tel. (058) 5884204

Płock

Ks. kan. Zbigniew Kaniecki

ul. Krzywa 15

09-402 Płock (Trzepowo)

tel. (024) 2613879 kom. 0607 237124

e-mail: zkaniecki@plock.opoka.org.pl

<http://www.duszp.trzezowosci.plock.opoka.org.pl>

Poznań

Ks. kan. Jan Bartkowiak

ul. Mariacka 15

61-012 Poznań

tel. (061) 8780924

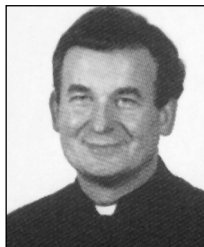
Przemyśl

Ks. prałat dr Stanisław Zarych

Plac Konstytucji 3 Maja 8

37-700 Przemyśl

tel. (016) 6790830

Radom

Ks. dr Marek Dziewiecki

ul. Młyńska 23
26-600 Radom
tel. (048) 3317815
e-mail: mdziew@topnet.pl
<http://mardzie.topnet.pl>

Rzeszów

Ks. Maciej Figura

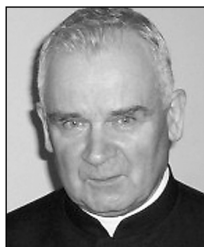
Dobrzechów 281
38-100 Strzyżów
tel. (017) 2763922; kom. 0608559337
e-mail: mfigura@rzeszow.opoka.org.pl

Sandomierz

Ks. Ryszard Konecki

ul. Rynek 30;
27-425 Waśniów
tel. (041) 264 60 13
e-mail: koneckir@sandomierz.opoka.org.pl

Siedlce

Ks. prałat Jan Gomółka

ul. J. Piłsudskiego 62
09-110 Siedlce
tel. (025) 6442195

Sosnowiec

Ks. prałat Jan Szkoc

ul. Orla 19
41-205 Sosnowiec
tel. (032) 2661263

Szczecin-Kamień

Ks. Robert Włodkowski

ul. Kard. S. Wyszyńskiego 2F
72-009 Police
tel. (091) 3179933 w. 37; kom. 0601639414

Świdnica

Ks. Sławomir Calik

ul. Kotlarska 19
58-100 Świdnica
kom. 508188886
e-mail: slawekcalik@op.pl

Tarnów

Ks. Zbigniew Guzy

Al. Matki Boskiej Fatimskiej 39
33-100 Tarnów
tel. (014) 6223830; 6261014; kom. 0604265879
e-mail: guzy@tarnow.opoka.org.pl

Toruń

Ks. Adam Filarski

ul. Nidzicka 4
13-200 Działdowo
tel. (023) 6974542

Warszawa

Ks. pralat Henryk Bartuszek

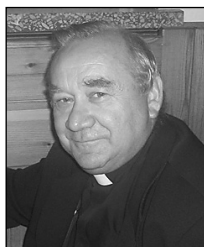
ul. Grójecka 38
02-314 Warszawa
tel. (022) 8222849

Warszawa-Praga

Ks. kan. Lucjan Szczęśniak

ul. Ks. Schabowskiego 2
05-120 Legionowo
tel. (022) 7742753

Włocławek

Ks. Stanisław Kowalski

Działyń Mazowiecki 16
87-645 Zbójno
tel. (054) 2601824; kom. 0600281748
e-mail: st.kowalski@xl.wp.pl

Wrocław

Ks. kan. dr Wojciech Tokarz

Plac Staszica 4
50-221 Wrocław
tel. (071) 3289517

Zamojsko-lubaczowska

Ks. Tomasz Bazan

ul. Nowa 11
22-500 Hrubieszów
tel. (084) 6965042; kom. 505035793
e-mail: bazanek1@wp.pl

Ziel. Góra-Gorz. Wlk

Ks. kan. Henryk Grządko

ul. Słoneczna 63
66-400 Gorzów Wielkopolski
tel. (095) 7227105; kom. 0600857105
e-mail: hgrzadko@wp.pl

Zakonni Duszpasterze Apostolstwa Trzeźwości

Zakon Dominikanów (Zakon Braci Kaznodziejów) OP

Prezes Fundacji Przeciwdziałania Uzależnieniom „Dominik”

O. Tomasz Alexiewicz OP

ul. Dominikańska 2, 02-738 Warszawa

tel. (022) 8436211, fax 8535220, kom. 0601947120

Zakon Franciszkanów, (Zakon Braci Mniejszych) (OFM)

Odpowiedzialny za Krucjatę Niepokalanej

O. Oskar Puszkiewicz OFM,

ul. Reformacka 1, 98-300 Wieluń

e-mail: oskar@katowice.opoka.org.pl

Księża Kanonicy Regularni Laterańscy, Zakon Kanoników Regularnych św. Augustyna Kongregacji Luteriańskiej Najświętszego Zbawiciela) CRL

Kustosz Sanktuarium Matki Bożej Gietrzwałdzkiej

Ks. Kazimierz Brzozowski CRL

11-036 Gietrzwałd

tel. (089) 512 31 02; fax (089) 512 34 06; kom. 0601 850 625

e-mail: sanktuarium@at.pl, <http://www.gietrzwald.at.pl>

Zakon Kapucynów (Zakon Braci Mniejszych Kapucynów) OFM Cap.

Dyrektor Ośrodka Apostolstwa Trzeźwości

im. O. Benignusa Jana Sosnowskiego w Zakroczymiu

O. Krzysztof Kościelecki OFM Cap

Duszpasterze Ośrodka:

O. Jan Karczewski OFM Cap

O. Marek Skowroński OFM Cap.

ul. O. Honorata Koźminkiego 36, 05-170 Zakroczym,

tel. (022) 785 22 08

e-mail: oat@kapucyni-www.opoka.org.pl, <http://www.oat.com.pl>

Moderator Bractwa Trzeźwości w Łomży

O. Apolinary Kaźmierak

ul. Krzywe Koło 3, 18-400 Łomża,

tel. (086) 2164849

Rekolekcjonista

O. Damian Zawitkowski OFM Cap

Księża Marianie (Zgromadzenie Księży Marianów Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny) MIC

Dyrektor Licheńskiego Centrum Pomocy Rodzinie
i Osobom Uzależnionym

Ks. Paweł Rawski MIC

ul. Klasztorna 4, 62-563 Licheń Stary

tel. 063/2708132; 2708167

<http://www.pomoclichen.home.pl> e-mail: pomoclichen@home.pl

Księża Michalici (Zgromadzenie Świętego Michała Archanioła) CSMA

Referent ds. Pielgrzymki Trzeźwościowej

Ks. Tomasz Wilisowski CSMA,

ul. Nałęczowska 96, 20-831 Lublin,

tel. (81) 7215323, kom. 0608402194

Księża Palotyni (Stowarzyszenie Apostolstwa Katolickiego) SAC

Rekolekjonista

Ks. Józef Krzeski SAC

ul. Żeromskiego 6, 05-400 Otwock, tel. (022) 779 29 92

Zakon Paulinów (Zakon Świętego Pawła Pierwszego Pustelnika) OSPPE

Prezes Stowarzyszenia Pomocy Osobom Uzależnionym
i ich Rodzinom „Jest nadzieja”

O. Ryszard Bortkiewicz OSPPE

ul. Św. Barbary 51, 42-212 Częstochowa,

tel. (034) 3671308, kom. 0609 107 841

Księża Filipini (Kongregacja Oratorium św. Filipa Neri) COr

Duszpasterz trzeźwości

ks. Leszek Woźnica COr

Święta Góra; 63-800 Gostyń Wielkopolski

tel. (065) 5720014; kom. 0604 194 660

e-mail: lescus7@wp.pl

**Módlmy się o to, aby nigdy nie zabrakło nam
czujności i gorliwości w walce o trzeźwość.**

Kard. Karol Wojtyła

KRAJOWA KSIĘGA KAPŁANÓW ABSTYNETÓW

L.p.	Imię i nazwisko	Rok ur.	Diecezja	Adres	Abstynent od roku	Deklarowany okres abstynencji
1.	Ks. Robert Mikos	1971	warszawska	ul. Szkolna 5; 05-822 Milanówek	1995	Na całe życie
2.	Ks. Kazimierz Nowak	1937	plocka	ul. Misionarska 1; 09-402 Plock	1997	Na całe życie
3.	Ks. Czesław Stolarczyk	1958	plocka	ul. Stary Rynek 17; 09-110 Sochocin	1988	Członek KWC
4.	Ks. Stanisław Dziekan	1956	plocka	09-471 Miszewo Murowane	1987	Członek KWC
5.	Ks. Tomasz Opaliński	1966	plocka	ul. Misionarska 1; 09-402 Plock	1987	Członek KWC
6.	Ks. Stanisław Kowalski	1946	włocawska	87-640 Działyń Mazowiecki	1992	Na całe życie
7.	Ks. Zbigniew Grabowski	1951	drohiczyńska	ul. Kościelna 7, 07-104 Stoczek Węgrowski	1974	Na całe życie
8.	Ks. Piotr Kulbacki	1954	łódzka	ul. Ks. F. Blachnickiego 2; 34-450 Krościenko	1979	Członek KWC
9.	Ks. Józef Czernwonka	1950	lubelska	ul. Popiarska 2; 24-300 Opole Lubelskie	1979	Członek KWC
10.	Ks. Kazimierz Piwowarczyk	1932	łęgnicka	ul. Jeleniogórska 56 A; 58-524 Nowy Kościół	1979	Na całe życie
11.	Ks. Henryk Korza	1936	łomżyńska	Al. Lipowa 24; 24-140 Nałęczów	1948	Na całe życie
12.	Ks. Władysław Żązel	1942	bielsko-żywiecka	34-383 Kamesznica	1979	Na całe życie
13.	Ks. Jacek Dudkiewicz	1964	plocka	ul. Wojska Polskiego 28a; 09-200 Sierpc	1988	Członek KWC
14.	Ks. Piotr Brzkałlik	1955	katowicka	ul. Solskiego 2; 40-749 Katowice	1996	Na całe życie
15.	Ks. Stanisław Zarych	1922	przemyska	Pl. Konstytucji 3 Maja 8; 37-700 Przemysł	1959	Na całe życie
16.	Ks. Tadeusz Fryc	1932	gliwicka	ul. Powstańców 15; 42-286 Koszęcin	1984	Członek KWC
17.	Ks. Jan Gomołka	1936	siedlecka;	ul. Piłsudskiego 62; 08-100 Siedlce	1955	Na całe życie
18.	Ks. Jan Szok	1932	sosnowiecka	ul. Orła 19; 41-205 Sosnowiec	1957	Na całe życie
19.	Ks. Henryk Grządko	1951	zielonogórsko-gorzowska	ul. Słoneczna 63; 66-400 Gorzów Wielkopolski	1983	Na całe życie
20.	Ks. Zbigniew Kantecki	1959	plocka	ul. Krzywa 15; 09-402 Plock (Trzepowo)	1979	Na całe życie
						Członek KWC
21.	O. Apolinary Kaźmierak	1934	Zakon Kapucynów	ul. Krzywe Koło 3, 18-400 Łomża	1966	Na całe życie
22.	Ks. Józef Zielonka	1946	częstochowska	ul. Warszawska 452 A; 42-200 Częstochowa	1975	Na całe życie

23.	Ks. Wiesław Kondratowicz	1948	kaliska	ul. Kościelna 12; 63-325 Kowalew	1975	Na całe życie
24.	Ks. Dariusz Kwiatkowski MIC	1960	Zgromadzenie XX. Marianów; ul. Klasztorna 4; 62-563 Licheń		1980	Na całe życie
25.	Ks. Waldemar Kostrubiec	1955	zamojsko-lubaczowska	22-604 Tarnawatka	1994	Na całe życie
26.	O. Piotr Pawlita OFM Cap	1957	Zakon Kapucynów	ul. Bielińskiego 26; 26-420 Nowe Miasto	1989	Na całe życie
27.	O. Damian Zawitkowski OFM Cap	1932	Zakon Kapucynów	ul. O. H. Koźmińskiego 36; 05-170 Zakroczym	1975	Co roku ponawiam
28.	Ks. Ryszard Konecki	1962	sandomierska	Wydrza 175; 39-410 Grębów	1980	Na całe życie
29.	Ks. Andrzej Szopirski	1967	pełpińska	ul. Pocztowa 9; 89-410 Wębońsk	1987	Na całe życie
30.	Ks. Józef Sobotka	1959	siedlecka	ul. Ks. Stanisława Pielasy 3; 08-105 Holubia	1979	Członek KWC
31.	Ks. Stanisław Stęchły	1936	przemyska	Wygarki 305; 37-500 Jarosław	Od I Komunii św.	Na całe życie
32.	O. Tomasz Alexiewicz OP	1948	Zakon Dominikanów	ul. Dominikańska 2; 02-738 Warszawa	1979	Na całe życie
33.	Ks. Tomasz Jacek Bartkowiak	1966	włocławska	ul. Kazimierza Wielkiego 13; 87-820 Kowal	1984	Członek KWC
34.	Ks. Maciej Figura	1961	rzeszowska	ul. Dobrzecka 281; 38-100 Strzyżew – Członek KWC	1988	Na całe życie
35.	Ks. Józef Winiarski CSMA † 2002	1936	Zgromadz. XX. Michałitrów Pawlikowice 1; 32-020 Wieliczka		1944	Na całe życie
36.	Ks. Tomasz Wilga	1969	łomżyńska	ul. Szpitalna 1; 19-230 Szczuczyn Białostocki	1987	Członek KWC
37.	Ks. Bogusław Głodowski	1957	gdańska	ul. Słowackiego 161; 80-298 Gdańsk 43	1980	Na całe życie
38.	Ks. Paweł Waruszewski	1971	płocka	ul. Św. Wojciecha 15; 06-150 Nasielsk	1994	Na całe życie
39.	Ks. Andrzej Sroka	1974	rzeszowska	Niechobrz 274; 36-047 Niechobrz – Członek KWC	1996	Na całe życie
40.	Ks. Wojciech Ignasiak	1965	katowicka	ul. Gawronów 20; 40-527 Katowice	1985 Członek KWC od 1987	
41.	Ks. Henryk Bartuszek	1956	warszawska	ul. Grójecka 38; 02-314 Warszawa	1977	Członek KWC
42.	Ks. Grzegorz Ostrowski	1976	płocka	ul. Polna 9, 09-500 Gostynin	1997	Na całe życie
43.	Ks. Henryk Wierzejski	1937	siedlecka	ul. Kochanowskiego 11; 08-110 Siedlce	1955	Na całe życie
44.	Ks. Jan Wojcieszek	1936	kielecka	Małoszów 34, 28-530 Skalmierz	1958	Na całe życie
45.	O. Bernard Zieliński CSsR	1939	Zgrom. Redemptorystów	ul. Sikorskiego 23; 67-200 Głogów	1966	Na całe życie
46.	Ks. Jerzy Szakiel	1961	zielonogórsko-gorzowska	67-320 Niegosławice	1986	Na całe życie
47.	Ks. Zbigniew Wokotrub	1957	zielonogórsko-gorzowska	ul. Szkolna 3; 66-534 Trzebiech	2001	Na całe życie
48.	Ks. Tadeusz Wielgowski	1956	zielonogórsko-gorzowska	ul. Kościelna 3; 66-211 Ołobok	1984	Na całe życie
49.	Ks. Henryk Mucha	1952	poznńska	ul. Kościelna 4; Kunowo; 63-800 Gostyń	1970	Na całe życie

50.	Ks. Grzegorz Jendrzewski	1962	placka	ul. Nowowiejskiego 2; 09-400 Plack	2000	Na całe życie
51.	O. Jan Karczewski OFM Cap.	1972	Zakon Kapucynów	ul. O. H. Koźmińskiego 36; 05-170 Zakroczym	1990	Na całe życie
52.	Ks. Józef Krzeski SAC	1931	Księża Pallotyni	ul. Żeromskiego 6; 05-400 Otwock	1960	Na całe życie
53.	Ks. Zygmunt Helejcio	1945	Koszański-kołobrzeczka	77-235 Trzebielino 88	1982	Na całe życie
54.	Ks. Krzysztof Włodarczyk	1961	Koszański-kołobrzeczka	ul. Seminaryjna 2; 75-950 Koszalin	1987	Członek KWC
55.	Ks. Marek Matusik	1964	siedlecka	Nowe Opole 173 B; 08-110 Siedlce 2	1983	Na całe życie
56.	Ks. Konstanty Kusyk	1967	siedlecka	Nowe Opole 173 B; 08-110 Siedlce 2	1983	Na całe życie
57.	Ks. Jan Piętkosz	1955	siedlecka	ul. Piłsudskiego 62; 08-110 Siedlce	1983	Na całe życie
58.	Ks. Józef Skorodruk	1939	siedlecka	ul. Piłsudskiego 62; 08-110 Siedlce	1955	Na całe życie
59.	Ks. Antoni Laszuk	1930	siedlecka	21-500 Biała Podlaska	1955	Na całe życie
60.	Ks. Józef Szajda	1932	siedlecka	ul. Floriańska 5; 08-110 Siedlce	1955	Na całe życie
61.	Ks. Stefan Komar	1933	siedlecka	ul. Floriańska 5; 08-110 Siedlce	1955	Na całe życie
62.	Ks. Eugeniusz Gaładyk	1933	siedlecka	ul. Kościuski 10; 08-110 Siedlce	1955	Na całe życie
63.	Ks. Kazimierz Korszniewicz	1956	siedlecka	ul. Staromiejska 11; 21-560 Międzyrzec Podlaski	1955	Na całe życie
64.	Ks. Józef Huszałuk	1935	siedlecka	21-450 Stoczek lukowski	1955	Na całe życie
65.	Ks. Janusz Potapczuk	1938	siedlecka	ul. Kościuski 10; 08-110 Siedlce	1955	Na całe życie
66.	Ks. Franciszek Hoida	1939	siedlecka	Rostoryś Kościelny	1966	Na całe życie
67.	Ks. Edmund Waluszko	1929	siedlecka	Hadynów; 08-207 Olszanka	1971	Na całe życie
68.	Ks. Józef Franczuk	1941	siedlecka	07-107 Wyszaków;	Od I Komunii św.	Na całe życie
69.	Ks. Henryk Drozdek	1947	siedlecka	Oleksin; 08-122 Bojnie	1972	Na całe życie
70.	Ks. Eugeniusz Filipiuk	1960	siedlecka	ul. Lubelska 61; 21-560 Międzyrzec Podlaski	1988	Członek KWC
71.	Ks. Jan Dzięga	1950	siedlecka	ul. Floriańska 5; 08-110 Siedlce	Od I Komunii św.	Na całe życie
72.	Ks. Jan Siemnicki (†2003)	1954	siedlecka	ul. Floriańska 5; 08-110 Siedlce	Od I Komunii św.	Na całe życie
73.	Ks. Sylwester Ługowski (†2003)	1959	siedlecka	Szpak; 21-545 Kornica	Od I Komunii św.	Na całe życie
74.	Ks. Andrzej Żelazo	1960	siedlecka	Osiny Dobre; 08-124 Mokobody	1988	Na całe życie
75.	Ks. Zygmunt Pena	1960	siedlecka	Krynki k. Łukowa	1992	Na całe życie
76.	Ks. Andrzej Aftyka	1966	siedlecka	Życzyn; 08-452 Wola Życka	1992	Ponawia co roku
77.	Ks. Konrad Poterek	1968	siedlecka	08-412 Borowie	1990	Na całe życie
78.	Ks. Marek Bonuc	1951	siedlecka	Kostań	1980	Członek KWC

79.	Ks. Piotr Pačkowski	1964	siedlecka	ul. Kochanowskiego 11; 08-110 Siedlce	1980	Członek KWC
80.	Ks. Zbigniew Paweł Maciejewski	1965	plocka	Plac Narutowicza 3; 09-402 Plock	1983	Członek KWC
81.	Ks. Robert Włodkowski	1963	szczecińsko-kamieńska	ul. Kard. S. Wyszyńskiego 2F; 72-009 Police	1990	Na całe życie
82.	Ks. Mirosław Żak	1959	krakowska	Ul. Babirskiego 29/22A/26; 30-393 Kraków	1979	Na całe życie
83.	Ks. Zdzisław Cizmiński	1944	zamojsko-lubaczowska	ul. Kolegiacka 3; 22-400 Zamość	Od I Komunii św.	Na całe życie
84.	Ks. Tomasz Bazar	1976	zamojsko-lubaczowska	ul. Nowa 11; 22-500 Hrubieszów	1995	Członek KWC
85.	Ks. Robert Strus	1976	zamojsko-lubaczowska	ul. Paderewskiego 13 a; 22-600 Tomaszów Lubelski	1999	Członek KWC
86.	Ks. Janusz Zdunkiewicz	1960	plocka	09-411 Biała k. Plocka	1984	Na całe życie
87.	O. Adam Zawacki OFM Conv.	1969	Zakon Francisz. Conv.	ul. Franciszkańska. 4, 76-150 Darłowo; Od I Komunii św.;	Członek KWC; Na całe życie	
88.	O. Oskar Puskiewicz OFM	1955	Zakon Franciszkanów	ul. Reformacka 1, 98-300 Wieluń	1979	Na całe życie
89.	Ks. Zygmunt Klim	1960	katowicka	Pl. Wyzwolenia 21, 40-423 Katowice	1980	Na całe życie
90.	Ks. Jarosław Kędra	1978	zamojsko-lubaczowska	ul. Kościelna 50, 23-415 Książ polski	1997; Członek KWC;	Na całe życie
91.	Ks. Bogdan Marciniak	1967	łódzka	ul. Skarbowska 63, 91-473 Łódź	1984	Członek KWC
92.	Ks. Wojciech Puciato	1964	szzecińsko-kamieńska	ul. Kard. S. Wyszyńskiego 2F, 72-009 Police	1988	Na całe życie
93.	Ks. Zdzisław Gacek	1940	krakowska	32-438 Trzebnia 165,	1993	Na całe życie
94.	Ks. Jarosław Tomaszewski	1975	plocka	ul. Gierzyńskiego 29, 09-407 Plock	2000	Na całe życie
95.	Ks. Zbigniew Tartak	1964	zielonogórsko-gorzowska	ul. Piastowska 4, 62-415 Kolsko	1983	Na całe życie
96.	O. Marek Karczewski CSSp.	1961	Zgr. Ducha Świętego	Al. Jana Pawła II 117, 85-152 Bydgoszcz	2001	Na całe życie
96.	Ks. Zbigniew Guzy	1962	tarnowska	Al. M. B. Fatimskiej 3933-100 Tarnów	2001	Na całe życie
97.	Ks. Witold Semeniuk	1962	siedlecka	Wola Wereszczyńska	Od czasów seminarijnych	Na całe życie
98.	Ks. Eugeniusz Pepa	1950	siedlecka	Dubeczno	1967	Na całe życie
99.	Ks. Józef Kuzawiński	1963	siedlecka	Wereszczyn	Od czasów seminarijnych	Na całe życie

* Drukując Krajową Księgę Kapłanów Abstynentów odpowiadamy na apel Prymasa Tysiąclecia, który w Liście do kapłanów w sprawie wzmocnienia kościelnej działalności trzeźwościowej z 8 grudnia 1979 r. napisał: „Przez całkowitą abstynencję duchowieństwa katolickiego - do trzeźwości całego Narodu polskiego!”. Prosimy, zatem o poinformowanie nas - Drodzy Bracia Kapłani - o swoich decyzjach abstynenckich, abyśmy przez opublikowanie waszych danych w tej Księdze, mogli w ten sposób utworzyć wspólnotę kapłanów - abstynentów.

Zgłoszenia proszę przysyłać pod adres: Ks. Zbigniew Kaniecki, ul. Krzywa 15, 09-402 Plock (Trzepowo).

Ruchy, stowarzyszenia i organizacje apostołstwa trzeźwości

Katolickie Stowarzyszenie Trzeźwości „Oliwia”

Powstało 27 lipca 2004 roku w Gdańsku Oliwie. Dnia 27 listopada 2005 r. w katedrze oliwskiej Stowarzyszenie zainauguowało swoją działalność.

Motywy powołania Stowarzyszenia są słowa Ojca św. Jana Pawła II: «... duszpasterstwo nad wykorzenieniem plagi alkoholizmu jest szczególnie służbą ludzkości...». W liście do Abp Tadeusza Gocłowskiego członkowie Komitetu Założycielskiego napisali: «Poprzez nasze kilkunastoletnie uczestnictwo w wielorakich formach duszpasterskiego życia trzeźwościowego (m. in. organizowanie dni skupienia AA w Ośrodku Apostołstwa Trzeźwości w Zakroczymiu, rekolekcji w Zgromadzeniu Misjonarzy Krwi Chrystusa w Swarzewie, pielgrzymek do częstochowy, Lichenia i wielu innych uświęconych miejsc, miejscowych pielgrzymek z Oliwy do Matemblewa) nabylśmy doświadczeń, które pozwalają nam dzisiaj podjąć trud zorganizowania takiego właśnie stowarzyszenia. Nasza propozycja skierowana jest do ludzi o wspólnych zainteresowaniach, ludzi wrażliwych, kochających kulturę i przyrodę, preferujących alternatywny, niealkoholowy sposób życia. Poprzez zmianę sposobu myślenia i działania będziemy chcieli wspólnie pokazać, że abstynencja nie może być celem samym w sobie, że można – i należy – trzeźwić radosnie i, że owa trzeźwość jest nam dana jako wartość pozytywna a nie kara».

Adres: ul. Biskupa E. Nowickiego 5; 80-330 Gdańsk Oliwa

Komitet Założycielski: Andrzej Klimiuk, Eugeniusz Leszczyński, Aleksy Gulewicz

tel.: Andrzej (058) 5110580; kom. 601 173 820

oraz Alek (058) 550 33 58; kom. 502 392 092

Maksymiliański Ruch Trzeźwości w parafii św. Rafała Kalinowskiego w Gdańsku Złotej Karczmi

Powstał we wrześniu 1999 roku. Gromadzi on przede wszystkim członków ruchów samopomocowych, i rodzin z parafii, sympatyków i przyjaciół, wszystkich, którzy przyjmują jako zasadę swojego życia – trzeźwość i abstynencję. Gromadzimy się zawsze w II środę każdego miesiąca, na wieczornej Mszy św. i spotkaniu formacyjnym w salce katechetycznej.

W ramach ruchu Maksymiliańskiego działa – *Róża Różańcowa* złożona z całych rodzin. Aktywnie włączamy się w prace w parafii, różaniec w październiku, Droga Krzyżowa w wielkim poście oraz tydzień modlitw o trzeźwość, w trzeźwościową diecezjalną pieszą pielgrzymkę z Oliwy do Matemblewa 15 sierpnia, na ogólnopolską pielgrzymkę ruchów trzeźwościowych do Częstochowy w II niedzielę czerwca. Organizujemy wiele innych rodzinnych spotkań, gdzie uczymy się nowego trzeźwego stylu życia.

Adres: 80-298 Gdańsk-Złota Karczma, ul. Złota Karczma 24 /Parafia św. Rafała Kalinowskiego, Gdańsk Złota Karczma/

Animatorzy: Joanna i Jarosław Pelplińscy, 80-298 Gdańsk, ul. Słabego 7/60 Janina Bokun, 80-298 Gdańsk, ul. Słabego 3/57

Moderator: Ks. Bogusław Głodowski, diecezjalny duszpasterz trzeźwości, adres: 80-298 Gdańsk, ul. Słowackiego 161, tel: /058/32-14-205

* * *

Fundacja „Abstynencja i Trzeźwość”

Założona 5 czerwca 2000 roku, przy parafii św. Rafała Kalinowskiego, ma ona na celu pomoc osobom uzależnionym od alkoholu, narkotyków, nikotynizmu i podobnych środków oraz ich rodzinom. Do wyznaczonych sobie celów związanych z profilaktyką: spotkania z młodzieżą, obozy, pielgrzymki, kolonie, zimowiska dla rodzin, dzieci i młodzieży, szukamy sponsorów i możliwości sfinansowania naszych przedsięwzięć. Nasi wolontariusze mają dyżury w salce parafialnej każdej niedzieli po Eucharystii od godz. 10.00 do 13.00.

Regon: 192522293

NIP: 957-08-05-797

Adres: 80-298 Gdańsk, ul. Złota Karczma 24,

Prezes: Jarosław Pelpliński, 80-298 Gdańsk, ul. Słabego 7/60,

* * *

Centrum Psychologiczno-Pastoralne „Metanoia”

CPP Metanoia to środowisko, gdzie otrzymasz pomoc psychologiczną, duchową, pedagogiczną, prawną i religijną. Celem Centrum jest pomoc człowiekowi przeżywającemu trudności, służba wobec cierpiących i stymulacja rozwoju dla poszukujących

Możesz u nas spotkać kompetentnych specjalistów: psychologów, pedagogów, księży, lekarzy i prawników. Pomocą gotowi są służyć wolontariusze i grupy wsparcia. Ogółem ekipa Centrum liczy ponad 30 osób.

Do Centrum może przyjść każdy, szczególnie osoby cierpiące z powodu uzależnienia lub współuzależnienia, dotknięte przemocą fizyczną i psychiczną, przeżywające stratę kogoś bliskiego, znajdujące się w kryzysie duchowym czy światopoglądowym.

Naszym klientom proponujemy: poradnictwo oraz terapię indywidualną i grupową. Można też skorzystać z treningów, szkoleń, warsztatów. Funkcjonują grupy wsparcia oraz wolontariat.

Nasze doświadczenie pozwala nam powiedzieć, że dzięki uzyskanej tu pomocy wiele osób przezwyciężyło nękające je trudności. Podkreślają, że „było warto...” Cieszą się, że nie zostali sami ze swoimi problemami.

Jak się z nami skontaktować?

Formy działalności CPP „Metanoia”

- Terapia indywidualna
- Terapia grupowa
- Poradnictwo
- Psychoprofilaktyka uzależnień
- Organizacja sympozjów o rodzinie
- Grupy wsparcia
- Prowadzenie warsztatów:
  - Akceptacja siebie
  - 12 kroków
  - Kształtowania umiejętności wychowawczych
  - Warsztaty zastępowania agresji

Jak pogłębić relację z sobą i innymi ludźmi?- program psychoedukacyjny dla młodzieży.

Kursy przedmałżeńskie

- Organizacja wolontariatu „Pokolenie JPPII”
- Spotkania otwarte z psychologią chrześcijańską (każdy III czwartek miesiąca – Kaplica Miłosierdzia Bożego w Płocku)

Centrum Psychologiczno-Pastoralne „Metanoia”

Adres: ul Kobylińskiego 21a

09-400 Płock

tel. /24/ 268-66-81, 268-04-48

www. metanoia. pl
plock. opoka. org. pl

e-mail: metanoia@op.pl

Konto: Bank PeKaO S.A. II o/Płock, ul. Kwiatka 4, 09-400 Płock

nr: 1412401721111001000316986

Licheńskie Centrum Pomocy Rodzinie i Osobom Uzależnionym

Licheńskie Centrum Pomocy Rodzinie i Osobom Uzależnionym jest darem dla osób potrzebujących pomocy duchowej i psychologicznej, złożonym na ręce Ojca Świętego Jana Pawła II podczas Jego wizyty w Sanktuarium Licheńskim w dniach 7-8 czerwca 1999. Jest dziełem apostolskim w dziedzinie trzeźwości oraz ewangelizacji i odnowy rodziny, prowadzonym przez Zgromadzenie Księży Marianów. Stanowi dzieło miłosierdzia na rzecz „*nowych ubogich*” współczesnego Kościoła i świata, a więc ludzi pozbawionych sensu życia i wiary w Boga, przeżywających kryzysy osobiste i rodzinne, osób uzależnionych, cierpiących i chorych. Jest ono odpowiedzią na apel Jana Pawła II „*o wyobraźnię miłosierdzia*”.

Licheńskie Centrum Pomocy swojej służbie stawia Boga obecnego w drugim człowieku. Zwłaszcza w człowieku słabym i cierpiącym. Chcemy służyć wszystkim potrzebującym pomocy na wzór Chrystusa – „*Najmiłosierniejszego Samarytanina*”. Ten bowiem, który powiedział: „*Bierzcie i jedzcie, to jest Ciało moje*” Mt 26,26, Ten sam powiedział: „*Wszystko, co uczyniliście jednemu z tych braci moich najmniejszych, Mnieście uczynili*” Mt 25,40.

Siłę do naszej służby czerpiemy ze Mszy Świętej, modlitwy różańcowej i koronki do Bożego miłosierdzia, którą odmawiamy codziennie o godz. 1500 przed Najświętszym Sakramentem w intencji trzeźwości i świętości rodzin.

Ścisła współpraca Apostolatu Trzeźwości i Odnowy Rodziny stwarza dobry klimat całościowego rozwiązywania problemów osobistych i rodzinnych. Licheńskie Centrum stawia sobie następujące zadania:

W ramach Apostolatu Trzeźwości:

- Pomoc osobom nadużywającym alkoholu, uzależnionym od narkotyków, nikotyny i innych nałogów oraz członkom ich rodzin.
- Wspieranie i motywowanie do leczenia uzależnienia i współuzależnienia (cała rodzina potrzebuje pomocy).
- Informowanie o działalności placówek odwykowych oraz grup samopomocowych.
- Terapia trzeźwiejących alkoholików i ich rodzin.
- Mityngi grup: AA, Al-Anon, DDA (w siedzibie Centrum).
- Pomoc w sytuacjach kryzysowych: przemoc domowa, oddziaływanie sekt, choroby i zaburzenia psychiczne.
- Telefon zaufania – Dyżur duszpasterza, psychologa, terapeuty uzależnień, doradcy rodzinnego – (063) 2708132 codziennie od 800 do 1800

- Profilaktyka w dziedzinie uzależnień – spotkania z dziećmi i młodzieżą (w siedzibie Centrum, w szkołach).
- Prelekcje dla grup zorganizowanych na temat różnych uzależnień i form pomocy (w siedzibie Centrum).
- Księgarnia z literaturą z zakresu uzależnień.

W ramach Apostolatu Odnowy Rodziny:

- Przygotowanie do sakramentu małżeństwa i odpowiedzialnego rodzicielstwa.
- Nauka metod naturalnego planowania rodziny /antykoncepcja jest grzechem/.
- Pomoc w rozwiązywaniu kryzysów małżeńskich.
- Nauka dialogu małżeńskiego, pogłębianie duchowości małżeńskiej.
- Pomoc rodzicom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych.
- Poradnictwo w zakresie adopcji dzieci.
- Obrona życia poczętego – duchowa adopcja.
- Wsparcie duchowe i terapeutyczne dla kobiet, które dokonały aborcji.
- Duszpasterstwo małżeństw niesakramentalnych.
- Informowanie o poradniach rodzinnych, stowarzyszeniach i wspólnotach rodzin.
- Księgarnia z literaturą o tematyce małżeńskiej i rodzinnej.

Przyjmujemy wpisy do Ksiąg: duchowej adopcji dziecka poczętego oraz czasowej i wieczystej abstinencji od alkoholu, narkotyków, nikotyny.

Organizujemy: Ogólnopolskie Spotkania Trzeźwościowe w Licheniu, re-kolekcje, warsztaty duchowości i obozy szkoleniowo-terapeutyczne dla osób uzależnionych i członków ich rodzin.

Szczegóły: www.pomoclichen.home.pl

Licheńskie Centrum Pomocy Rodzinie i Osobom Uzależnionym

Adres: ul. Klasztorna 4, 62 – 563 Licheń Stary;

tel. 063/2708132; 2708167

E-mail: pomoclichen@home.pl

Strona internetowa: <http://www.pomoclichen.home.pl>

* * *

Studium Animatorów Trzeźwości Archidiecezji Łódzkiej.

W dniu 1 sierpnia 2005 r. (w miesiącu abstinencji) Metropolita Łódzki Arcybiskup Władysław Ziółek powołał archidiecezjalne Studium Animatorów Trzeźwości. Zespół kierowniczy Studium stanowią Moderator Krajowy Krucjaty Wyzwolenia Człowieka ks. dr Piotr Kulbacki oraz ks. mgr Jan

Cholewa i mgr Agnieszka Borowicz. Studium zostało powołane we współpracy z Krucjatą Wyzwolenia Człowieka i Stowarzyszeniem Wspierania Dział Ewangelizacji „AGAPE” w Łodzi. Program Studium uzyskał aprobatę PARPA.

Celem Studium jest przygotowanie osób, podejmujących służbę w parafii w zakresie profilaktyki dla dorosłych i młodzieży. Osoby te zostaną przygotowane do prowadzenia działań informacyjno-konsultacyjnych w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych.

Uczestnicy Studium mają nabyć umiejętności wstępnego diagnozowania problemu, wskazania możliwości pomocy, sposobu informowania o problemie i możliwościach rozwiązywania w parafiach, właściwego organizowania spotkań i modlitw, współpracy z różnymi środowiskami zajmującymi się rozwiązywaniem problemów alkoholowych. Zajęcia odbywają się raz w miesiącu przez jeden rok.

Do udziału w Studium zostali zaproszeni: członkowie ruchów, stowarzyszeń, grup charytatywnych w parafiach, kanceliści parafialni, członkowie grup samopomocowych, rodzice, wychowawcy, nauczyciele, katecheci, oraz inne osoby pragnące zaangażować się w rozwiązywanie problemów alkoholowych. Uczestnikami Studium mogą być osoby świeckie oraz księża i siostry zakonne.

Zespół prowadzący, po zebraniu doświadczeń w roku 2005/2006 zamierza wraz z prowadzącymi od 20 lat analogiczne studium w archidiecezji krakowskiej przygotować podręcznik Studium.

Kontakt ze Studium:

ks. Jan Cholewa, 93-549 Łódź,
ul. Przyszkole 2, tel. 42/682 65 79.

* * *

Za dar – trzeźwości – Ciebie Boga wysławiamy JUBILEUSZ

Jubileusz 20 – lecia Ruchu Trzeźwości im. św. Maksymiliana Marii Kolbe w naszej parafii ma szczególnie wielkie znaczenie w życiu każdego z nas, jak również w życiu naszej całej parafii.(21.08.2005) Przynosi on wielką radość i wyzwala energię, która jeszcze ukryta w możliwościach naszej wspólnoty parafialnej pozwala nam wszystkim włączyć się w umiłowanie Chrystusa w tym Roku Eucharystycznym. Jubileusz nasz obchodziliśmy w miesiącu sierpniu, miesiącu świąt Maryjnych i rocznicy męczeńskiej śmierci Patrona naszego ruchu – św. Maksymiliana Marii Kolbe. W sierpniu tak często Polacy podejmowali ważne dla Narodu decyzje...

Nasza wspólnota RTMK włącza się szczególnie poprzez codzienną modlitwę w intencji uzależnionych, różańiec i Mszy św. w intencji trzeźwości w każdą trzecią niedzielę miesiąca. Modlitwą wspieramy Radnych naszego miasta, wszystkie ruchy trzeźwości, więźniów, rodziny uzależnionych w ich nieustannym wysiłku i czynnym zaangażowaniu się na niwie trzeźwości, ładu moralnego i wsparcia materialnego jak i powrotu do społeczeństwa. Współdziałamy ze wszystkimi organizacjami, które walczą z przejawami zła jakie niesie alkoholizm w rozpijaniu społeczeństwa. Jesteśmy i z tymi najbardziej potrzebującymi, biorąc udział w działalności parafialnego „Caritasu” jak zbierając ofiary na „Dar serca” i inne stowarzyszenia. Zwieńczeniem naszych poczynań jest Parafialna Złota Księga Trzeźwości, dokument jedności i pragnień, solidarności i troski rodzin o swoich najbliższych uzależnionych i wiarą w odnowę i otrzeźwienie.

Idziemy drogą świadomości za los naszej Ojczyzny i każdego z nas skupieni wokół Chrystusa. Drogę wskazuje nam Biblia i nasz Wielki Rodak Papież Jan Paweł II. „Aby to świadectwo było skuteczne, trzeba rozbudzić w każdym wierzącym prawdziwą tęsknotę za świętością, mocne pragnienie nawrócenia i osobistej odnowy w klimacie coraz żarliwszej modlitwy i solidarności z bliźnimi, zwłaszcza tymi najbardziej potrzebującymi” (Tertio millennio adveniente 42) Zadania Parafialnego Ruchu Trzeźwości, jedyne w parafiach tczewskich, które stają jeszcze przed nami powierzamy wstawiennictwu Matki Bożej, Matki Odkupiciela i patronowi naszego ruchu św. Maksymilianowi, aby nieomylnie kierowali nasze kroki ku Chrystusowi w czasie tego trzeciego tysiąclecia.

*Ruch Trzeźwości im. św. Maksymiliana Kolbego
w parafii pw. Św. Józefa w Tczewie*

* * *

Ruch „Wesele Wesel” Wesele Wesel – Wrocław 2006

Dzięki inicjatywie ks. Kanonika Władysława Zązła proboszcza parafii Kamesznica, Kapelana Związku Podhalan od 1995 r. na przełomie lipca i sierpnia organizowane są spotkania małżeństw, które miały wesela beزالkoholowe pod nazwą WESELE WESEL.

Celem tych spotkań jest:

- promocja postaw abstynenckich
- zachęcenie do organizowania wesel i innych uroczystości bez alkoholu
- pokazanie możliwości organizowania uroczystości bez alkoholu przy pomocy wodzirejów

– pogłębianie więzi małżeńskich i rodzinnych oraz życia religijnego.

Centralnym punktem spotkania jest uroczysta Msza Święta z odnowieniem przyrzeczeń małżeńskich. W programie znajdują się też konferencje, warsztaty, zajęcia dla dzieci itp.

Co roku spotkania te odbywały się w różnych miejscowościach:

1995 i 1996 Kamesznica; 1998 Częstochowa; 1999 Watykan / Stary Sącz; 2000 Kraków; 2001 Białystok; 2002 Koszęcin; 2003 Ludźmierz; 2004 Warszawa; 2005 Olsztyn

W 2006 roku Wesele Wesel jest organizowane we Wrocławiu w dniach 27-30 lipca. Zapraszamy małżonków, którzy organizowali wesela bezalkoholowe a także narzeczonych, którzy chcieliby mieć właśnie takie wesele do przyjazdu do Wrocławia.

Koordynatorzy „Wesela Wesel”

Lucyna i Jarosław Kłękowie

tel. 0-694071587

e-mail: weseleweselwroclaw@op.pl; www.weselewesel.org;

www.weselewesel.republika.pl/galeria.htm

Inicjatorem spotkań i opiekunem jest:

Ks. kan. Władysław Zązel, 34-383 Kamesznica

tel. (033) 8625218 kom. 502 740 472

* * *

Ukazał się podręcznik rekolekcji „Ewangelia Wyzwolenia”

„Wyzwoleni w Chrystusie” – to podręcznik który proponuje fascynującą przygodę, której inicjatorem był sługa Boży ks. Franciszek Blachnicki. Jej uczestnikami stali się jego liczni współpracownicy oraz naśladowcy także w czasach dzisiejszych.

Spotkania ewangelizacyjne prowadzone w parafiach czy w różnych środowiskach, poprzedzone przygotowaniem zespołu ewangelizacyjnego, stają się miejscem wyzwolenia mocą Ewangelii Chrystusowej. Choć w rekolekcjach podejmowany jest na pierwszym planie problem alkoholowy, to przecież dotyczą one wszystkich uzależnień „uwłaczających godności człowieka”.

Uczestnicy rekolekcji „Ewangelia Wyzwolenia” otrzymują propozycję twórczego stylu życia poprzez promowanie człowieka wolnego, a wspierającego ludzi uzależnionych i chroniącego młodzież.

Nowe wydanie podręcznika składa się z trzech części. Pierwsza wprowadza w zasady przygotowania rekolekcji ewangelizacyjnych, druga szczegółowo omawia nabożeństwa na każdy dzień rekolekcji parafialnych (lub środowiskowych, np. szkolnych), zaś część trzecia to program przygotowania zespołu prowadzącego. Redakcja książki jest bardzo przejrzysta, ułatwiająca

korzystanie zarówno kapłanom jak i animatorom. Całość została poprzedzona słowem biskupa Antoniego Dydycza – Przewodniczącego Zespołu Apostolstwa Trzeźwości przy Konferencji Episkopatu Polski.

Kilka środowisk już przygotowuje się do przeprowadzenia takich rekolekcji w adwencie i Wielkim Poście 2005/2006. Zachęcamy do korzystania z podręcznika i prowadzenia według niego rekolekcji. Pomocą i radą oraz innymi materiałami przydatnymi do przeprowadzenia rekolekcji służy Stanica Nr 1 Krucjaty Wyzwolenia Człowieka, 34-450 Krościenko n. D., ul. ks. Franciszka Blachnickiego 2, tel. 018/262 32 35, fax 262 56 41, e-mail: kwc@oaza.pl, www.kwc.oaza.pl

Wyzwoleni w Chrystusie – to podręcznik który proponuje fascynującą przygodę, której inicjatorem był sługa Boży ks. Franciszek Blachnicki. Jej uczestnikami stali się jego liczni współpracownicy oraz naśladowcy także w czasach dzisiejszych.

Spotkania ewangelizacyjne prowadzone w parafiach czy w różnych środowiskach, poprzedzone przygotowaniem zespołu ewangelizacyjnego, stają się miejscem wyzwolenia mocą Ewangelii Chrystusowej. Choć w rekolekcjach podejmowany jest na pierwszym planie problem alkoholowy, to przecież dotyczy one wszystkich uzależnień „uwłaczających godności człowieka”.

Uczestnicy rekolekcji otrzymują propozycję twórczego stylu życia poprzez promowanie człowieka wolnego, a wspierającego ludzi uzależnionych i chroniącego młodzież.

ks. Franciszek Blachnicki WYZWOLENI W CHRYSZCIE

ks. Franciszek Blachnicki

WYZWOLENI
W CHRYSZCIE

ISBN 83-89238-47-0

Podręcznik można otrzymać kontaktując się ze Stacją Nr. 1 Krucjaty Wyzwolenia Człowieka, a także w dobrych księgarniach lub w Wydawnictwie Światło-Życie, 30-312 Kraków, ul. Królowej Jadwigi 148, tel./fax 012/425 30 88, e-mail: wydawnictwo@oaza.pl, www.wydawnictwo.oaza.pl (sklep internetowy).

KONWENT ZAKROCZYMSKI

Mając na uwadze dotychczasowe doświadczenia w pracy trzeźwościowej, przedstawiciele kilku stowarzyszeń, które podejmują działania w celu krzewienia cnoty trzeźwości doszli do wniosku, iż istnieje potrzeba ożywienia współpracy pomiędzy osobami, ruchami, stowarzyszeniami i organizacjami działającymi na rzecz trzeźwości w wymiarze indywidualnym i społecznym.

W związku z tym postanowiono powołać do istnienia Konwent Zakroczymski. Konwent pragnie stać się płaszczyzną umożliwiającą efektywną współpracę wszystkim, którym zależy na trzeźwości każdego człowieka. Zapraszam wszystkich zainteresowanych na spotkania do Zakroczymia w dniach 20-21 lutego 2006 roku (początek 20 lutego o godz. 15.00) oraz 25-27 września 2006 r. (początek 25 września o godz. 15.00) w miejscowości Długie k. Strzelc Krajeńskich.

ks. Zbigniew Kaniecki

Do dnia 1 grudnia 2005 roku, następujące wspólnoty wyraziły wolę przynależności do Konwentu Zakroczymskiego:

- **Katolickie Stowarzyszenie Pomocy Osobom Uzależnionym i ich Rodzinom „Filadelfia” (Diecezja płocka)**
- **Ośrodek Apostolstwa Trzeźwości im. O. Benignusa Sosnowskiego w Zakroczymiu**
- **Ośrodek Trzeźwości Diecezji Płockiej**
- **Wspólnota rodzin uzależnionych pod patronatem Św. Michała Archanioła, Zelig i Ludwika Martin oraz Mateusza Talbota w Hamburgu**
- **Ruch Trzeźwości im. św. Maksymiliana Kolbego w parafii Skarszewy**
- **Duszpasterstwo trzeźwości dekanatu ciechanowskiego zachodniego (dekanalny duszpasterz trzeźwości ks. Teofil Kapuściński)**
- **Ruch Trzeźwości im. św. Maksymiliana Kolbego w Gdańsku – Przymorze**

Wspólnoty powyższe złożyły deklarację członkowską Konwentu Zakroczymskiego. W spotkaniach Konwentu Zakroczymskiego bierze udział więcej wspólnot.

WAŻNIEJSZE WYDARZENIA

20-21 lutego 2006 r. – Zakroczym (poniedziałek g. 15.00 – wtorek g. 13.00)
Wiosenna Sesja Zespołu Apostolstwa Trzeźwości i Diecezjalnych Dusz-
pasterzy Trzeźwości
Zakroczymski Konwent Organizacji Apostolstwa Trzeźwości w Polsce

26 lutego – 4 marca 2006 r.

XXXIX Tydzień Modlitw o Trzeźwość Narodu. Hasło: „Jan Paweł II
w służbie trzeźwości”

26 lutego 2006 r. (Niedziela przed Środą Popielcową) **Kamesznica**

VII Zimowe Igrzyska Abstynentów

Informacje: ks. Władysław Zązel, 34-383 Kamesznica; tel. (033) 8624822.

25 marca 2006 r. (sobota przed IV Niedzielą Wielkiego Postu) **Oświęcim-
-Brzezinka**

Droga Krzyżowa w intencji trzeźwości narodu po terenie obozu.

Informacje: ks. Władysław Zązel, 34-383 Kamesznica; tel. (033) 8624822.

1 maja 2005 r. diecezja rzeszowska

XVIII Piesza Pielgrzymka Krucjaty Wyzwolenia Człowieka z Rzeszowa
do Niechobrza

Informacje: ks. Maciej Figura, Dobrzechów 281, 38-100 Strzyżów

tel. (095) 8718455 kom. 608559337

e-mail: mfigura@rzeszow.opoka.org.pl

29 kwietnia 2006 – Szczepanów – diecezja tarnowska

I Diecezjalny Kongres Trzeźwości

Informacje: ks. Zbigniew Guzy; Al. Matki Bożej Fatimskiej 39; 33-100

Tarnów; tel. (014) 6223830; 6261014; kom. 0604265879;

e-mail: guzy@tarnow.opoka.org.pl

1-3 maja 2006 r. diecezja zielonogórsko-gorzowska

V Piesza Pielgrzymka Trzeźwości z Gorzowa do Rokitna

Informacje: Ks. Henryk Grządko, Ul. Słoneczna 63 66-400 Gorzów
Wielkopolski

tel. (095) 7227105; kom. 0600 857 105

28 maja 2006 r. (ostatnia niedziela maja) **diecezja siedlecka**

Piesza Pielgrzymka AA i AL.-ANON z Międzyrzecza Podlaskiego
do sanktuarium w Leśnej Podlaskiej

Informacje: ks. Jan Gomółka, ul. J. Piłsudskiego 62; 09-110 Siedlce; tel. (025) 6442195

10 czerwca 2006 roku XXVI Pielgrzymka Krucjaty Wyzwolenia Człowieka
groby założyciela, Sługi Bożego ks. Franciszka Blachnickiego w Krościenku

Informacje: e-mail: www.kwc.oaza.org.pl

14-15 czerwca 2006 r. (trzecia sobota i niedziela czerwca)

XXV Krajowa Pielgrzymka Apostolstwa Trzeźwości na Jasną Górę

Informacje: Ks. Henryk Korża, ul. Lipowa 24 24-140 Nałęczów;

tel. (081) 5014115

14-15 czerwca 2006 r. (trzecia sobota i niedziela czerwca) **diecezja legnicka**
VIII Piesza Pielgrzymka w intencji trzeźwości Narodu z Kowar do Sanktuarium Matki Bożej Łaskawej w Krzeszowie

Informacje: Ks. Kazimierz Piwowarczyk, ul. Jeleniogórska 56a; 59-540 Nowy Kościół; tel.(075) 7135617.

25-30 czerwca 2006 r. diecezja radomska

XVII Piesza Pielgrzymka w Intencji Trzeźwości Narodu z Radomia do Niepokalanowa

Kierownik Pielgrzymki: Ks. Mirosław Kszczot, ul. Sienkiewicza 13, 26-600 Radom; kom. 0608294408.

24-25 czerwca 2006 r. (ostatnia niedziela czerwca) **diecezja przemyska**

Pielgrzymka Grup Trzeźwościowych z Przemysła do Kalwarii Pałacowskiej.

Informacje: Ks. Stanisław Zarych, Plac Konstytucji 3 Maja 8, 37-700 Przemyśl; tel. (016) 679-08-30.

24-25 czerwca 2006 r. (ostatnia sobota i niedziela czerwca) **Kamesznica**
– diecezja bielsko – żywiecka

XVI Kamesznickie Dni Trzeźwości

Informacje: ks. Władysław Zązel, 34-383 Kamesznica; tel. (033) 8624822.

1-2 lipca 2006 r. diecezja toruńska

VII Pielgrzymka Piesza w Intencji Trzeźwości Narodu z Działdowa do sanktuarium Matki Bożej w Lipach koło Lubawy (Nawiedzenia Matki Bożej)

Informacje: Ks. Adam Filarski, ul. Nidzicka 4; 13-200 Działdowo; tel. (023) 6974542

6-11 lipca 2006 r. diecezja płocka

XVII Piesza Pielgrzymki w Intencji Trzeźwości Narodu z Ciechanowa, Bieżunia i Płocka do Niepokalanowa

Kierownik Pielgrzymki: Ks. Jarosław Tomaszewski, ul. Gierzyńskiego 29;
09-407 Płock; tel. (024) 2647592; kom. 607974695

5-11 lipca 2006 r. diecezja łomżyńska

VI Piesza Pielgrzymka w Intencji Trzeźwości Narodu Diecezji Łomżyńskiej z Ostrołki do Niepokalanowa

Kierownik Pielgrzymki: ks. Tomasz Wilga,; kom. 601317323

e-mail: twilga@lomza.opoka.org.pl

1-14 lipca 2006 r.

XXI Piesza Pielgrzymka Młodzieży z Warszawy-Strugi do Miejsca Piastowego

Informacje: Księża Michalici, Al. Józefa Piłsudskiego 248/252

05-261 Marki-Struga, te./fax 022/7811490.

Kierownik Pielgrzymki: ks. Tomasz Wilisowski CSMA, ul. Nałęczowska 96, 20-831 Lublin, tel. (081) 7215323, kom. 0608402194

29-30 lipca 2006 r. (ostatnia sobota lipca) Licheń – diecezja wrocławska

XIV Ogólnopolskie Spotkania Trzeźwościowe

Informacje: Ks. Paweł Rawski MIC, ul. Klasztorna 4, 62-563 Licheń Stary, tel. (063) 2708132; 2708167

Strona internetowa: <http://www.pomoclichen.home.pl> E-mail: pomoclichen@home.pl

27-30 lipca 2006r. Wrocławiu

XII Wesele Wesel (spotkanie małżeństw, które miały przyjęcia weselne bezalkoholowe)

Koordynatorzy Wesela Wesel: Lucyna i Jarosław Kłękowie;

tel. 0-694071587

e-mail: weseleweselwroclaw@op.pl; www.weselewesel.org; www.weselewesel.republika.pl/galeria.htm

Opiekun: ks. Władysław Zązel, 34-383 Kamesznica; tel. (033) 8624822. tel./fax (033) 8625218

SIERPIEŃ – MIESIĄC ABSTYNENCJI

5 sierpnia 2006 (pierwsza sobota sierpnia) – Koszalin

XV Ogólnopolska Pielgrzymka Trzeźwości na Górę Chełmską

Informacje: Tadeusz Rogowski, tel. (094) 341 12 77,

Redakcja „Gościa Niedzielnego”, ul. Piłsudskiego 6, 75-511 Koszalin

5 sierpnia 2006 (pierwsza sobota sierpnia) – diecezja tarnowska

III Marsz w Intencji Trzeźwości z Tarnowa (kościół bł. Karoliny) do Skrzyszowa (kościół św. Stanisława, biskupa i męczennika)

Informacje: ks. Zbigniew Guzy; Al. Matki Bożej Fatimskiej 39; 33-100 Tarnów; tel. (014) 6223830; 6261014; kom. 0604265879; e-mail: guzy@tarnow.opoka.org.pl

15 sierpnia 2006 – Gdańsk – Oliwa

XV Gdańska Pielgrzymka Trzeźwości (7 km)

Z Gdańska-Oliwy do Matemblewa (Sanktuarium Matki Bożej Brzemiennej)

Informacje: Ks. Bogusław Głodowski, ul. Słowackiego 161; 80-281 Gdańsk – Złota Karczma; tel. (058) 3214205

17-21 sierpnia 2006 r. Gietrzwałd (Sanktuarium Maryjne)

XI Spotkanie Wspólnoty Rodzin Katolickich z Problemem Alkoholowym

Informacje: Bożena i Marek Grunwald, ul. Husarska 8/7; 05-120 Legionowo; tel. (022) 7847125.

Opiekun: O. Krzysztof Kościelecki OFM Cap.

26-27 sierpnia 2006 – (ostatnia sobota i niedziela sierpnia) Krzeszów – diec. legnicka

Krzeszowskie Spotkania Trzeźwościowe w Bazylice M. B. Łaskawej.

Droga Krzyżowa (drożki Krzeszowskie), Msza Św., Apel, Poezja i piosenka religijna, nocne czuwanie, mityngi w grupach: AA, Al.-Anon, Al.-Ateen.

Informacje: Ks. Kazimierz Piwowarczyk, ul. Jeleniogórska 56a; 58-524 Nowy Kościół; tel. (075) 7135617.

26 sierpnia 2006 – (ostatnia sobota sierpnia) – diec. sandomierska

Diecezjalna Pielgrzymka Trzeźwościowa z Gorzyc do sanktuarium Matki Bożej Bolesnej w Radomyślu nad Sanem

Informacje: Ks. Ryszard Konecki; ul. Rynek 30; 27-425 Waśniów; tel. (041) 2646012; e-mail: koneckir@sandomierz.opoka.org.pl

27 sierpnia 2006 (ostatnia niedziela sierpnia) – (diecezja koszalińsko-kołobrzeska)

V Regionalna Pielgrzymka Trzeźwości z Polanowa na Górę Polanowską

Informacje: Klub Abstynenta „Feniks” w Polanowie

23-24 września 2006 – Szczepanów – diec. tarnowska

XXVII Diecezjalna Pielgrzymka w Intencji Trzeźwości

Informacje: ks. Zbigniew Guzy; Al. Matki Bożej Fatimskiej 39; 33-100 Tarnów; tel. (014) 6223830; 6261014; kom. 0604265879; e-mail: guzy@tarnow.opoka.org.pl

21 października 2006 r. – (III sobota października) Kalwaria Zebrzydowska

XII Pielgrzymka Duszpasterstwa Trzeźwości Archidiecezji Krakowskiej

Program: godz. 10. 00 Droga Krzyżowa; godz. 13.00 Msza Święta;
godz. 15.00 Nabożeństwo Różańcowe

Informacje: ks. Mirosław Żak, ul. Babińskiego 29/22A/26; 30-393 Kraków
tel. (012) 2624597; kom. 0501418612; e-mail: mzak@diecezja.krakow.pl

25-27 września 2006 r. (poniedziałek godz. 15.00 – środa godz. 13.00) – m.

Długie (diecezja zielonogórskogorzowska)

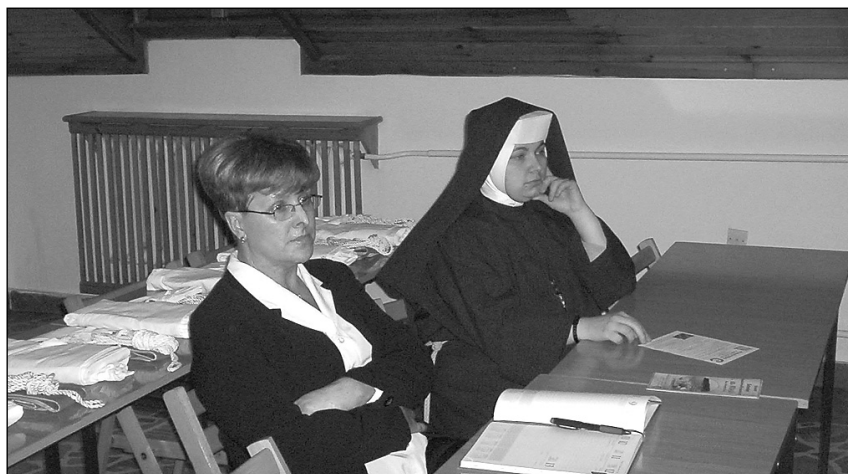
Jesienna Sesja Zespołu Apostolstwa Trzeźwości i Diecezjalnych Duszpasterzy Trzeźwości

Zakroczymski Konwent Organizacji Apostolstwa Trzeźwości w Polsce.

POLECAMY STRONY INTERNETOWE

- Ośrodek Trzeźwości Diecezji Płockiej:
<http://www.duszp.trzezowosci.plock.opoka.org.pl>
- Licheńskie Centrum Pomocy Rodzinie i Osobom Uzależnionym:
<http://www.pomoclichen.home.pl>
- Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:
<http://www.parpa.pl>
- Piesza Pielgrzymka Młodzieży z Warszawy-Strugi do Miejsca Piastowego:
<http://www.pielgmp.prv.pl>
- Centrum Psychologiczno-Pastoralne „Metanoia”:
<http://www.metanoia.plock.opoka.org.pl>
- dr Bohdan Woronowicz: <http://lekarz.net/bworonowicz/>
- Ośrodek Apostolstwa Trzeźwości im. O. Benignusa Sosnowskiego:
<http://www.oat.com.pl>
- Duszp. trzeźwości diecezji opolskiej:
<http://www.duszpasterstwo-trzezowosci.opole.opoka>
- Krucjata Wyzwolenia Człowieka: <http://www.oaza.org.pl/osrodek-kwc>
- Ogólnopolskie Spotkania Małżeństw, które miały wesela bezalkoholowe:
<http://www.werselewesel.org>
- Wodzirej: <http://www.wodzirej.pl/>
- prof. dr hab. Józef Styk, Uniwersytet Marii Curie Skłodowskiej w Lublinie – Zakład Socjologii Wsi i Miasta: <http://socjologiawsiimiasta.umcs.lublin.pl/>
- „Eleuteria” – Pismo Krucjaty Wyzwolenia Człowieka:
<http://www.eleuteria.oaza.org.pl/>
- Tarnowski Serwis Informacyjny – Twój Ślub, Twoje Wesele:
<http://www.wesele-tarnow.com/>

- Centrum Akmed: <http://www.akmed.zdrowie.net>
- Sejmowa Komisja Zdrowia: <http://www.sejm.gov.pl>
- Sanktuarium Matki Bożej Gietrzwałdzkiej: <http://www.gietrzwald.at.pl>
- Oficjalną stronę Wspólnoty AA w Polsce
<http://www.anonimowi-alkoholicy.org.pl/>
- Profesjonalny Portal Psychologiczny <http://www.psychologia.edu.pl/>
- Alkoholizm <http://www.alkoholizm.akcjasos.pl/>
- Rozwój osobisty w duchu... <http://www.persona.olsztyn.opoka.org.pl/>
- Naturalne planowanie rodziny – Liga Matżeństwo Matżeństwu
<http://www.lmm.pl/>
- Centrum Przeciwdziałania Psychomanipulacji <http://www.kulty.info/>
- Grupa AA „Bez dymka” <http://bez-dymka.fm.interia.pl/>
- Rudzkie Stow. Rodzin Abstynenckich „Zdrowe Życie”
<http://logokrokus1994.w.interia.pl/>
- Klub Abstynenta ARKA w Lubinie <http://arkalubi.w.interia.pl/>
- Stowarzyszenia Klub Abstynentów „Nowe Życie” w Zabrzu
<http://www.nowezycie.prv.pl/>
- KWC w diec. sandomierskiej
http://www.sandomierz.oaza.pl/diakonie/d_wyzwolenia/

Wiosenna Sesja Zespołu Apostolstwa Trzeźwości – Zakroczym 7-8 lutego 2005 r.
Od lewej: Wanda Śniegocka - Prezes Katolickiego Stowarzyszenia „Filadelfia”,
s. Natanaela - albertynka z Warszawy

WAŻNE ADRESY

- **Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**
01-458 Warszawa, ul. Szańcowa 25
tel. (022) 532 03 20, 533 20 325, 532 03 26, 836 78 72, 836 82 73,
836 69 01, 836 06 21, fax. (022) 836 81 66
e-mail: parpa@warman.com.pl, strona internetowa: <http://www.parpa.pl>
- **Instytut Psychiatrii i Neurologii**
02-957 Warszawa, ul. Sobieskiego 1/9,
Dyrektorem Instytutu jest doc dr hab. Danuta Ryglewicz
IPiN na zlecenie PARPA oraz biura ds. Narkomanii wydaje kwartalnik
„Alkoholizm i Narkomania”, którego redaktorem naczelnym jest Zenon
Kulka.
tel.: (0 22) 842-27-00, 642-66-11; fax: (0 22) 642-53-75;
e-mail: ipin@ipin.edu.pl; www: <http://www.ipin.edu.pl>
- **Instytut Psychologii Zdrowia i Trzeźwości**
02-412 Warszawa, ul. Gęślarska 3,
tel. (+48 22) 863-42-76, 863-90-97, 863-87-38; fax. (+48 22) 863-42-38;
e-mail: poczta@ipz.edu.pl; <http://www.ipz.edu.pl/>
- **ETOH – Fundacja Rozwoju Profilaktyki, Edukacji i Terapii Problemów Alkoholowych**
01-254 Warszawa, ul. Mszczonowska 6,
tel. (0 22) 524-57-83, 836-80-80, 836-80-89; fax. (0 22) 836-80-81;
e-mail: etoh@etoh.edu.pl
- **Ogólnopolski Ośrodek Koordynacji i Informacji Klubów i Stowarzyszeń Abstynenckich przy Warszawskim Stowarzyszeniu Abstynenckim**
01-045 Warszawa, ul. Kolska 2/4, tel./fax (022) 838 72 86
- **Krucjata Wyzwolenia Człowieka (Stanica nr 1)**
34-450 Krościenko nad Dunajcem, ul. Ks. Franciszka Blachnickiego 2,
tel. (018) 262-32-35
- **Ośrodek Apostolstwa Trzeźwości**
05-170 Zakroczym, ul. O. Honorata Koźmińskiego 36,
tel./fax (022) 785-22-08
e-mail: oat@kapucyni-www.opoka.org.pl,

strona internetowa: <http://www.oat.com.pl>

Konto: Ośrodek Apostolstwa Trzeźwości, Bank Spółdzielczy Nowy Dwór Mazowiecki, Oddział Zakroczym

Nr: 80110008-3000332-2700-61

- **Krajowy Ośrodek Ruchu Trzeźwości Im. Św. Maksymiliana Kolbego**
Rekolekcyjne Hospicjum Kapłańskie „PRZEMIANA I TRWANIE”
Al. Lipowa 24, 24-140 Nałęczów,
tel. 081/ 501 41 15
- **Fundacja „Światło-Życie”, Ośrodek Profilaktyczno-Szkoleniowy im. Ks. Franciszka Błachnickiego**
ul. Gawronów 20, 40-527 Katowice,
tel. 032/2053922
- **„Niebieska Linia” Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie**
ul. Szczotkarska 48A, 01-382 Warszawa,
Bezpłatna linia z całego kraju: 0800 120 002,
tel./fax: (0-22) 666 05 59;
e-mail: pogotowie@niebieskalinia.pl
Strona internetowa: <http://www.niebieskalinia.pl>
- **Sejmowa Komisja Zdrowia**
ul. Wiejska 4/6/8, 00-902 Warszawa,
tel. (022) 694 10 20
Strona internetowa: <http://www.sejm.gov.pl>
- **Europejskie Biuro Światowej Organizacji Zdrowia**
Biuro Łącznika WHO w Polsce
ul. Długa 38/40; 00-238 Warszawa
tel. (+48 22) 635 94 96; fax. (+48 22) 831 08 92
e-mail: who@pol.pl
- **Licheńskie Centrum Pomocy Rodzinie i Osobom Uzależnionym**
Adres: ul. Klasztorna 4, 62-563 Licheń Stary;
tel. 063/2708132; 2708167
E-mail: pomoclichen@home.pl
Strona internetowa: <http://www.pomoclichen.home.pl>

REKOLEKCJE, KURSY, SZKOLENIA, WARSZTATY

ORDW – OAZA REKOLEKCYJNA DIAKONII WYZWOLENIA

Dom Rekolekcyjny Sióstr Benedyktynek

Przy Parafii Świętej Trójcy

Plac Konstytucji 3-go Maja 8

37-700 Przemyśl

Tel. 016/6770690; 6790830

Moderator: ks. dr Stanisław Zarych, Plac Konstytucji 3 Maja 8

37-700 Przemyśl; tel. 016/6790830.

13-15 stycznia; 17-19 lutego; 17-19 marca; 7-9 kwietnia; 19-21 maja;

9-11 czerwca; 15-17 września; 13-15 października; 17-19 listopada; 8-10 grudnia.

Rozpoczęcie rekolekcji w dniu przyjazdu o godz. 18.00.

Zgłoszenia należy przesłać na 7 dni przed rozpoczęciem rekolekcji.

* * *

SZCZECIŃSKIE REKOLEKCJE TRZEŹWOŚCIOWE

Duszpasterstwo Trzeźwości Archidiecezji Szczecińskiej zaprasza na Rekolekcje, których celem jest podjęcie pracy nad sobą do życia w wolności.

Terminy rekolekcji – informacja: Duszpasterz Archidiecezji Szczecińskiej Ks. Robert Włodkowski, ul. Kard. S. Wyszyńskiego 2F, 72-009 Police

* * *

Studium Duszpasterstwa Trzeźwości Archidiecezji Krakowskiej

Zostało powołane przez Księdza Kardynała Franciszka Macharskiego w 1986 roku. Celem Studium jest przygotowanie animatorów parafialnych grup trzeźwościowych, pogłębienie wiedzy religijnej, podnoszenie świadomości wiernych na temat uzależnień, zwłaszcza choroby alkoholowej, jak również pokazanie sposobów rozwiązywania problemów alkoholowych.

Studium obejmuje 10 comiesięcznych spotkań /jeden raz w miesiącu od września do czerwca/. Każde spotkanie to Msza święta, 4 godziny wykładów i seminarium. Uczestnicy studium wyjeżdżają również na trzy spotkanie weekendowe. Jedno poświęcone kościelnej działalności trzeźwościowej i dwa zajęcia warsztatowe dotyczące kontaktu z osobą uzależnioną i rodziną. Warsztaty te są prowadzone przez terapeutów uzależnień.

Tematyka studium obejmuje trzy grupy zagadnień: 1. antropologia chrześcijańska; 2. problemy alkoholowe; 3. rozwiązywanie problemów alkoholowych, zwłaszcza duszpasterstwo trzeźwości.

Uczestnicy studium w ramach zajęć mają realizować praktyczne dzieła trzeźwościowe w swoich parafiach.

Absolwenci Studium otrzymują dyplom podpisany przez Metropolitę Krakowskiego.

Dyrektor Studium: ks. Mirosław Żak
ul. Babińskiego 29/22A/26; 30 – 393 Kraków
tel. 012/2624597; kom. 0501418612
E-mail: mzak@diecezja.krakow.pl

* * *

FUNDACJA „ŚWIATŁO-ŻYCIE” OŚRODEK PROFILAKTYCZNO-SZKOLENIOWY IM. KS. FRANCISZKA BLACHNICKIEGO

40-527 Katowice, ul. Gawronów 20
tel. 032/2053922
www.katowice.oaza.org.pl/osrodek-kwc
Dyrektor Ośrodka: ks. Wojciech Ignasiak

Rekolekcje ewangelizacyjne „Obym poznał siebie, obym poznał Ciebie, Panie”

Zapraszamy do udziału w rekolekcjach wszystkich, którzy przeżywają trudności w swoim życiu związane z nadużywaniem alkoholu, nikotyny i innych środków lub cierpią z powodu uzależnienia swoich bliskich, a pragną w modlitwie, refleksji i wspólnocie ludzi wierzących szukać dróg wyjścia. Zapraszamy również tych, którzy trwając w abstynencji pragną pogłębić swoje życie duchowe.

Rekolekcje „Modlitwa przez taniec”

Dla wszystkich, którzy noszą w swoim sercu pragnienie modlitwy tańcem.

Rekolekcje oprócz nauczania i modlitwy będą połączone z nauką tańców, które pomogą nam jeszcze pełniej (a więc poprzez serce, umysł i ciało) uwielbiać Boga.

Oaza Rekolekcyjna Diakonii Wyzwolenia

Rekolekcje dla oazowiczów (dorosłych i młodzieży) przynajmniej po II stopniu, którzy chcieliby pogłębić swoją motywację bycia w Krucjacie

Wyzwolenia Człowieka oraz zdynamizować swoje zaangażowanie na rzecz wyzwolenia ludzi z problemem uzależnienia i współuzależnienia.

Poznać siebie, zrozumieć siebie, pokochać siebie

Rekolekcje dla wszystkich, którzy w modlitwie i refleksji pragną zatrzymać się nad sobą oraz chcą zrobić krok do przodu na drodze do lepszego przeżywania poczucia własnej wartości.

Prosimy o wcześniejsze zgłoszenie uczestnictwa.

Wszelkich informacji udzielamy telefonicznie:

tel. (032) 205 39 22 (wtorki, środy 17.00-20.00, czwartki i piątki 9.00-11.00) lub 0604 263 879

e-mail: Osrodek-KWC@katowice.oaza.org.pl

SZKOLENIA – WARSZTATY

• Praca z emocjami dziecka

Warsztaty pokazują jak można pomóc dziecku przeżywać i radzić sobie z trudnymi uczuciami – złością, lękiem, zazdrością, uczą jak towarzyszyć dziecku w walce z agresją, nieśmiałością, brakiem akceptacji siebie...

Mogą być cenną inspiracją dla nauczycieli, wychowawców, rodziców!

• Metody aktywizujące w pracy wychowawczej

Program warsztatu obejmuje duży wybór propozycji aktywnych i kreatywnych form pracy w grupie dziecięcej i młodzieżowej. W programie: zabawy i ćwiczenia integrujące grupę, uczące współpracy, empatii, metody stymulujące twórcze myślenie, przykładowe scenariusze zajęć profilaktycznych i wychowawczych.

• Edukacja poprzez taniec

W programie warsztatu nauka kilkunastu układów tańców integracyjnych przydatnych w pracy z dziećmi, młodzieżą i dorosłymi. Pokazane zostaną również możliwości wykorzystania tańca w pracy wychowawczej i dydaktycznej.

• Kurs wodzirejów zabaw i wesel bezalkoholowych

Nauka animacji zabaw dla dużych grup. Zabawy taneczne, integracyjne, prezentacja pracy wodzireja na weselu.

• Warsztaty wodzirejów zabaw i wesel bezalkoholowych

Warsztaty przygotowują do animowania zabaw tanecznych, muzycznych, integracyjnych.

W czasie szkolenia przewidziana jest prezentacja pracy wodzireja na weselu, prezentacja pomysłów na zorganizowanie atrakcyjnego balu, studniówki, prymicji, festynu i innych imprez towarzyskich.

- **Dziecko z rodziny z problemem alkoholowym**

Celem warsztatów jest przybliżenie wychowawcom, pedagogom, katechetom, animatorom sytuacji dziecka wychowującego się w rodzinie dysfunkcyjnej, by rozpoznając je w grupie mogli mu skutecznie pomóc.

- **Warsztaty komunikacji interpersonalnej**

Dla nauczycieli, wychowawców, rodziców, animatorów. Celem kursu jest poprawienie komunikacji z samym sobą oraz z innymi ludźmi. Program obejmuje 50 godzin zajęć.

- **Drama w wychowaniu**

Kurs obejmuje prezentację technik dramy przydatnych w pracy z dziećmi i z młodzieżą. Zapraszamy wszystkich, którzy pracują z grupami i chcą to robić jak najlepiej.

- **Warsztaty Dobrej Zabawy**

Warsztaty przeznaczone są dla wychowawców, pedagogów, pracujących w świetlicach, klubach – dla wszystkich, którzy chcą doskonalić umiejętność stosowania aktywnych metod pracy z grupą. W czasie warsztatów zostaną przedstawione pomysły zabaw, a także scenariusze zajęć dla grup dziecięcych i młodzieżowych

- **W poszukiwaniu Najważniejszego**

Prezentacja ciekawych metod aktywizujących, metod pracy z tekstem biblijnym, zabaw, tańców przydatnych w katechezie i innych spotkaniach o tematyce religijnej.

Niektóre kursy i warsztaty mogą być prowadzone w terenie. Istnieje zatem możliwość zaproszenia osób prowadzących do swojej parafii. W tej sprawie należy kontaktować się z Ośrodkiem.

Dodatkowe informacje można uzyskać telefonicznie:

Zgłoszenia na kursy rekolekcje, warsztaty prosimy przysyłać na adres:

e-mail: Osrodek-KWC (katowice. oaza. org. pl

lub zgłaszać telefonicznie,

we wtorek, środę 17.00-20.00, czwartek, piątek 9.00-11.00

tel. (032) 2053922

lub w innym terminie tel. 0604 263 879

* * *

Licheńskie Centrum Pomocy Rodzinie i Osobom Uzależnionym

ul. Klasztorna 4, 62-563 Licheń Stary; tel. (063) 27 08 132

e-mail: pomoclichen@home.pl; www.pomoclichen.home.pl

• Warsztaty duchowości:

20-22 stycznia 2006

27-29 stycznia 2006

„Postępujcie według ducha, a nie spełnicie pożądania ciała” Ga 5,18

Temat: **Duchowość podstawą trzeźwienia.**

„Gdy walą się fundamenty, cóż może zdziałać sprawiedliwy?” Ps 11,3. Nie ma prawdziwej trzeźwości bez solidnych fundamentów duchowości. Nasze problemy i życiowe błędy mają często swoją przyczynę w złej relacji z Bogiem. Nasze życie zaczyna się walić, gdy brakuje nam mocnego fundamentu wiary. Trzeba więc odkryć duchową sferę swojego życia, jako przestrzeń łączącej nas z Bogiem więzi oraz odnowić ją i umocnić. Trzeba przywrócić Panu Bogu pierwsze miejsce w naszym życiu, bo gdy On jest na pierwszym miejscu, to wszystko inne jest na swoim miejscu. Alkoholizm, który dotyka całą rodzinę, jest chorobą duszy. Zagroza życiu doczesnemu i wiecznemu. Św. Piotr Apostoł napisał: *„Bądźcie trzeźwi! Czuwajcie! Przeciwnik wasz, diabeł, jak lew ryczący krąży, szukając, kogo pożreć. Mocni w wierze przeciwstawcie się jemu”*. 1P 5,8-9 Natomiast św. Paweł Apostoł napisał: *„Nie toczymy bowiem walki przeciw krwi i ciału, lecz przeciw Zwierzchnościom, przeciw Władzom, przeciw rządcom świata tych ciemności, przeciw duchowym pierwiastkom zła na wyżynach niebieskich”*. Ef 6,12 Dlatego w pełnym trzeźwieniu nie wystarczy ludzka tylko pomoc. Trzeba koniecznie otworzyć się na Boga, który czeka na nas tam, gdzie nie spodziewamy się Go spotkać. Droga bowiem do Boga wiedzie raczej poprzez bezdroża i manowce, poprzez niepowodzenia i rozczarowania sobą. To nie nasze cnoty otwierają nas na Boga, lecz nasze słabości, nasza niemoc, a nawet grzechy.

• Rekolekcje wielkopostne:

3-5 marca 2006

10-12 marca 2006

„Przebaczajcie sobie, tak jak i Bóg wam przebaczył w Chrystusie”. Ef 4,32

Temat: **Przebaczenie źródłem pokoju.**

Co to znaczy przebaczyć? Na czym polega prawdziwe przebaczenie? Jak i komu przebaczyć? To pytania, na które odpowiedzi będziemy szukać w czasie rekolekcji. Chcemy patrzeć na Chrystusa, który nam w wierze

przewodzi i ją wydoskonala oraz uczyć się od Niego trudnej, ale ważnej sztuki przebaczenia.

• **Rekolekcje wielkopostne:**

22-26 marca 2006

31 marca – 2 kwietnia 2006

„Przestań się lękać!

Jam jest Pierwszy i Ostatni, i żyjący.

„ Byłem umarły, a oto jestem żyjący” Ap 1,17-18

Temat: ***Jak wielkie jest miłosierdzie Boże.***

(Śmierć i zmartwychwstanie w życiu chrześcijanina).

Tajemnica Bożego miłosierdzia najpełniej objawiła się w tajemnicy śmierci i zmartwychwstania Jezusa Chrystusa. Wierzimy w zmartwychwstanie, ale boimy się śmierci. Co zrobić, aby pozbyć się lęku przed śmiercią i ze spokojem myśleć o chwili swojego przejścia z tego świata do wieczności? Jeżeli nie chcesz się bać śmierci, musisz już dziś umrzeć dla swojego grzechu, aby dzięki miłosierdziu Chrystusa zmartwychwstać do nowego życia w miłości. „*W miłości nie ma lęku, lecz doskonała miłość usuwa lęk, ponieważ lęk kojarzy się z karą. Ten zaś kto się lęka, nie wydoskonalił się w miłości*” 1J 4,18. Rekolekcje będą przygotowaniem do głębokiego i owocnego przeżycia Triduum Paschalnego. Będziemy rozważać tajemnicę Wielkiego Czwartku, Piątku, Soboty i Wigilii Paschalnej w kontekście swojego życia oraz szukać odpowiedzi na pytanie: Jakie znaczenie ma dla nas dziś to, że Chrystus umarł i zmartwychwstał? On jest naszą Paschą, czyli źródłem siły do przejścia z naszej słabości do życia w Jego mocy, z nałogu do wolności wobec niego, z grzechu do świętości.

• **Obóz terapeutyczno-szkoleniowy**

21-31 października 2005

21 kwietnia – 1 maja 2006

Obóz jest dla osób pragnących pomagać osobom uzależnionym i współuzależnionym. Zajęcia obejmują wykłady na temat: uzależnienia, współuzależnienia, przemocy, asertywności, komunikacji, dobrego słuchania itp. Są też ćwiczenia praktyczne np. prowadzenie rozmów z osobą szukającą pomocy oraz elementy terapii własnej. Zajęcia prowadzi terapeuta, psycholog i kapłan, którzy służą też chętnym w rozmowach indywidualnych.

Stałym punktem dnia jest codzienna Msza Święta i wspólna modlitwa.

Bardzo miłymi chwilami są wspólne wędrówki po górach, ogniska i pogodne wieczory.

Obóz odbywa się w Domu Rekolekcyjnym Księży Marianów w Rzepiskach k/Bukowiny Tatrzańskiej. W cichej i uroczej miejscowości z pięknym widokiem na Tatry.

Informacje o rekolekcjach i warsztatach:

- Uczestnikami są osoby uzależnione z pewnym stażem abstynencji oraz członkowie ich rodzin.
- Szczególnie zapraszamy trzeźwiejące i zdrowiejące małżeństwa.

(Istnieje możliwość otrzymania dofinansowania ze środków Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na podstawie art. 4 ust. 1 i art. 18 Ustawy o „Wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi”).

Opłaty za udział w rekolekcjach i warsztatach można dokonać na konto:
Dom Zakonny Księży Marianów
ul. Klasztorna 4, 62 – 563 Licheń Stary
PKO S.A. O/Konin Nr 88 1240 1415 1111 0010 0200 2735

- Zgłoszenie udziału najpóźniej na trzy tygodnie przed wybranym terminem telefonicznie: /063/ 270 81 32 lub pocztą elektroniczną: e-mail: pomoclichen@home.pl.
- Zjazd w piątek do godz. 1300 a zakończenie rekolekcji i warsztatów w niedzielę obiadem o godz. 1300.
- Możliwość indywidualnej rozmowy z psychologiem, terapeutą, duszpasterzem.
- Obowiązuje kontrakt na zasady pracy w grupie oraz zachowanie dyscypliny!

* * *

OŚRODEK APOSTOLSTWA TRZEŻWOŚCI

05-170 Zakroczym, ul. O. Honorata Koźmińskiego 36,
tel./fax (022) 785-22-08
e-mail: eat@kapucyni-wwa.opoka.org.pl,
strona internetowa: <http://www.eat.com.pl>

KURS DUSZPASTERSKI DLA ALUMNÓW WYŻSZYCH SEMINARIÓW DUCHOWNYCH DIECEZJALNYCH I ZAKONNYCH

Stopień I 3 – 7 VII 2006 r.

Stopień I 28 VIII – 01 IX 2006 r.

Stopień II 04 – 08 IX 2006r. (kończy się egzaminem – wyjazd w piątek po obiedzie)

W roku 2005 kurs uczestniczyło w kursie 109 kleryków z następujących seminariów duchownych:

WSD Diecezji Grodzieńskiej (Białoruś) – 7; WSD Diecezji Pelplińskiej – 9; WSD Archidiecezji Przemyskiej – 4; WSD Diecezji Drohiczyńskiej – 12; WSD Diecezji Zielonogórsko – Gorzowskiej – 9; WSD Diecezji Toruńskiej – 2; WSD Diecezji Warszawsko-Praskiej – 1; WSD Archidiecezji Gdańska – 3 WSD Archidiecezji Krakowskiej – 6; WSD Archidiecezji Łódzkiej – 1; WSD Diecezji Sosnowieckiej – 5; WSD Archidiecezji Warmińskiej – 1; WSD Redemptoris Mater Warszawa – 2; WSD OFMConv. Prow. M. B. Niepokalanej – 2; WSD OFMCap. Prow. Krakowska – 6; WSD OFMCap. Prow. Warszawska – 13; Juniora OFMCap. Prow. Warszawska – 7; WSD Księża Misjonarzy – 4 WSD Księża Sercanców – 2; WSD Księża Michalitów – 5; WSD Księża Orionistów – 1; WSD Księża Redemptorystów – 2; WSD Księża Salezjanów – 2; WSD Księża Werbistów – 1; WSD OFM. Prow. św. Jadwigi – 1; WSD OFM. Prow. Wniebowzięcia NMP – 1.

SZKOLENIE POMAGAJĄCE KSZTAŁTOWAĆ POSTAWY ABSTYNENCKIE I TRZEŹWOŚCIOWE

SZKOLENIA to spotkania, w czasie których łączy się element wiedzy (wykłady prowadzone przez terapeutów, lekarzy, profilaktyków, projekcja filmów) z duchowością (codzienna Msza św., okazja do spowiedzi, inne nabożeństwa). Pozwala to na zauważenie nadużywania alkoholu, jako problemu społecznego; pomaga zaangażować się w apostolstwo trzeźwości, dojrzałe podjąć decyzję o własnej abstynencji (znając wartość tego daru).

9-12 lutego 18-21 maja; 19-22 października; 30 listopada – 3 grudnia.

Sposób dokonywania zgłoszeń: pod adresem Ośrodka wraz z przedpłatą 75 zł (połowa kosztów).

SPOTKANIA OSÓB POMAGAJĄCYCH ZAWODOWO INNYM

- 3 – 5 lutego
- 27 – 29 października

Spotkanie przeznaczone dla osób, które „wypalają” się pomagając zawodowo innym ludziom: okazja do zatrzymania się, zadbania o siebie, aby jeszcze lepiej służyć potrzebującym. Zgłoszenia przyjmuje biuro OAT, także pocztą elektroniczną.

ZAKROCZYMSKIE SPOTKANIA RODZIN NOWE SPOTKANIE

- czerwca 16-18

Sposób dokonywania zgłoszeń: zgłoszenia przyjmuje Tadeusz Wojtulewicz, ul. Sienkiewicza 19, 16-010 Wasilków (przedpłatę wpłacać na konto OAT).

DUSZPASTERSTWO ALKOHOLIKÓW I ICH RODZIN

*Teologiczne spojrzenie na alkoholizm.
Rola modlitwy w leczeniu odwykowym.*

Jednym z wielu problemów, z którymi boryka się współczesny człowiek są wszelkiego rodzaju uzależnienia. Jednym z najgroźniejszych jest uzależnienie od alkoholu. Alkoholizm jako skutek bardzo złożonego zjawiska psychologicznego jest przedmiotem badań nauk nie tylko empirycznych i społecznych, ale istotny głos w rozumieniu jej mechanizmów wnosi teologia.

Specjaliści zastanawiają się nad etiologią choroby alkoholowej oraz czynnikami sprzyjającymi uzależnieniu, w wyniku czego funkcjonuje powszechnie kilka teorii na ten temat. Za najważniejsze i najczęściej podawane przez specjalistów są: czynniki genetyczne, psychologiczne i socjologiczne. W ogromie różnorodnych opracowań dotyczących przyczyn choroby alkoholowej pomijany jest często aspekt duchowy tego zjawiska. Poza tym zauważa się tendencję do koncentrowania się w procesie leczenia bardziej na obszarach cielesności i psychiki osoby uzależnionej niż na jej duchowości.

Problematyka uzależnień, zarówno w aspekcie analizy przyczyn, skutków jak i leczenia domaga się szczególnego rozumienia osoby ludzkiej. Widzając osobę uzależnioną znajdować powinna swoje uzasadnienie w porządku ontologicznym i obejmować człowieka całościowo, jako byt charakteryzujący się jednością cielesno-duchową. Całościowe spojrzenie na osobę uzależnioną wymaga potraktowania człowieka jako najdoskonalszego dzieła Boga, powołanego z miłości na Jego obraz i podobieństwo, przez co relacyjnie uzależnionego od swojego Stwórcy. Z tego faktu wypływa prawda, iż tęsknota za Bogiem stanowi istotę ludzkiego ducha. Ponagla ona człowieka do nieustannego poszukiwania Stwórcy, osobowego kontaktu z Nim i zbliżania się do „źródła spełnienia”. Jednak z powodu skłonności do grzechu, człowiek często kieruje się w stronę fałszywych źródeł. Zamiast przynosić ukojenie i zaspokojenie, w rzeczywistości prowadzą one do zniewolenia.

Problemy związane z uzależnieniem od alkoholu, należy więc w swej istocie rozpatrywać w kontekście tragicznej próby zaspokojenia potrzeb duchowych. Teologia stoi na stanowisku, iż uzależnienia atakują człowieka, gdy ten swoją tęsknotę za Bogiem kieruje w inną stronę. Różne przedmioty przywiązania odwracają uwagę człowieka od Stwórcy, absorbują i mogą do-

prowadzić do uzależnień. Ich negatywne skutki obejmują całą osobę we wszystkich wymiarach często doprowadzając do kryzysu życia.

Choroba alkoholowa powoduje destrukcję człowieka na wszystkich płaszczyznach jego egzystencji. Skuteczność metod terapii i profilaktyki uzależnień wymaga zatem nie tylko precyzyjnego poznania mechanizmów tego zjawiska, zmianie filozofii życia i zachowań, ale także zrozumienia jego przyczyn. W tym aspekcie zasadnicze znaczenie dla alkoholika ma uznanie swojej zależności relacyjnej od Stwórcy sięgającej głębi jego jestestwa, a także uświadomienie sobie własnej grzeszności, słabości i ograniczeń jako skutku grzechu pierworodnego. Oznalezienie zaś drogi do trwałego zdrowienia domaga się kontemplacji tajemnicy odkupienia jako wyrazu miłosierdzia Bożego, co dokonuje się w modlitwie. W tym sensie modlitwa ma znaczenie terapeutyczne.

Joanna Szalata

Telefony zaufania:

Telefon Zaufania dla Osób z Problemem Alkoholowym,
Warszawa (0-22) 842-26-00

Telefony Zaufania AA w poszczególnych miastach można znaleźć w książkach telefonicznych, oprócz tego w każdej Poradni Odwykowej można otrzymać informację o działających w pobliżu samopomocowych grupach (AA, AL-Anon, DDA, AL-Ateen), ich adresy i telefony.

Uwaga!

W dwumiesięczniku Ośrodka Apostolstwa Trzeźwości w Zakroczymiu „*Trzeźwymi bądźcie*” znajdziecie wkładkę „*Apostoł Trzeźwości*” redagowaną przez Zespół Apostolstwa Trzeźwości przy Konferencji Episkopatu Polski. Materiały do wkładki oraz uwagi i sugestie można przysyłać na adres: **Ks. Zbigniew Kaniecki, ul. Krzywa 15, 09-402 Płock**

* * *

Dwumiesięcznik „*Trzeźwymi bądźcie*” można zamawiać w Zakroczymiu
Adres: 05-170 Zakroczymul, O. H. Koźmińskiego 36;
tel./fax (022) 7852208

MODLITWY

MODLITWA O POKÓJ DUCHA

O Boże, użycz mi pogody ducha,
abym godził się z tym,
czego nie mogę zmienić,
odwagi, abym zmieniał to,
co mogę zmienić,
i mądrości, abym odróżniał jedno od drugiego.

Pozwól mi, cały ten dzień przeżyć
w świadomości upływającego czasu.
Pozwól mi rozkoszować się chwilą
w świadomości jej ograniczenia.
Pozwól mi zaakceptować konieczność,
jako drogę do wewnętrznego pokoju.
Pozwól mi, za przykładem Jezusa,
przyjąć także ten grzeszny świat, jakim jest,
a nie, jakim ja chciałbym, aby był.
Pozwól mi Tobie zaufać,
że wszystko zrobisz dobrze,
jeśli zdam się na Ciebie i Twoją wolę.
Tak będę mógł być szczęśliwym w tym życiu
i osiągnąć pełnię szczęścia z Tobą
w życiu wiecznym.
Amen.

ZA ANONIMOWYCH ALKOHOLIKÓW

O Panie, prowadź i broń Anonimowych Alkoholików. Daj każdemu z nich pogodną i wytrwałą trzeźwość w tym życiu i szczęście wieczne po śmierci.

PROŚBA ALKOHOLIKA

Panie, kiedy wisiałeś na krzyżu, powiedziałeś „pragnę”. Chciałeś wypić kielich cierpienia do ostatniej kropli. Gdy cierpiełaś z pragnienia, podano Ci ocet do picia. Niech Twoje okrutne męki przypomną mi się w chwili, gdy chcę przyłożyć kieliszek alkoholu do ust. Niechaj sobie uświadomię Twoje

gorzkie pragnienie na krzyżu Niech myśl o Twoim zwycięstwie na krzyżu da mi łaskę przewyciężenia mojej słabości i wiarę w całkowite zwycięstwo nad nałogiem.

BOŻE JESTEM ALKOHOLIKIEM

Trudno jest mi się do tego przyznać.
Ta prawda wywołuje we mnie różne uczucia:
bunt, przerażenie, złość, poczucie winy.
Wiem, że piciem alkoholu niszczyłem swoje zdrowie
i krzywdziłem wielu ludzi, nawet tych, którym mówiłem – kocham.
Wiem, że przez to oddaliłem się od Ciebie.
Ufam, że Ty nigdy mnie nie opuściłeś.
Dzisiaj przyznając się do swego uzależnienia od alkoholu,
proszę Cię o dar trzeźwości.
Wiem, jaki jestem słaby.
Wiele razy obiecywałem nie pić i nie wypełniałem tej obietnicy.
Potrzebuję Twojej pomocy.
Błagam Cię, dodaj mi sił, abym wytrzeźwiał.
Pozwól mi naprawić wyrządzone krzywdy.
Spraw, abym uwierzył, że Ty mnie kochasz.
Amen.

MODLITWA DLA ALKOHOLIKÓW

(którą można też odmawiać w ich imieniu)

Ojcze Niebieski, jestem chory. Daleś mi życie i zdrowie, ale przez nadużywanie alkoholu zniszczyłem Twoje dary i straciłem swoją wolność. Dużo ludzi cierpi przeze mnie, a inni dają mi odczuć, że nie jestem w porządku. Chciałbym być zdrowy, ale każde nowe postanowienie daje mi dodatkowe doświadczenie mojej słabości i niemocy. Wiem, że potrzebuję leczenia, a jednak boję się jego wymagań. Dużo ludzi mną pogardza i tak samo boli obojętność innych. Nie widzę ratunku, jeżeli Ty nie pomożesz.

Dziękuję Ci, Panie Jezu, za Twoją Najdroższą Krew. Wiele razy plamiłem moje sumienie, straciłem zdrowie, pieniądze, przyjaciół i honor – a jednak przez Twoją Krew zawsze pozostawała mi godność człowieka, za którego umarł Syn Boży. Jedynie Twoja Krew daje mi nadzieję i odwagę nowego rozpoczęcia. Panie, ratuj moje życie, ratuj moją rodzinę, moich przyjaciół. Przyjmij moją słabość i nicość i wypełnij ją do końca swoją Najdroższą Krwią. Przebaczając tym, którzy Ciebie przybili do krzyża, dałeś nadzieję także mnie. Pragnę zmartwychwstać z Tobą i przyjąć Twojego Ducha, aby stać się nowym człowiekiem.

Duchu Święty, wypełnij moje serce, abym był pokorny. Własnymi siłami nie mogę się leczyć. Potrzebuję pomocy od innych, potrzebuję prawdy, wspólnoty i wytrwałości, potrzebuję nowej radości życia i wiary, która jest Twoim darem. Umacniaj mnie we wszystkich pokusach i kryzysach i pomóż mi pomagać innym, którzy również walczą o prawdziwe życie.

Maryjo, Nadziejo pokutujących i Matko Dobrej Rady, bądź zawsze blisko nas! Amen.

MODLITWA DLA CZŁONKÓW RODZINY ALKOHOLIKA

Panie Jezu Chryste, dziękuję Ci przede wszystkim za wiarę, ponieważ bez niej już nie wiedziałbym, jak żyć, jak wytrzymać pod krzyżem naszej rodziny. Razem z ojcem chorego chłopca z Ewangelii wołam: „Wierzę, Panie, zaradź memu niedowiarstwu!” Nieraz zadaję sobie pytanie: jak długo musimy jeszcze wytrzymać pod tym krzyżem? Wtedy zapominam o tym, że nasz krzyż to przecież również Twój krzyż. Dlatego chcę już nie tyle patrzeć na nasze cierpienie, co raczej rozważać Krew Twoich ran przelaną dla zbawienia całego świata.

Jezu, nasz Zbawicielu, tak bardzo pragniemy zdrowia i leczenia dla naszego / naszej.... Chcemy wszystko uczynić, aby znaleźć pomoc u specjalistów choroby alkoholizmu. Chcemy z cierpliwością stworzyć warunki, które pozwolą na przyjęcie leczenia ciała i duszy. Chcemy z miłości wymagać tego, co potrzebne, oraz unikać litości, która bardziej niszczy niż buduje. Niech moc Twojej Krwi wspiera nas w walce z własną słabością i daje nam mądrość, abyśmy wiedzieli, kiedy mamy stawiać warunki, a kiedy darować i przebaczać. Daj nam szacunek wobec tych, którzy są chorzy, ochroń nas od wszelkich wyrazów osądzania i potępienia.

Błagając o leczenie i nowe zdrowie dla naszego/naszej..., pragniemy żyć w jedności i pokoju rodziny chrześcijańskiej. Jeżeli jednak krzyż naszej rodziny służy bardziej Twoim celom zbawienia, daj nam wiarę i wytrwałość do końca, aby nasza krew razem z Twoją przyczyniła się do ratowania wielu ludzi. Amen.

MODLITWA PO OTRZYMANIU DARU TRZEŹWOŚCI

Boże mój, tak bardzo pragnę Ci dziękować za Twoją Opatrzność. Dzięki pomocy Twojej łaski i wielu ludzi potrafiłem przyjąć dar trzeźwości. Czuję się nowym człowiekiem. Mogę jeszcze raz zacząć swoje życie. Odzyskałem straconą wolność, ale jednocześnie zdaję sobie sprawę, że tylko w konsekwentnej i pełnej trzeźwości potrafię zachować to nowe życie. Jestem dalej alkoholikiem i tylko przez pokorę, czuwanie oraz jedność z moimi braćmi

i siostrami, którzy przeżywają taką samą sytuację, mogą zachowywać i rozwijać owoce leczenia.

Ze wstydem i żalem patrzę wstecz na smutne okresy mojego życia, a zarazem z wdzięcznością zauważam, że uzyskałem przez moje leczenie więcej, niż przedtem straciłem przez słabość i grzechy. Uwielbiam Ciebie, Panie Boże, za cud Twojej miłości, za „błogosławioną winę” w moim życiu! Podobnie jak Krew Chrystusa dała światu więcej, niż zniszczył grzech pierworodny, ja też mogę dzisiaj stwierdzić, że przez zwycięstwo nad chorobą i grzechem stałem się bardziej dojrzały i bogatszy niż przedtem.

Wiem, że ten dar Twojej łaski zobowiązuje mnie: mam nie tylko czuwać nad własnymi słabościami i pokusami z zewnątrz, ale ponadto czuję obowiązek pomocy tym, którzy męczą się jeszcze w chorobie alkoholizmu lub podobnych uzależnień. Oczyszczony i umocniony przez Krew Chrystusa i Ewangelię pragnę w jedności z moją wspólnotą walczyć o godność i wolność wszystkich. Amen.

Wiosenna Sesja Zespołu Apostolstwa Trzeźwości – Zakroczym 7-8 lutego 2005 r.
Podziękowanie Biskupa Antoniego Dydycza p. Renacie Durda, Wicedyrektorowi Państwowej Agencji
Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

PROPOZYCJE SPOTKAŃ I REKOLEKCJI

OŚRODEK APOSTOLSTWA TRZEŻWOŚCI

05-170 Zakroczym, ul. O. Honorata Koźmińskiego 36,
tel./fax (022) 785-22-08
e-mail: oat@kapucyni-www.opoka.org.pl,
strona internetowa: <http://www.oat.com.pl>

REKOLEKCJE DLA ALKOHOLIKÓW TRZEŻWIEJĄCYCH I ICH RODZIN

- marzec 2-5
- kwiecień 6-9
- sierpień 24-27
- grudzień 7-10

REKOLEKCJE dla alkoholików trzeźwiejących skierowane są również do ich rodzin. Charakteryzują się tym, iż program jest tylko i wyłącznie duchowy. Składa się z codziennej Mszy św., katechez, nabożeństw, adoracji, medytacji, jest okazja do spowiedzi oraz wspólnych spotkań połączonych ze śpiewem i radością...

Sposób dokonywania zgłoszeń: pod adresem Ośrodka wraz z przedpłatą 80 zł (połowa kosztów).

Spotkania grup rodzinnych AL. – ANON

- 19-22 stycznia prowadzi: Intergrupa olsztyńska
- 09-12 marca prowadzi: Intergrupa gdańska
- 11-14 maja prowadzą: Grupy z Legionowa
- 20-24 września (!! od środy!!) prowadzi: Grupa „Westalki” z Wrocławia
- 9-12 listopada prowadzą: Grupy z Warszawy

Spotkania grup rodzinnych AL. – ANON organizowane są przez konkretne grupy, zgodnie z Tradycjami Wspólnoty. Pracujący w Ośrodku ojcowie zapewniają opiekę duchową. Jest możliwość wyspowiadania się lub rozmowy z nimi (większość czasu w podczas tego typu spotkań ojcowie poświęcają właśnie tej posłudze).

Sposób dokonywania zgłoszeń: pod adresem Ośrodka wraz z przedpłatą 75 zł (połowa kosztów).

* * *

DNI SKUPIENIA I MODLITWY DOROSŁYCH DZIECI ALKOHOLIKÓW (DDA)

- 23-26 marca;
- 29 czerwca – 2 lipca;
- 5-8 października

Zgłoszenia przyjmuje: Waldek Zalewski ul. Andersena 1/27 01-911 Warszawa; e-mail: w.zaliwski@chello.pl

* * *

SPOTKANIA ANONIMOWYCH ALKOHOLIKÓW

- 12-15 stycznia prowadzi: Grupa „Nadzieja” ul. Kardynała Wyszyńskiego 58; 85-006 Bydgoszcz
- 26-29 stycznia prowadzi: Grupa AA „Arka„[uwaga! nowy adres] skr. poczt. 60; 01-380 Warszawa 27
- 16-19 lutego prowadzi: Grupa AA „Avanti”, ul. Armii. Poznań 42; 62-031 Luboń k. Poznania
- 16-19 marca prowadzi: Grupa AA „Barbara” ul. Włocławska 1, Kościół NMP; 62-650 Kłodawa
- 30 marca – 2 kwietnia prowadzi: Grupa AA „Zostań z nami”, ul. Ks. Jana Majdera 19, Kościół p. w. NMP, 80-384 Gdańsk-Przymorze
- 4-7 maja prowadzi: Grupa AA „Echa Leśne” ul. Bródnowska 22/12, 03-439 Warszawa
- 25-28 maja prowadzi: Grupa AA „Pod plebanią” ul. Kolorowych domów Kościół p.w. św. Stanisława 70-781 Szczecin - oś. Bukowe
- 8-11 czerwca prowadzi: Grupa AA „Jedność” ul. Szosa Bydgoska 1 87-100 Toruń
- 22-25 czerwca prowadzi: Grupa AA „Serce” ul. Malczewskiego 18 81-861 Sopot
- 13-16 LIPCA prowadzi: Grupa AA „Bory Tucholskie” ul. Piastowska 25/9 89-501 Tuchola
- 14-17 września prowadzi: Grupa AA „Bez nazwy” Osiedle Piastów 32/54; e-mail: aa_beznazwy@interia.pl; <http://aa-beznazwy.w.interia.pl> 31-624 Kraków
- 12-15 października prowadzi: Grupa AA „Dobro-Wolność” Rynek Główny Kościół p. w. św. Mikołaja 32-500 Chrzanów
- 23-26 listopada prowadzi: Grupa AA „Ster” ul. Marcinkowskiego 20a 61-827 Poznań

- 14-17 GRUDNIA prowadzi: Grupa AA „Witajcie” ul. Staszica 13 08-400 Garwolin

DNI SKUPIENIA I MODLITWY AA organizowane są przez konkretne grupy. Ojcowie pracujący w Ośrodku zapewniają opiekę duchową (możliwość spowiedzi lub rozmowy). Obok meeting'ów, także program duchowy. Tradycyjnie w sobotę (gdy odbywają się spotkania AA), o godz. 19.30 – uroczysta Msza św., a po niej całonocny meeting (otwarty). ***Zapraszamy w imieniu organizatorów wszystkich zainteresowanych na sobotni wieczór.***

Sposób dokonywania zgłoszeń: Uczestnicy spotkań AA kierują zgłoszenia pod adresy organizatorów, a przedpłaty w wysokości 80 zł (połowa kosztów) – z podaniem wybranej grupy – na konto OAT.

* * *

ZAKROCZYMSKIE SPOTKANIA DZIECI I MŁODZIEŻY

23- 26 lutego, 28 września – 1 października

Spotkani adzieci i młodzieży skierowane są do dzieci z rodzin z problemem alkoholowym w przedziale wiekowym 13-18 lat. Składają się na nie: praca w grupach, modlitwa, radosne (wspólne) spotkania, okazja do rozmowy z opiekunami oraz duszpasterzami pracującymi w Ośrodku.

Sposób dokonywania zgłoszeń: pod adresem Ośrodka z podaniem imienia, nazwiska, daty urodzenia, adresu/telefonu kontaktowego. Ze względu na ograniczoną ilość miejsc, dopiero wyraźna odpowiedź ze strony Ośrodka jest równoznaczna z przyjęciem na spotkanie. Wraz z odpowiedzią zostanie udzielona informacja o sposobie uregulowania należności za pobyt (130 zł.). Zgłoszenia oraz pytania można przysyłać do OAT

* * *

LICHEŃSKIE CENTRUM POMOCY RODZINIE I OSOBOM UZALEŻNIONYM

ul. Klasztorna 4, 62-563 Licheń Stary; tel. (063) 27 08 132
e-mail: pomoclichen@home.pl; www.pomoclichen.home.pl

DLA OSÓB UZALEŻNIONYCH I ICH RODZIN

- ***Rekolekcje adwentowe:*** 2-4 grudnia 2005 r.; 9-11 grudnia 2005 r.; 16-18 grudnia 2005 r.

- ***Warsztaty duchowości:*** 20-22 stycznia 2006 r.; 27-29 stycznia 2006 r.

- ***Rekolekcje wielkopostne:*** 3 -5 marca 2006 r.; 10-12 marca 2006 r.;

• **XIV Ogólnopolskie Spotkania Trzeźwościowe w Licheniu:** 29-30 lipca 2006 r. (ostatnia sobota lipca)

* * *

Fatimskie Spotkania Trzeźwościowe w Turzy Śląskiej

W programie Koronka do M. B. Mityngi AA i Al-Anon, Msza Św. Agapa

Organizatorzy spotkań: Henryka i Tadeusz Todys 44 – 240 Żory; Oś. Ks. Władysława 14 H/3; tel. (032) 434 45 46

Miejsce spotkań: Dom Parafialny i Sanktuarium Matki Bożej Fatimskiej, Turza Śląska koło Wodzisławia; ul. Tysiąclecia 15

Terminy spotkań w 2006 r. (każda 3-a sobota miesiąca)

* * *

TERAPIA DLA KSIĘŻY I ZAKONNIKÓW PRZEŻYWAJĄCYCH KRYZYS ŻYCIOWY W ZWIĄZKU Z WYSTĄPIENIEM U NICH UZALEŻNIENIA OD ALKOHOLU

**DIECEZJALNY OŚRODEK DUSZPASTERSTWA
TRZEŻWOŚCI IM. ŚW. JÓZEFA OPIEKUNA.**

Kowalew, ul. Kościelna 12, 63-300 Pleszew 1,
tel./fax (062) 742 65 46; e-mail: kondrat@post.pl

Ośrodek ma swoją siedzibę w parafii św. Bartłomieja Apostoła w Kowalewie, wsi położonej blisko Pleszewa na terenie diecezji kaliskiej. Funkcjonuje od 1994r. Celem jego działalności jest świadczenie różnorodnej pomocy wszystkim kapłanom Diecezji Kaliskiej, a także z innych diecezji, zgromadzeń zakonnych i zakonów, którzy przeżywają kryzys życiowy spowodowany nadużywaniem alkoholu lub innych środków zmieniających świadomość. Założycielem i dyrektorem ośrodka jest ks. mgr Wiesław Kondratowicz, trzeźwiejący alkoholik, działacz trzeźwościowy, doradca duchowy i terapeuta. Z oferty ośrodka skorzystało dotychczas ponad 250 kapłanów z kraju i zagranicy. Sprawdzony, oparty na dziesięcioletnim doświadczeniu program terapeutyczny trwa 8 tygodni i realizowany jest w dwóch płaszczyznach: Profesjonalny program terapii uzależnienia oparty o amerykański model Minnesota realizowany przez doświadczony zespół, w którym pracuje psycholog – specjalista terapii uzależnień, lekarz psychiatra i dwóch certyfikowanych instruktorów. Szefem zespołu jest mgr Mirosław Konieczny, specjalista psychoterapii uza-

leżeń. W zespole pracują osoby mające osobiste doświadczenie uzależnienia, z którym sobie poradziły. Ośrodek Terapii Uzależnień posiada kontrakt z NFZ i te oddziaływania są dla ubezpieczonych księży bezpłatne. **Program duchowo-religijno-kapłański** realizowany przez trzech kapłanów w systemie grupowym i indywidualnym. Obok dyrektora doradcami duchowymi są ks. mgr Jerzy Siwik, ks. mgr Alojzy Mendlikowski, wszyscy są trzeźwiejącymi alkoholikami z dużym stażem abstynencji. Uczestnicy korzystają też z duchowego programu Anonimowych Alkoholików. Unikalnym, bo niemożliwym do zastosowania w ośrodkach świeckich, jest program terapii religijno – kapłańskiej, w którym księża angażują się w życie parafii. Kapłani codziennie celebrują Mszę św., spowiadają, głoszą homilie i kazania a także pomagają w różnych parafiach. Parafianie kowalewscy i z okolicznych wspólnot wiedzą, że księża z Ośrodka w Kowalewie przebywają na terapii w chorobie alkoholowej i jest to przez ludzi akceptowane. Dla pacjentów – duchownych jest to okazja do konfrontacji ze wstydem i poczuciem winy, które są zranieniami towarzyszącymi chorobie alkoholowej i często blokującymi proces trzeźwienia.

- Dysponujemy 9 miejscami dla księży pacjentów. Pobyt w Ośrodku w Kowalewie wiąże się z pokryciem kosztów utrzymania w czasie trwającej 8 tygodni terapii. Wpłaty dokonuje ksiądz sam na nasz numer konta przed terapią, co jest też środkiem mobilizującym do podjęcia procesu leczenia. Nasz numer konta:

PKO BP SA o/Pleszew 92 1020 2212 0000 5002 0024 8054

Koszty całkowite w kwocie 3528 zł. (56 dni x 63 zł.) pokrywa ksiądz ze swoich dochodów, co jest też sytuacją terapeutyczną, uczącą pacjenta odpowiedzialności osobistej za swoje zdrowienie. W wypadku gdy ksiądz czy zakonnik nie ma aktualnie takiej kwoty, może kuria diecezjalna, czy prowincjalna udzielić pożyczki, którą pacjent po leczeniu spłaci, pracując i zdrowiejąc. W przypadkach szczególnych przewidujemy możliwość odstąpienia od tej procedury przyjmowania do Ośrodka, rozpatrując sprawę indywidualnie.

- Ksiądz czy zakonnik, który przybywa do Ośrodka na terapię, badany jest alkotestem na zawartość alkoholu w organizmie. W przypadku stanu wskazującego na spożycie alkoholu nie może być w tym dniu przyjęty na terapię.

- Kapłani przywożą ze sobą sutannę (habit), albę, stulę i brewiarz. Istnieje w czasie terapii możliwość korzystania ze spacerów pieszych i rowerowych, z basenu kąpielowego. W związku z tym dobrze jest zabrać ze sobą odpowiedni strój do tego typu zajęć. W ramach programu zdrowienia du-

chowego zalecane jest korzystanie z teatru, filharmonii, kina w pobliskim Kaliszu.

- Kapłani mogą mieć swoje intencje mszalne, ale nie związane z konkretnymi terminami (np. nie „gregoriankę”), ponieważ odprawiają też intencje parafii Kowalew. > Księża i zakonnicy mieszkają w czasie terapii w pokojach 2 osobowych z łazienkami i jest to wymóg terapeutyczny, zapobiegający izolacji, jaką powoduje choroba alkoholowa.

- Przyjęcie na terapię, nie jest uwarunkowane skierowaniem od biskupa, przełożonego czy kurii. Księża i zakonnicy mogą zgłaszać się prywatnie. Ośrodek posiada usankcjonowanie prawne Biskupa Ordynariusza Kaliskiego oraz akceptację Konferencji Episkopatu Polski. Ks. Dyrektor jest członkiem Zespołu Apostolstwa Trzeźwości KEP.

- Księża i zakonnicy zabierają ze sobą legitymację ubezpieczeniową ZUS lub ostatni odcinek wpłaty składki do ZUS. Księża z zagranicy, którzy nie mają ubezpieczenia w Polsce muszą być przygotowani do zapłacenia dodatkowo, do kosztów utrzymania, kwoty 1600 zł. za 8 tygodni usług terapeutycznych.

- Kowalew to miejscowość położona k/Pleszewa przy trasie Kalisz – Poznań; Katowice -Poznań. Jadąc pociągiem trzeba wykupić bilet do Pleszewa, ponieważ stacja kolejowa leży na terenie Kowalewa. Można powiadomić Ośrodek o godz. przyjazdu pociągu -będziemy czekać na dworcu. Wskazany jest przyjazd własnym samochodem, jeśli to możliwe.

Zgłoszenia na terapię pod nr telefonu:

tel: do ks. Dyrektora: (062) 742 30 82;

tel. do Ośrodka: (062) 742 65 46

fax (062) 742 65 46

telefon komórkowy ks. Dyrektora: 608 094 370

E – mail: kondrat@post.pl

Skorzystanie z naszej pomocy jest w tej chorobie szansą na wejście w proces zdrowienia, który im wcześniej rozpoczęty, daje większą nadzieję na uratowanie. Trzeba mieć też, świadomość, że terapia w Ośrodku jest tylko początkiem trzeźwienia, które będzie trwało całe życie. Pacjent – duchowny, kończąc program, otrzymuje wskazania poterapeutyczne do zrealizowania i w miejscu pracy i życia, i w kontakcie z naszym Ośrodkiem oraz wspólnotą Anonimowych Alkoholików.

KONGREGACJA NAUKI WIARY –

WYJAŚNIENIE W SPRAWIE UŻYCIA CHLEBA Z ZAWARTOŚCIĄ GLUTENU I MOSZCZU JAKO MATERII EUCHARYSTYCZNEJ

19 czerwca 1995 r.

Congregatio Pro Doctrina Fidei
Prot. N. 89/78
00120 Citta del Vaticano,
Palazzo del S. Uffizio

Eminencjo,

W ostatnich latach Kongregacja Nauki Wiary uważnie śledziła rozwój zagadnienia związanego z użyciem chleba z niewielką zawartością glutenu i moszczu jako materii eucharystycznej.

Po pogłębionym studium przeprowadzonym we współpracy ze szczególnie zainteresowanymi Konferencjami Episkopatu, w czasie Zebrania Plenarnego 22 czerwca 1994 r. podjęto w tym względzie pewne decyzje.

Mam więc zaszczyt przekazać następujące normy dotyczące tego zagadnienia.

I. Jeśli chodzi o pozwolenie na użycie chleba z niewielką zawartością glutenu:

A. Może być ona udzielona przez Ordynariuszy kapłanom i świeckim chorym na celiakię, po wcześniejszym przedstawieniu zaświadczenia lekarskiego.

B. Warunki ważności materii:

- 1) specjalne hostie «quibus glutinum ablatum est» są materią nieważną;
- 2) są natomiast materią ważną, jeśli jest w nich obecna ilość glutenu wystarczająca do otrzymania wypieku chleba, nie zostały dodane materie obce, a postępowanie zastosowane do ich otrzymania w żadnym wypadku nie zmienia istoty chleba.

II. Jeśli chodzi o pozwolenie na użycie moszczu:

A. Rozwiązaniem, które ma pierwszeństwo jest komunია «per intinctionem», albo tylko pod samą postacią chleba w koncelebracji.

B. Może być ono udzielone przez Ordynariuszy kapłanom dotkniętym alkoholizmem lub inną chorobą, która uniemożliwia przyjęcie nawet mini-

malnej ilości alkoholu, po wcześniejszym przedstawieniu zaświadczenia lekarskiego.

C. Przez «mustum» rozumie się świeży winny sok lub także sok przechowywany, zatrzymując jego fermentację (przez zamrożenie lub inne metody, które nie zmieniającego natury).

D. Dla tych, którzy mają pozwolenie na używanie moszczu, pozostaje na ogół zakaz przewodniczenia Mszy świętej koncelbrowanej. Można jednak dopuścić wyjątki; w przypadku Biskupa lub Przełożonego Generalnego, lub także w rocznicę Świeców kapłańskich lub przy podobnych okazjach, po wcześniejszym zezwoleniu przez Ordynariusza. W takich przypadkach kapłan, który przewodniczy Mszy świętej, powinien przyjąć komunię także pod postacią moszczu a dla innych koncelebrujących kapłanów powinno się przygotować kielich z winem normalnym.

E. W bardzo rzadkich przypadkach próśb ze strony świeckich trzeba będzie odwołać się do Stolicy Świętej.

III. Normy ogólne:

A. Ordynariusz powinien sprawdzić, czy używany produkt jest zgodny z podanymi wyżej wymaganiami.

B. Ewentualne pozwolenie będzie udzielone, dopóki trwa sytuacja, która uzasadniła prośbę.

C. Należy unikać zgorszenia.

D. Kandydaci do kapłaństwa, którzy są chorzy na celiakię lub są dotknięci alkoholizmem lub analogicznymi chorobami, biorąc pod uwagę centralne miejsce celebracji eucharystycznej w życiu kapłańskim, nie mogą być dopuszczeni do Świeców.

E. Od chwili, gdy odpowiednie kwestie doktrynalne zostały już zdefiniowane, kompetencja dyscyplinarna łącząca się z tym zagadnieniem spoczywa na Kongregacji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów.

F. Zainteresowane Konferencje Episkopatu powinny co dwa lata zdać relację odnośnie stosowania powyższych norm wyżej wymienionej Kongregacji.

Przekazując powyższe normy

+ *Joseph Card. Ratzinger*

* Miesięcznik Pastorski Płocki, nr 9/95 ss. 419-420.

SPIS TREŚCI

Słowo Ks. Bpa Antoniego Dydycza	3
Podstawowe założenia duszpasterstwa trzeźwości	5
Modlitwa o Łaskę wytrwania w trzeźwości do Maki Bożej z Rokitna	6

POMOCE LITURGICZNE

• I Niedziela Adwentu – 27.11.2005 r.	7
• I Niedziela stycznia 1.01.2006 r.	8
• Wspomnienia bł. Bronisława Markiewicza - 30.01.2006 r.	9
• XXXIX Tydzień Modlitw o Trzeźwość Narodu	12
• Instrukcja duszpasterska na tydzień Modlitw o Trzeźwość Narodu.....	14
• Droga Krzyżowa	37

NABOŻEŃSTWA

• Odnowienie trzeźwościowych Ślubowań Jasnogórskich	49

Z NAUCZANIA JANA PAWŁA II

Cnota umiarkowania - Audiencji Ogólnej 22 listopada 1978 r.	52

ARTYKUŁY

• Służyć Ewangelii Nadziei – wywiad z księdzem Zbigniewem Kanieckim, sekretarzem Zespołu Apostolstwa Trzeźwości przy KEP	56
• Duszpasterstwo Trzeźwości w Archidiecezji Krakowskiej – wywiad z ks. Mirosławem Żakiem	60
• Kościelne stowarzyszenia i ruchy trzeźwościowe we współczesnej Polsce – rola i zadania – Krzysztof A. Wojcieszek	63
• Wakacje bez rodziców i Boga to droga do ... – ks. Marcin Marsollek	68

DOKUMENTY

• List Marszałka Województwa Mazowieckiego Adama Struzika do Bpa Antoniego Dydycza	72
• List bpa A. Dydycza w sprawie Mazowieckich Dni Trzeźwości	73

• A jednak „zło dobrem zwyciężaj”, kazanie Bp. Antoniego P. Dydycza wygłoszone w kościele św. Stanisława Kostki 14 sierpnia 2005 r.	74
• Apel od Grobu Sługi Bożego ks. Jerzego Popiełuszki	77
• Sierpniowy Apel o trzeźwość Bpa Antoniego P. Dydycza, Przewodniczącego Zespołu Apostolstwa Trzeźwości Konferencji Episkopatu Polski	78
• List na sierpień 2005 r. biskupa tarnowskiego Wiktora Skworca	81

INFORMACJE I ADRESY

• Zespół Apostolstwa Trzeźwości	85
• Diecezjalni Duszpasterze Trzeźwości	87
• Zakonni Duszpasterze Apostolstwa Trzeźwości	96
• Krajowa księga Kapłanów Abstynentów	98
• Ruchy, stowarzyszenia i organizacje apostolstwa trzeźwości	102
• Konwent zakroczymski	111
• Ważniejsze wydarzenia w roku 2006	112
• Ważne adresy	118
• Rekolekcje, kursy, szkolenia, warsztaty	120

Kongregacja Nauki Wiary – Wyjaśnienie w sprawie użycia chleba z zawartością glutenu i moszczu jako materii eucharystycznej	140